

తెలంగాణలోని దివ్యాంగులకు, వారి సంరక్షకులకు సాధికారత కల్పించడానికి ఇది ఒక సమగ్ర మార్గదర్శిని.

కృతజ్ఞతలు

ఈ విజ్ఞానదాయకమైన బుక్లెట్ ను రూపొందించడంలో ప్రభుత్వ అధికారుల, వ్యవస్థల, వ్యక్తుల అచంచలమైన సహాయ సహకారాలే కారణమని చెప్పక తప్పదు .

అందుకు వారందరికీ మా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలను సమర్పిస్తున్నాము

తెలంగాణ ప్రభుత్వ అధికారులు Govt officials of Telangana

తెలంగాణ ప్రభుత్వ అధికారుల అమూల్యమైన సహాయ సహకారాలకు మా మనఃపూర్వకమైన అభినందనలను వ్యక్తం చేస్తున్నాం.

దివ్యాంగుల జీవితాలను మెరుగుపరచడంలో మీరు ప్రదర్శిస్తున్న అంకితభావం, శ్రద్ధాభక్తులు కలుపుకుని పోవడం మా ఈ కృషిని రూపొందించడంలో సాధనంగా ఉపయోగపడ్డాయి.

క్రింద పేర్కొనబడిన బృందాలకు(టీమ్స్) మా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము:

నయా దిశా రిసోర్స్ సెంటర్ టీమ్

- శ్రీమతి ప్రాచీ దియో - వ్యవస్థాపకురాలు & ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్
- శ్రీమతి షణ్ముఖ ప్రీయ చదరద - ప్రాజెక్ట్ కన్ట్రోలర్
- శ్రీమతి సోమ్యత భట్టాచార్జీ - మేనేజర్, కంటెంట్
- డా. అదితి కూమర్, మేనేజర్ - డోసర్ మేనేజ్మెంట్ & పార్టనర్షిప్స్

టెక్ మహింద్రా డిజిటల్ స్టూడియో టీమ్

- శ్రీమతి అంజలి దత్తా - వైస్ ప్రెసిడెంట్, డిజిటల్ స్టూడియో హెడ్ (XDS)
- శ్రీ. సుభాష్ తివారీ - మేనేజర్, కంటెంట్ స్ట్రాటజీ & వీడియో ప్రొడక్షన్
- శ్రీ. వంశీ ఎ - సీనియర్ టెక్నికల్ రైటర్, కంటెంట్ స్ట్రాటజీ & వీడియో ప్రొడక్షన్
- శ్రీ. రోహిత్ టిర్కి - టెక్ లీడ్, UI డిజైన్
- మిస్టర్. అభిషేక్ కుడాల - సీనియర్ డిజైనర్

టెక్ మహింద్రా ఫౌండేషన్ టీమ్

- శ్రీ. చేతన్ కపూర్ - CEO, టెక్ మహింద్రా ఫౌండేషన్
- శ్రీ. MSB సుధీర్ బాబు - ప్రోగ్రామ్ డైరెక్టర్, యూత్ ఎంపవర్మెంట్
- శ్రీమతి నేహా సోనేజీ - ప్రోగ్రామ్ డైరెక్టర్, చైల్డ్ డెవలప్మెంట్
- శ్రీ. అంజ రెడ్డి యక్కంటి - లాకిషన్ మేనేజర్, హైదరాబాద్
- శ్రీ. ప్రవీణ్ కుమార్ P - డిప్యూటీ మేనేజర్, ఎడ్యుకేషన్ & డిజిటలైజేషన్

టెక్ మహింద్రా ఫౌండేషన్ తో కలసి ముందుకు వచ్చిన భాగస్వామ్య సంస్థలు

- సాధన సాసైటీ ఫర్ ఇంటెలక్చువల్ డిసేబిలిటీ
- ఆశ్రయ్ ఆకృతి.

మీ సమగ్రమైనదృష్టి, ప్రయత్నాలు మన ప్రియమైన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో దివ్యాంగులకు, వారి సంరక్షకులకు ఇది మరింత సమగ్రమైన, సహాయక వాతావరణాన్ని సృష్టించడంలో కీలక పాత్ర వహించాయి. ఇది వికలాంగుల గౌరవాన్ని సాధికారతతో కూడిన జీవితాన్ని, అవకాశాలను నిర్ధారిస్తూ ముందుకు సాగడంలో మన ఈ ప్రయాణం కొనసాగాలని కోరుకుంటున్నాము.

దివ్యాంగుల, వారి సంరక్షకుల జీవితాలపై సానుకూలమైన ప్రభావాన్ని చూపే శక్తివంతమైన సహకారిణిగా ఉంటుందనడానికి ఈ బుక్లెట్ ఒక నిదర్శనం. సమగ్రవంతమైన భవిష్యత్తు కోసం నిరంతర పురోగతితో కూడిన మన ఐక్యత ఇలానే ముందుకు కొనసాగాలి అందుకు మీరు అందిస్తున్న సహకారానికి మేము అత్యంత కృతజ్ఞులులమై ఉన్నాము

శ్రీ చేతన్ కపూర్
CEO, టెక్ మహింద్రా ఫౌండేషన్

ముందుమాట

టెక్ మహింద్రా ఫౌండేషన్, నయా దిశల మధ్య ఈ కీలకమైన సహకారాన్ని పరిచయం చేస్తున్నందుకు నేను ఎంతగానో సంతోషిస్తున్నాను. ఆర్థికంగా బలహీనులకు సహాయం చేయటం, అనుకూలమైన మార్పును తీసుకురావడం మా ముఖ్యమైన ఉద్దేశ్యము.

నయా దిశతో మా సహకారం వికలాంగులు, వారి కుటుంబాలలో శాశ్వత ప్రభావాన్ని కలిగించేందుకు అంకిత భావాన్ని సూచిస్తుంది. దీనితోపాటుగా అవసరమైన వనరులు, మద్దతు, సౌకర్యాలు కలిగి ఉండేలా చూస్తుంది.

వికలాంగుల, సంరక్షకుల సాధికారత: దివ్యాంగులకు వారి సంరక్షకులకు ఇది ఒక సమగ్రమైన మార్గదర్శిని. ఇది మా భాగస్వామ్యం నుండి పుట్టిన ప్రాజెక్ట్. ఇది మా ఉమ్మడి ప్రయత్నాలకు ఒక తారాణం. సమాచార అంతరాలను తగ్గించే ఇది ఒక సాధనం. దివ్యాంగ సంరక్షకుల సాధికారతకు, దివ్యాంగుల స్వయం సాధనను, స్వాతంత్ర్యతను ప్రోత్సహించే సమగ్ర వనరుల కేంద్రం ఇది.

నయా దిశలోని దూరదృష్టి గలసమూహానికి, దీనిని రూపొందించడంలో చొరవవహించిన ప్రతి ఒక్కరికి నా ప్రగాఢమైన కృతజ్ఞతలను తెలియజేస్తున్నాను. మేమంతా కలిసి అడ్డంకులు అధిగమించడానికి, ప్రతి ఒక్కరూ కన్నకలలు ఫలించడానికి, వారి ఆశయాలు నెరవేరడానికి గల భవిష్యత్తును సృష్టించి వారి అవకాశాలను వికసింప చేస్తాము.

శుభాకాంక్షలు,

శ్రీ చేతన్ కపూర్

CEO, టెక్ మహింద్రా ఫౌండేషన్

ప్రాచీ డియో
CEO & వ్యవస్థాపకురాలు
నయీ దిశ

ముందుమాట

నయీ దిశా మరియు టెక్ మహీంద్రా ఫౌండేషన్ మధ్య ఈ ముఖ్యమైన సహకారాన్ని పంచుకోవడానికి నేను చాలా సంతోషిస్తున్నాను. ఇది నాకు, మొత్తం నయీ దిశా కుటుంబానికి ఇది ఒక ముఖ్యమైన వ్యక్తిగత మైలురాయి. మేధో మరియు అభివృద్ధి వికలాంగులు(PwIDD), వారి కుటుంబాల కోసం సహాయక, సమగ్ర అవకాశాలు కల్పించడమే మా లక్ష్యం. ఇప్పుడు తెలంగాణ నడిబొడ్డున ఈ భాగస్వామ్యం ఒక పెద్ద ముందడుగు.

నయీ దిశా ప్రయాణాన్ని కలుపుకోవడం, సాధికారత మరియు న్యాయవాదంపై సాధారణ ఇంకా శక్తివంతమైన నమ్మకంతో నడిచింది. PwIDDలు మరియు వారి కుటుంబాలు ఎదుర్కొంటున్న విభిన్న అవసరాలు మరియు సవాళ్లను పరిష్కరించడానికి టెక్ మహీంద్రా ఫౌండేషన్తో ఈ సహకారం ఒక కొత్త అధ్యాయాన్ని సూచిస్తుంది.

ఈ సమాచార నిధి అనేది మా ఉమ్మడి ప్రయత్నం. సమాచార అంతరాన్ని పూర్వం, సంరక్షకులకు మద్దతు ఇవ్వడం. స్వీయ-న్యాయవాదం మరియు స్వాతంత్ర్యం కోసం వారి మార్గంలో PwDలను శక్తివంతం చేయడం కోసం ఉద్దేశించినది సమాచార నిధి . అడ్డంకులను ఛేదించి, ప్రతి వ్యక్తి పరిమితులు లేకుండా అభివృద్ధి చెందే వాతావరణాన్ని సృష్టించడం మా వాగ్దానం.

టెక్ మహీంద్రా ఫౌండేషన్ వారి తిరుగులేని మద్దతు మరియు భాగస్వామ్య దృష్టికి నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు. PwIDDల కోసం కలుపుగోలుతనం, మద్దతు, ఆకాంక్షలు మాత్రమే కాకుండా తెలంగాణ, తెలంగాణ బయటవున్న ప్రతి కుటుంబానికి రోజువారీ వాస్తవికమైన భవిష్యత్తు కోసం కృషి చెయ్యడానికి ఈ ప్రయాణంలో కలిసి కొనసాగుదాం.

శుభాకాంక్షలు,
ప్రాచీ డియో
CEO & వ్యవస్థాపకురాలు
నయీ దిశ

శ్రీమతి బి. శైలజ

M.A., L.L.B.,

డైరెక్టర్, డిపార్ట్మెంట్ ఫర్ ఎంపవర్మెంట్ ఆఫ్ డిజేబిలిటీ, సీనియర్ సిటిజన్స్ & TGPల రాష్ట్ర కమీషనర్, RPWDs, తెలంగాణ.

ముందుమాట

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో దివ్యాంగులు(PwDలు), వారి కుటుంబాలకు సాధికారత మరియు మెరుగైన మద్దతు కోసం టెక్ మహింద్రా ఫౌండేషన్ మరియు నయా దిశల కృషి గురించి తెలుసుకోవడం నాకు ఎనలేని ఆనందాన్ని కలిగిస్తుంది. సమాచారాన్ని కేంద్రీకరించడానికి మరియు అన్ని సౌకర్యాలను నిర్ధారించడానికి ఈ సమాచారనిధి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇది సంరక్షకులకు అధికారం ఇస్తుంది, PwDల స్వతంత్రతను ఖచ్చితంగా పొందేలా చేస్తుంది.

దివ్యాంగుల సాధికారత విభాగం, సీనియర్ సిటిజన్స్ మరియు లింగమార్పిడి వ్యక్తుల, తెలంగాణ PwDల కోసం ఉద్దేశించిన హక్కులు మరియు సేవలకు సంబంధించి పై చొరవను అభినందిస్తుంది. ఈ విషయంలో టెక్ మహింద్రా మరియు నయా దిశా తీవ్రంగా కృషి చేయడం అభినందనీయం.

శుభాకాంక్షలు,

శ్రీమతి బి. శైలజ

M.A., L.L.B.,

డైరెక్టర్, డిపార్ట్మెంట్ ఫర్ ఎంపవర్మెంట్, డిజేబిలిటీస్, సీనియర్ సిటిజన్స్ & TGPల రాష్ట్ర కమీషనర్, RPWDs, తెలంగాణ.

సంక్షిప్తాలు

సంక్షిప్తాలు	నిర్వచనాలు
1. 80DD	వికలాంగులపై ఆధారపడిన వారి వైద్య ఖర్చులకు ఆదాయపు పన్ను నుండి మినహాయింపు
2. 80U	వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తికి ఆదాయపు పన్ను నుండి మినహాయింపు
3. ADIP	వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తికి ఉపకరణాల కొనుగోలు కోసం, వాటి ఫిట్టింగ్ చార్జీల కోసం ఇచ్చే సహాయం
4. AEP	వయోజన విద్య ప్రోగ్రాం
5. AT	అసిస్టివ్ టెక్నాలజీ (సాంకేతిక సహకారిణి)
6. CBSE	సెంట్రల్ బోర్డ్ ఆఫ్ సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్
7. CBT	కాగ్నిటివ్ బిహేవియరల్ థెరపీ
8. CRCs	కమ్యూనిటీ పునరావాస కేంద్రాలు
9. CwSN	ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలు
10. DEICs	జిల్లా బాల్య చికిత్స కేంద్రాలు (డిస్ట్రిక్ట్ ఎర్లీ ఇంటర్వెన్షన్ సెంటర్స్)
11. EWS	ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారు (ఎకనామిక్లీ వీకర్ సెక్షన్)
12. HCP	ఆరోగ్య సురక్షకేంద్రాలు
13. IEP	వ్యక్తిగత విద్యా ప్రణాళిక
14. IT	ఆదాయ పన్ను
15. MSDE	మినిస్ట్రీ ఆఫ్ స్కీల్ డెవలప్ మెంట్ అండ్ ఎంటర్ప్రెన్యూర్షిప్
16. MSME	సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్య తరహా సంస్థలు
17. NGOs	స్వచ్ఛంద సంస్థలు
18. NIEPID	నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ ఎంపవర్ మెంట్ ఆఫ్ పర్సన్స్ విత్ ఇంటెలిక్చువల్ డిజిబిలిటీస్
19. NIOS	నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఓపెన్ స్కూల్
20. NIRF	జాతీయ సంస్థాగత ర్యాంకింగ్ ఫ్రేమ్వర్క్
21. NSTI	నేషనల్ స్కీల్ ట్రైనింగ్ ఇన్స్టిట్యూట్
22. OT	ఆక్యుపేషనల్ థెరపీ
23. PMKVY	ప్రధాన మంత్రి కౌశల్ వికాస్ యోజన
24. PT	ఫిజియోథెరపీ
25. PwD	దివ్యాంగులు (వైకల్యాలున్న వ్యక్తులు)
26. PwIDDs	మేధో మరియు అభివృద్ధి వైకల్యాలు ఉన్న వ్యక్తులు
27. RPwD Act	వికలాంగుల హక్కుల చట్టం
28. RTE	విద్యా హక్కు
29. SADAREM	సాఫ్ట్ వేర్ ఫర్ అసెస్మెంట్ ఆఫ్ డిసేబుల్ ఫర్ యాక్సెస్ రిహాబిలిటేషన్ అండ్ ఎంపవర్మెంట్

విషయ సూచిక

1. పరిచయం	8
<ul style="list-style-type: none"> • నయా దిశా, టెక్ మహింద్రా ఫౌండేషన్ మధ్య భాగస్వామ్యం పై అవగాహన • సమాచారనిధి యొక్క ఉద్దేశ్యం, ఆశయాలు • దివ్యాంగుల సంరక్షకుల సాధికారతావశ్యకత 	<p>9</p> <p>10</p> <p>11</p>
2. వైకల్యాలలో రకాలు అవగాహన	12
<ul style="list-style-type: none"> • ID (ఇంటెలిక్చువల్ డిసెబిలిటీ) • DD (డెవలప్మెంటల్ డిసెబిలిటీ) • 21 రకాల వైకల్యాల సంక్షిప్తం - వికలాంగుల హక్కుల చట్టం • అన్లాకింగ్ పాటిన్షియల్: మేధోవైకల్యం గల వారు వారు అధిగమించవలసిన అవరోధాలు • దివ్యాంగుల సహకారంలో సంరక్షకుల పాత్ర 	<p>13</p> <p>13</p> <p>14</p> <p>16</p> <p>17</p>
3. దివ్యాంగుల హక్కులు అర్హతలు	18
<ul style="list-style-type: none"> • ఆర్టికల్ 14 ప్రకారం సమానత్వం, వివక్ష రహితం మరియు సమాన రక్షణ • ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం గౌరవంగా జీవించే హక్కు 	<p>19</p> <p>20</p>
4. వైకల్యం సర్టిఫికేట్లు మరియు వాటిని పొందే ప్రక్రియ	21
<ul style="list-style-type: none"> • తెలంగాణలో SADAREM సర్టిఫికేట్ • వైకల్యాలన్న వ్యక్తుల కోసం UDID కార్డ్ 	<p>22</p> <p>24</p>
5. విద్య	29
<ul style="list-style-type: none"> • విద్యా హక్కు (RTE) • విద్యా పథకాలు మరియు అర్హతలు • వికలాంగ విద్యార్థులకు స్కాలర్షిప్లు • వికలాంగుల కోసం ఫెలోషిప్లు మరియు ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్లు (PWD) • నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఓపెన్ స్కూల్ (NIOS) 	<p>30</p> <p>31</p> <p>37</p> <p>38</p> <p>39</p>
6. ఆరోగ్య సంరక్షణను యాక్సెస్ చేయడం	42
<ul style="list-style-type: none"> • పరిచయం • నిరామయ ఆరోగ్య బీమా పథకం • స్వావలంబన్ ఆరోగ్య బీమా కార్యక్రమం • ADIP-వికలాంగులకు సహాయాలు మరియు ఉపకరణాల కొనుగోలు / అమర్చడం కోసం సహాయం • తెలంగాణలో PwIDDల కోసం ఆరోగ్య సంరక్షణ సౌకర్యాలు మరియు చికిత్సా సేవలు • అందించిన చికిత్సలు మరియు చికిత్సల రకాలు • దివ్యాంగులు మరియు దివ్యాంగుల సంరక్షకుల కోసం మద్దతు సమూహాలు 	<p>43</p> <p>44</p> <p>45</p> <p>47</p> <p>49</p> <p>50</p> <p>51</p>
7. సామాజిక భద్రత	52
<ul style="list-style-type: none"> • ఆర్థిక సహాయ పథకాలు • 80U & 80DD క్రింద IT రాయితీ • పీడబ్ల్యూడీల కోసం ప్రయాణ అలవెన్సులు మరియు అర్హతలు (బస్సు, రైల్వేలు, ఎయిర్లైన్స్) 	<p>53</p> <p>58</p> <p>59</p>

విషయ సూచిక

8. నైపుణ్యాభివృద్ధి మరియు ఉపాధి	62
• పరిచయం	63
• MSDE క్రింద NSTIలో రిజర్వేషన్లు	64
• వృత్తిపరమైన పునరావాస కేంద్రాలు (VRCలు)	65
• SIPDA క్రింద నైపుణ్య శిక్షణ	66
9. చట్టపరమైన హక్కులు	68
• ఓటింగ్ హక్కులు	73
• లీగల్ గార్డియన్ షిప్	70
10. ఫిర్యాదుల పరిష్కార సంస్థలు	72
• కమీషనర్ మరియు డైరెక్టర్ కార్యాలయం, వికలాంగుల సంక్షేమం, తెలంగాణ	73
• తెలంగాణ రాష్ట్ర చైల్డ్ ప్రొటెక్షన్ & వెల్ఫేర్ కమిషన్	75
11. సంస్థలు మరియు సంబంధిత అధికారుల రిపోజిటరీ	76
• తెలంగాణలోని ప్రత్యేక పాఠశాలల జాబితా	77
• జిల్లాల వారీగా వైద్య అధికారుల జాబితా	77
• SADAREM కార్డ్ కోసం జిల్లాల వారీగా అధికారులు	79
• RPwD చట్టంలోని సెక్షన్ 51 కింద నమోదు చేయబడిన NGOల జాబితా	80
అనుబంధాల జాబితా	83
1. ఆధార్ దరఖాస్తు ఫారమ్	
2. UDID రిజిస్ట్రేషన్ ఫారమ్	
3. UDID కార్డ్ కోసం ఆమోదయోగ్యమైన చిరునామా మరియు గుర్తింపు రుజువు జాబితా	
4. నమూనా SADAREM సర్టిఫికేట్	
5. స్వంత లేఖరిని ఉపయోగించడానికి బాధ్యత యొక్క లేఖ	
6. CBSE కింద CwsN కోసం వికలాంగుల వారీగా మినహాయింపులు మరియు ఇతర విద్యా అర్హతల జాబితా	
7. CBSE రాయితీ కోసం దరఖాస్తు	
8. వైకల్యాలున్న విద్యార్థుల కోసం నేషనల్ ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్/పాసిజ్ మంజూరు కోసం దరఖాస్తు ఫారమ్	
9. నిరామయ దరఖాస్తు ఫారమ్	
10. ADIP పథకం మరియు జారీ చేయబడిన సహాయాలు మరియు ఉపకరణాల రకాలు	
11. కాక్లియర్ ఇంప్లాంట్ దరఖాస్తు ఫారమ్	
12. దివ్యాంజన్ స్వావలంబన్ యోజన గురించి	
13. ఫారమ్ సంఖ్య: 10-1A	
14. ఓటరు ID దరఖాస్తు ఫారమ్	
15. లీగల్ గార్డియన్ షిప్ ఫారం	

1 వ అధ్యాయము

నయీ దిశా మరియు టెక్ మహీంద్రా
ఫౌండేషన్ మధ్య భాగస్వామ్యం

వికలాంగుల (పీడబ్ల్యూడీలు) జీవితాలపై శాశ్వత ప్రభావాన్ని చూపేందుకు సిద్ధంగా ఉన్న స్ఫూర్తిదాయక భాగస్వామ్యం తెలంగాణ నడిబొడ్డున, ఏర్పడింది. నయీ దిశా, PwIDDల కోసం నిలబడడానికి మద్దతు ఇవ్వడానికి కట్టుబడి ఉన్న ఒక నమ్మకమైన సంస్థ, ఇది ప్రఖ్యాత టెక్ మహింద్రా గ్రూప్ యొక్క గౌరవనీయమైన దాతృత్వ(ఛారిటీ) విభాగం అయిన టెక్ మహింద్రా ఫౌండేషన్ తో చేతులు కలిపింది. మా కూటమి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా దివ్యాంగులకు వారి కుటుంబాలకు విభిన్న అవసరాలను, ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది.

1.1 పరివర్తన కూటమి

నయీ దిశ, ఎలాంటి లాభం ఆశించని సంస్థ(నాన్ ప్రొఫిట్ బుల్ ఆర్గనైజేషన్). భారతదేశంలోని PwIDD దివ్యాంగులకు వారి కుటుంబాలకు చాలా కాలంగా ఆశాజ్యోతిగా ఉంది. నయీ దిశ మేధోప్రమైన అభివృద్ధి వైకల్యం గల కుటుంబాలకు చేరికగా వారి సాధికారతకై న్యాయంకై అత్యంత అంకితభావంతో పనిచేస్తుంది

టెక్ మహింద్రా ఫౌండేషన్, వారి విద్య, సాధికారత, స్థిరమైన మార్పును తీసుకురాగలదనే నమ్మకంతో నడిచే సంస్థ. అట్టడుగు వర్గాలను(ఆర్థికంగా బలహీనులు) వృద్ధరించే అంశాలను నిలకడగా కొనసాగిస్తోంది. టెక్ మహింద్రా ఆర్థికంగా బలహీనులైన వారి ప్రతిభను పెంచడంలో, మంచి నడవడిక సృష్టించడంలో రికార్డులు సాధించింది. వారికి ఎటువంటి అడ్డంకులు లేని అవకాశాలతో కూడిన భవిష్యత్తును అందించడానికి మేము మా వంతు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

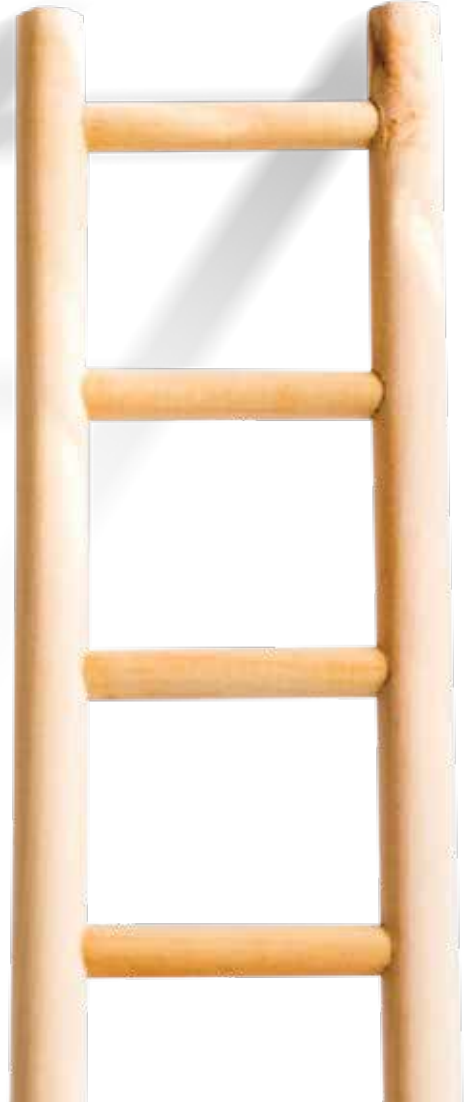
ఈ బుక్ లెట్ సహాయక గైడ్ లాంటిది. ఇది సులభంగా అర్థం చేసుకోవడానికి, దాని ద్వారా ముందుకు వెళ్ళడానికి వారికి సహాయపడుతుంది.

ఇది తెలంగాణలోని వికలాంగులకు (PwDs) సేవలు, సౌకర్యాలు వారి హక్కుల గురించి చాలా ఉపయోగకరమైన సమాచారం కలిగి ఉంది. ఈ బుక్‌లెట్ నమ్మదగిన సమాచారాన్ని అందించడం ద్వారా వారి సంరక్షకులకు సహాయం చేయడానికి దోహదం చేస్తుంది. ఇది దివ్యాంగుల సంరక్షణకై మంచి నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి ముఖ్యమైన సమాచారాన్ని సంరక్షకులకు అందించడం ద్వారా మద్దతు ఇస్తుంది. అంతేకాకుండా, దివ్యాంగులు (PwDs) సులభంగా అర్థం చేసుకోగలిగే సమాచారాన్ని అందిస్తుంది. తద్వారా వారు తమకు తాముగా మాట్లాడుకోవడానికి, మరింత స్వతంత్రంగా వ్యవహరించడానికి ప్రోత్సహిస్తుంది. మొత్తంమీద, ఇది సమాజంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ చక్కటి సమాచారం, సహాయం అందిస్తుంది.

1.2: జ్ఞాన భాండాగారం యొక్క ఉద్దేశ్యం

- 1 ఇది సులభంగా అందిపుచ్చుకోవడానికి, ఉపయోగించుకోవడానికి ఒకే చోట ఉన్న సమాచార బుక్లెట్లూ ఉంటుంది.
- 2 తెలంగాణలోని దివ్యాంగులకు అందుబాటులో ఉన్న సేవలు, సౌకర్యాలు, హక్కుల గురించి పూర్తిగా తెలుసుకోవచ్చు.
- 3 ఇది సంరక్షకులకు నమ్మకమైన విశ్వసనీయమైన, తాజా సమాచారం పొందడానికి సమాచారం లోని వ్యత్యాసాలను నిర్మూలించడంలో వారధిగా ఉంటుంది.
- 4 సంరక్షకులకు సమాచారం అందించి నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి విలువైన సమాచారాన్ని సమకూర్చడం ద్వారా వారికి మద్దతు ఇవ్వడం.
- 5 దివ్యాంగుల PwDల స్వతంత్రతను పెంపొందిస్తుంది తమకు తాముగా న్యాయం సాధించడానికి ప్రోత్సహిస్తుంది

1.3: దివ్యాంగుల వారి సంరక్షకుల సాధికారత యొక్క ప్రాముఖ్యత

దివ్యాంగుల (PwDs) వారి సంరక్షకుల సాధికారత కల్పించడం అనేక కారణాల రీత్యా చాలా ముఖ్యమైనది:

1. సంరక్షణ పెంపుదల, మద్దతు

దివ్యాంగ PWD సంరక్షకుల యొక్క పరిజ్ఞానం నైపుణ్యం వనరులు పెంచడం ద్వారా వారు దివ్యాంగుల పట్ల మరింత జాగ్రత్త వహించడానికి వారి పాత్రను చక్కగా నిర్వహించడానికి ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.

2. మెరుగైన అవగాహన

దివ్యాంగుల యొక్క దయనందిన జీవితాలలో ఎదుర్కొనే సవాళ్లను విస్తృతమైన అవసరాలను శక్తిసామర్థ్యాలపట్ల లోతైన అవగాహనను దివ్యాంగ సంరక్షకులకు కల్పించబడుతుంది. ఇటువంటి అవగాహన వల్ల దివ్యాంగ సంరక్షకులు దివ్యాంగుల పట్ల మరింత దయతో సహాయపడడానికి చక్కటి మద్దతు కలిసి ఉండే వాతావరణం కల్పించబడుతుంది.

3. సేవలకు, వనరులకు చేరువలో ఉండడం

దివ్యాంగ సంరక్షకులకు దివ్యాంగుల కోసం సమకూర్చబడిన సేవలను ప్రభుత్వ పథకాలను విద్యా అవకాశాలను వైద్యపరమైన మద్దతును సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకోవడానికి ఈ బుక్లెట్ అందుబాటులో ఉంటుంది. దివ్యాంగులకు ఇవి సకాలంలో అందడానికి సహాయపడడానికి భరోసా ఇస్తుంది.

4. ఒత్తిడి, అలసట నుండి విముక్తి

దివ్యాంగుల (PWD)కు దివ్యాంగ సంరక్షకులకు మానసికమైన శారీరకమైన ఒత్తిడిని తగ్గించడానికి తద్వారా వారిద్దరికీ ప్రయోజనం కలిగిస్తుంది.

5. న్యాయం కోసం, హక్కుల కోసం

దివ్యాంగుల సంరక్షణ గురించి బాగా తెలిసిన సంరక్షకులు దివ్యాంగుల న్యాయం కోసం, హక్కుల కోసం నిలబడగలరు. దివ్యాంగ సంరక్షకులు న్యాయబద్ధంగా వ్యవహరిస్తూ, దివ్యాంగులు (PWDలు) అందరిలాగే అవకాశాలు, సేవలు, ప్రయోజనాలను వినియోగించుకొనేలా చూసుకుంటారు.

6. సంరక్షకుల సమాహా నిర్మాణం

సంరక్షకుల సాధికారతకోసం మద్దతు కోసం ఇతర సంరక్షకులతో కలిసి సమాహా వేదికగా ఏర్పడానికి దోహదపడుతుంది తద్వారా అనుభవాలను సలహాలను ఒక వేదికగా ఉంటుంది అదేవిధంగా తాము ఒంటరిగా లేమని ఒక సమాహాముగా ఉన్నామనే భరోసాని కలిగిస్తుంది.

7. ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంపొందించడం

సంరక్షకులకు ఆత్మవిశ్వాసం కల్పించడం అంటే దివ్యాంగులు (PWDలు) వారంతట వారుగా తమ పనులు తాము చేసుకునేలా సహాయపడుతుంది. సంరక్షకుల స్వయం సమ్మద్ధిని నైపుణ్య అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించడం ద్వారా దివ్యాంగులు వారి జీవితాలను సమర్థవంతంగా నిర్వహించుకోవడానికి ఈ బుక్లెట్ దివ్యాంగ సంరక్షకులకు సహాయపడుతుంది.

8. దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక

విజ్ఞానవంతమైన సంరక్షకులు తమ దీర్ఘకాలిక ప్రణాళిక ద్వారా దివ్యాంగుల రక్షణ కోసం భవిష్యత్తు కోసం నిలబడతారు దివ్యాంగుల విద్య కోసం ఆరోగ్యం కోసం వారి సంపూర్ణ అభివృద్ధి కోసం స్థిరమైన రక్షణ కరమైన పథకాన్ని రూపొందించుకోవడానికి ఇది దోహదపడుతుంది.

సంరక్షకుల సాధికారత వల్ల వారి కుటుంబ స్థితిగతులు బలపడతాయి, కుటుంబ సహకారం అవగాహన దృఢపడతాయి, ఈ కుటుంబ సహకార వ్యవస్థ వల్ల ఆ సంరక్షకుని సమగ్రాభివృద్ధికి శాంతియుత జీవనానికి దోహదపడుతుంది దివ్యాంగ సంరక్షకుల సాధికారత వల్ల అందరికీ సానుకూలమైన ప్రభావం కలిగిస్తుంది ఇది కేవలం దివ్యాంగ సంరక్షకులకే కాకుండా దివ్యాంగులకు అదే విధంగా సమాజానికి సహాయపడుతుంది

అధ్యాయం 2

వైకల్యాలలో రకాలు - అవగాహన

ప్రభుత్వ పాఠశాల విద్యార్థులు ఆశ్రయ్ అకృతితో జాను సందర్శించారు

భారతదేశంలో, మానసిక అభివృద్ధి వైకల్యాలు (IDD) అనేది ఒక వ్యక్తి యొక్క ఆలోచన పనితీరు, అనుకూల ప్రవర్తన, అభివృద్ధిని ప్రభావితం చేసే విభిన్న పరిస్థితుల సమూహాన్ని సూచిస్తుంది.. ఎవరికైనా 18 ఏళ్లు రాకముందే అవి కనిపించడం ప్రారంభిస్తాయి,వారి రోజువారీ జీవితాన్ని ప్రభావితం చేస్తాయి. RPWD చట్టం 2016 మానసిక , వైకల్యాలు (ID), అభివృద్ధి వైకల్యాలు (DD)లను ప్రత్యేక వర్గాలుగా గుర్తించింది.

సాధన సాస్టేటికి వెందిన విద్యార్థి ఆట ద్వారా నేర్చుకుంటున్నాడు

2.1 మానసిక వైకల్యాలు (ID,ఇంటలెక్చవల్ డిసేబిలిటీ)

ID అంటే ప్రతి వ్యక్తి ప్రపంచాన్ని వారంతట వారుగా చూస్తారు. కొంతమందికి వ్యక్తీకరించడం, తమను తాము చూసుకోవడం, ఒకరికొకరు సహకరించుకోవడం కష్టంగా ఉంటుంది. అయితే కొంతమంది విశేష వ్యక్తులు సమాచార విషయంలో, వారికి వారు జాగ్రత్త వ్యవహరించడంలో, సామాజిక వ్యవహారాల్లో, సవాళ్లను అధిగమించి అనుసరించ గలుగుతారు. మానసిక వైకల్యం కలిగిన వ్యక్తులు ఈ విషయాలను అర్థం చేసుకోవడంలో తగిన సహాయం పొందడంలో ప్రత్యేక మార్గాన్ని కనుగొంటారు. ఇతరుల ముందస్తు సహాయంతో అదేవిధంగా వారి ఆచంచల సహకారంతో సంతృప్తి కరమైన జీవితాన్ని గడపవచ్చు, వారి పూర్తి సామర్థ్యాన్ని చేరుకోవచ్చు.

2.2 అభివృద్ధి వైకల్యాలు (DD, డెవలప్ మెంటల్ డిసేబిలిటీ)

అభివృద్ధి వైకల్యాలు మన బట్టలకు విభిన్న రంగులను జోడించినట్లుగా విభిన్న సామర్థ్యాలను కలిగి ఉంటాయి. ఆటిజం,స్పెక్ట్రమ్ డిజార్డర్, సెరిబ్రల్ పాల్సీ, డౌన్ సిండ్రోమ్ మరియు ఇతర జన్మపరమైన(జెనెటిక్) లేదా న్యూరో డెవలప్ మెంటల్ పరిస్థితులు వారి ప్రత్యేకమైన ప్రయాణాలతో మనకు స్ఫూర్తినిస్తాయి. కదలికలతో కూడిన నైపుణ్యాలు, ప్రసంగాలు, సామాజిక వ్యవహారాలు, ఆలోచన శక్తి ప్రభావితం చేయడంతో పాటు వారి యొక్క వ్యక్తిగత అసాధారణమైన నైపుణ్యాలు విధానాలను కల్పిస్తుంది. సమ్మిళిత పరిసరాలతో, DD ఉన్న వ్యక్తులు రకరకాల ఆలోచనలతో వారి స్వంత విజయ చిత్రాలను చిత్రించుకుంటారు.

సాధనా విద్యార్థి కార్యకలాపాల్లో నిమగ్నమై ఉన్నారు

భారతదేశంలో, మానసిక వైకల్యం అభివృద్ధి వైకల్యం ID ఉన్న వ్యక్తులు ఎదుర్కొంటున్న వివిధ సామాజిక ,విద్యాపరమైన సవాళ్లు ఉన్నాయి. RPWD చట్టం 2016 మానసిక & అభివృద్ధి వైకల్యాలు ఉన్నవారితో సహా వికలాంగుల సంక్షేమాన్ని ప్రోత్సహించడానికి రూపొందించబడింది. ఈ చట్టం ఎటువంటి బేధాలులేని ప్రాముఖ్యతను నొక్కి చెబుతుంది. ID ఉన్న వ్యక్తులు గౌరవప్రదమైన, స్వతంత్ర జీవితాలను గడపడానికి వీలుగా ఒక సమగ్ర వాతావరణాన్ని సృష్టిస్తుంది.

2.3 వైకల్యాల రకాలు

భారతదేశంలో వికలాంగుల హక్కుల (RPWD) చట్టం 2016 21 విభాగాల వైకల్యాలను గుర్తించింది:

అంధత్వం

లెన్స్‌లను సరిదిద్దడం ద్వారా మెరుగైన కంటిలో 6/60 లేదా 20/200 మించకుండా దృష్టి లేదా చూపు పూర్తిగా లేకపోవడం.

తక్కువ దృష్టి

దృశ్య తీక్షణత (క్లియర్ విజన్) అనేది మీ కంటి చూపు యొక్క స్పష్టత. గ్లాస్‌లతో 6/60 మరియు 20/200 మధ్య ఉంటే లేదా మీ దృష్టి క్షేత్రం 20 డిగ్రీల కంటే సన్నగా ఉంటే, మీరు స్పష్టంగా చూడడంలో సమస్య ఉందని అర్థం.

కుష్టు వ్యాధి నయమైన వ్యక్తులు

కుష్టు వ్యాధి నుండి నయం చేయబడిన వ్యక్తులు మిగిలిన శారీరక బలహీనతలను కలిగి ఉంటారు.

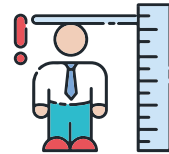
వినికిడి లోపం

రెండు చెవుల్లో పూర్తిగా వినికిడి కోల్పోవడం లేదా బాగున్న చెవిలో 60 డెసిబుల్స్ వరకు మాత్రమే వినగలరు.

మానసిక వైకల్యం (ఇంటలెక్చువల్ డిసేబిలిటీ)

మానసికపరమైన పనితీరులో, అనుకూల ప్రవర్తనలో పరిమితి(లిమిట్), రోజువారీ పనులలో ఇబ్బందులకు దారితీస్తుంది.

మరుగుజ్ఞత్వం

వైద్య పరిస్థితి లేదా పుట్టుకతో వచ్చిన వ్యాధుల ఫలితంగా పొట్టితనాన్ని కలిగి ఉంటారు.

మానసిక వైకల్యం (ఇంటలెక్చువల్ డిసేబిలిటీ)

మానసికపరమైన పనితీరులో, అనుకూల ప్రవర్తనలో పరిమితి(లిమిట్), రోజువారీ పనులలో ఇబ్బందులకు దారితీస్తుంది.

మానసిక అనారోగ్యము(మెంటల్ యిల్ నెస్)

కొన్ని పరిస్థితులు భావాలు, ఆలోచనలు లేదా సామాజిక నైపుణ్యాలను(సోషల్ స్కిల్స్) ప్రభావితం చేస్తాయి. వీటిలో డిప్రెషన్, సిజోఫ్రెనియా మరియు బైపోలార్ డిజార్డర్ ఉన్నాయి.

ఆటిజం స్పెక్ట్రమ్ డిజార్డర్

ఇది సామాజిక పరిస్థితులలో ఎవరైనా ఎలా కమ్యూనికేట్ చేస్తారో మరియు ప్రవర్తనారో ప్రభావితం చేసే వ్యాధి.

మెడడు పక్షవాతము(సెలబ్రల్ పాలీ)

జననానికి ముందు సమయంలో లేదా కొంతకాలం తర్వాత మెడడు దెబ్బతినడం వల్ల కలిగే మోటారు రుగ్మతల(వ్యాధులు) సమాహం, బలహీనమైన కదలిక మరియు భంగిమకు(ఆకారం) దారితీస్తుంది.

చలన(మొబిలిటీ) శక్తి గల వైకల్యం (మన్యులర్ డిసేబిలిటీ)

ఎముకలు, కీళ్ళు లేదా కండరాలలో వైకల్యం చలనానికి ఆటంకం కలుగుతుంది. పెరగవలసిన కండరాల బలహీనత మరియు వృధాకు కారణమయ్యే పుట్టుకతో వచ్చిన వ్యాధులు.

దీర్ఘకాలిక నరాల పరిస్థితులు (క్రానిక్ న్యూరోలాజికల్ కండిషన్స్)

ఇవి చాలా కాలం పాటు నాడీ వ్యవస్థను ప్రభావితం చేసే పరిస్థితులు.

నిర్దిష్ట అభ్యాస వైకల్యాలు (స్పెసిఫిక్ లెర్నింగ్ డిస్‌బిలిటీస్)

వారి ఇతర సామర్థ్యాలు బాగానే ఉన్నప్పటికీ, చదవడం, రాయడం లేదా గణితం వంటి కొన్ని పాఠశాల సబ్జెక్టులతో కొందరు ఇబ్బంది పడే పరిస్థితులు ఇవి.

మల్టిపుల్ స్కెరోసిస్

ఆటో ఇమ్యూన్ వ్యాధి కేంద్ర నాడీ వ్యవస్థను ప్రభావితం చేస్తుంది, ఇది వివిధ శారీరక మరియు మానసిక బలహీనతలకు దారితీస్తుంది.

ప్రసంగం & భాష వైకల్యం

మాట్లాడటంలో అదేవిధంగా భాషను అర్థం చేసుకోవడంలో ఇబ్బంది.

తలసేమియా

హిమోగ్లోబిన్ ఉత్పత్తిని ప్రభావితం చేసే వారసత్వ రక్త వ్యాధి.

హీమోఫీలియా

రక్తం గడ్డకట్టడంలో ఇబ్బంది కలిగించే పుట్టుకతో వచ్చిన వ్యాధి.

సికిల్ సెల్ వ్యాధి

అసాధారణమైన హిమోగ్లోబిన్, ఎర్ర రక్త కణాలకు దారితీసే వారసత్వ రక్త వ్యాధి.

అనేక వైకల్యాలు.

ఒకేసారి చెవిటివారు మరియు అంధులు వంటి వివిధ బలహీనతలను కలిగి ఉన్న వ్యక్తులు.

యాసిడ్ దాడి బాధితులు

యాసిడ్ దాడుల కారణంగా తీవ్ర గాయాలకు, వైకల్యానికి దారితీసిన గాయాలకు గురి అయిన వ్యక్తులు.

పార్కిన్సన్స్ వ్యాధి

కదలిక, సమతుల్యత మరియు సమన్వయాన్ని (బ్యాలెన్స్) ప్రభావితం చేసే న్యూరో డిజనరేటివ్ డిజార్డర్.

ఈ లోకంలో ప్రతి ఒక్కరి పరిస్థితి ఎలాంటిదైనా, వారు ముఖ్యులే. ప్రతి ఒక్కరిది కీలక పాత్రే. మనలో 21 రకాల వికలాంగులు ఉన్నారు. ప్రతి ఒక్కరికి వారి స్వంత ప్రతిభ మరియు జీవించడానికి బలం ఉంటుంది. ఈ అద్భుతమైన వ్యక్తుల వైవిధ్యమే తమ బలమని గుర్తుచేస్తారు.

ఇంద్రధనస్సులోని రంగుల మాదిరిగానే, మన వైవిధ్యం మనల్ని రాణించేలా చేస్తాయి. మన కమ్యూనిటీ యొక్క గొప్పతనాన్ని ప్రదర్శించి కలిసి పండుగ జరుపుకుందాం. మనం విడిగా చేయలేని దాని గురించి కాదు, కానీ మనం అందరం కలిసి ఏమి చేయగలము గుర్తించండి. మనం కలవడానికి మన అడ్డంకుల్ని తొలగించుకోవడానికి ఛాంపియన్లగా నిలబడదాం, ప్రతి వ్యక్తి తమ శక్తిసామర్థ్యాలకు విలువ నిచ్చే అదేవిధంగా సాధికారతను పెంచే ఒక నూతన ప్రపంచాన్ని సృష్టించాలి.

మనమంతా కలిసి శక్తివంతంగా ఉన్నాం. మనమంతా ఒక మాస్టర్ పీస్.

2.4 సామర్థ్యానికి తలుపులు తెరుద్దాం: దివ్యాంగుల కోసం అడ్డంకులను అధిగమిద్దాం (PwDలు)

వైవిధ్యం గల మన సమాజంలో శారీరక మానసిక వైకల్యం గల వ్యక్తుల సవాళ్లను కలిసికట్టుగా ఎదుర్కొనడం ద్వారా వారి సహజమైన సామర్థ్యాన్ని ఒక శక్తివంతమైనదిగా మార్చవచ్చు. మానవత్వం గల మన సమ్మిళిత సమాజంలో దివ్యాంగుల సాధికారత కోసం మార్గాన్ని సుగమం చేయడం మన కర్తవ్యం

1. విద్య సాధికారత: దివ్యాంగులు తమ అవసరాలకు తగినట్టుగా నాణ్యమైన విద్యను పొందాలని ఆశిస్తారు. వారు కలిసి చదువుకునే వాతావరణాన్ని పెంపొందించడం ద్వారా వారు విభిన్నమైన విద్యలను నేర్చుకొనడానికి కావలసిన సాధనలతో ఉపాధ్యాయులను సిద్ధం చేయడం ద్వారా, మనము వారి వ్యక్తిగత విద్యను, వ్యక్తిత్వ వికాసాన్ని తారాస్థాయికి చేరుకునేలా చేయవచ్చు.

2. అందరికీ ఆరోగ్య సంరక్షణ: సమాజ నలుమూలలో ఉన్న దివ్యాంగులకు వారి ప్రత్యేక అవసరాలకు తగినట్టుగా ఆరోగ్య సంరక్షణ కల్పించాలి. ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతో ముందస్తు జాగ్రత్తతో వారికి ఉన్న అనారోగ్యాన్ని గుర్తించి కావలసిన వైద్యచికిత్సను అందించడం ద్వారా వారి నాణ్యమైన జీవితాన్ని పెంచవచ్చును

3. ఉపాధి కల్పన: దివ్యాంగులు పనిచేయడానికి కావలసిన నైపుణ్యాలను కలిగి సిద్ధంగా ఉన్నారు. సంస్థల యాజమాన్యాలు దివ్యాంగుల పట్ల తమకు గల అపోహలను విడిచి దివ్యాంగులలోని ఉద్యోగాలకు తగిన సామర్థ్యాన్ని గుర్తించి వారికి ఉద్యోగ అవకాశాలను కల్పించేలా చేయాలి తద్వారా వారికి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం కల్పించి వారి స్థాయిని పెంచాలి.

4. మచ్చ లేని సమాజం: విద్యను అభ్యసించడంలో ఉద్యోగంలో దివ్యాంగుల పట్ల వివక్షతను జీవిత మచ్చను కలిపి తొలగించడానికి కృషి చేయాలి. దివ్యాంగుల పట్ల అవగాహనను, కరుణను కల్పించడం ద్వారా సమాజానికి వారికి మధ్య గల అడ్డుగోడలను తొలగించి వారధిగా నిలబడాలి

5. జ్ఞానం కీలకం: జ్ఞానంతో కలుపుకుపోయే మార్గం ప్రారంభమవుతుంది. మన సమాజంలో వైకల్యాల గురించి అవగాహన మరియు అవగాహనను వ్యాప్తి చేయడం ద్వారా, మనము ఒకేవిధమైన మూస పద్ధతులను సవాలు చేయవచ్చును

6. పెరుగుదలకు సహకారం: దివ్యాంగులు వారి కుటుంబాలు సంపూర్ణ మద్దతు సర్వీసులు అనగా కౌన్సిలింగ్ తెరఫీ, సహాయక ఉపకరణాలు కోరుకుంటారు. ఈ వనరులను కల్పించడం ద్వారా వారు వారి సవాళ్లను సమర్థవంతంగా, శక్తివంతంగా, స్వతంత్రంగా నిర్వహించుకోగలరు.

ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి మనమందరం కలిసి పని చేస్తే ఇది మన అందరి బాధ్యత అని అర్థం చేసుకుంటే దివ్యాంగులు వారు చేయగలిగిన వాటికి విలువనిచ్చే సమాజాన్ని మనం తయారు చేయవచ్చు. ప్రపంచంలో ప్రతి ఒక్కరూ వారి సహజ సామర్థ్యానికి చేరుకోవడానికి మనం అందరం కలిసి తలుపులు తెరవాలి అందుకు ఏ ఒక్కరిని విడిచిపెట్టరాదు.

2.5 సంరక్షకుల పాత్ర: కుటుంబాల సాధికారత

కుటుంబ సభ్యులు, ముఖ్యంగా తల్లులు, సాధారణంగా దివ్యాంగులను జాగ్రత్తగా చూసుకుంటారు. సంరక్షకులు చేసే ముఖ్యమైన పనులను మేము చిత్రాలలో చూపుతాము. అలాంటి తల్లులకు ఈ చిత్రాలు ఎంతగానో ఉపకరిస్తాయి.

వ్యక్తిగత జాగ్రత్త

వికలాంగులు స్నానం చేయడంలో, దుస్తులు ధరించడంలో, తినడంలో, తిరగడం వంటి రోజువారీ పనులు చేసుకోవడంలో సంరక్షకులు సహాయం చేస్తారు.

ప్రవర్తన నిర్వహణ

దివ్యాంగులు తమ సమస్యలను ఎదుర్కోవటానికి, మంచి అలవాట్లు పెంపొందించుకోవడానికి శక్తివంతమైన ప్రవర్తన నిర్వహణ వ్యూహాలను రూపొందిస్తారు.

భావోద్వేగా మద్దతు

దివ్యాంగులకు దయా మానవత్వం వంటి చక్కటి వాతావరణంతో పాటు వారి భావోద్వేగాలలో ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లను పరిష్కరించుకోవడంలో సహకరిస్తారు.

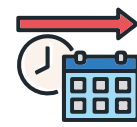
సామాజిక భాగస్వామ్యం

సంరక్షకులు దివ్యాంగులను సమాజంలో సంభాషించడానికి కలివిడిగా ఉండటానికి తమ వంటి వారితో కలిసి పాల్గొనడంలో ప్రోత్సహిస్తారు అవకాశాల్ని కల్పిస్తారు.

ఆరోగ్య చికిత్స నిర్వహణ

దివ్యాంగులకు వైద్యులు సూచించిన ప్రకారం వారు క్రమబద్ధంగా తీసుకోవలసిన మందులను సమకూర్చుకోవడంలో సమయం ప్రకారం తీసుకోవలసిన మందులు ఇవ్వడంలో సంరక్షకులు జాగ్రత్త వహిస్తారు.

భవిష్యత్తు పథకం

దివ్యాంగులకు ఆర్థికపరమైన చట్టపరమైన రక్షణతో కూడిన భవిష్యత్తు కోసం ఒక సుదీర్ఘమైన భవిష్యత్తు పథకాన్ని రూపొందించడంలో సంరక్షకులు బాధ్యతాయుతమైన పాత్రను నిర్వహిస్తారు.

చట్టపరమైన సహకారం (వకాలా)

దివ్యాంగులకు సంబంధించి హక్కుల పరిరక్షణలో శక్తివంతమైన న్యాయవాదులుగా వ్యవహరిస్తారు వారి ముఖ్యమైన సర్వీసులు విద్య అవకాశాలు వారికి దక్కేలా చూస్తారు.

విరామ కల్పన

సంరక్షకులు విరామ సంరక్షణ సేవల ద్వారా, స్వల్పకాలిక విశ్రాంతి తీసుకునే అవకాశాలను కూడా పొందుతారు. ఇవి వారికి శక్తి పుంజుకునేలా చేస్తాయి.

నైపుణ్యాభివృద్ధి

దివ్యాంగుల జీవిత నైపుణ్యాలను అనగా సమాచారం వారికి వారు జాగ్రత్తగా ఇతరులతో సంభాషించడం వృత్తిపరమైన నైపుణ్యాలను స్వతంత్రతను పెంచడంలో సంరక్షకులు సహాయపడతారు.

నిరంతర అభ్యాసం

దివ్యాంగుల యొక్క మారుతున్న అవసరాలకు తగినట్టుగా సంరక్షకులు వారి విజ్ఞానాన్ని అవగాహనను పెంపొందించుకోవడానికి నిరంతర అభ్యాసం చేస్తారు.

అధ్యాయం 3

భారతదేశంలో వికలాంగుల హక్కులు, అర్హతలు

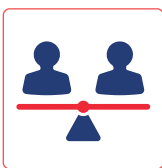
ఈ అధ్యాయంలో, భారతదేశంలో దివ్యాంగులకు ఇవ్వబడిన ప్రాథమిక హక్కులు, అర్హతల గురించి వివరిస్తాము. ఈ హక్కులు రాజ్యాంగం, చట్టాల ద్వారా నిర్దేశించబడ్డాయి. ఇది సమానత్వం, వివక్షత లేకుండా గౌరవప్రదంగా జీవించే హక్కును కల్పిస్తుంది.

3.1 ఆర్టికల్ 14 ప్రకారం సమానత్వం, బేధాలు లేకుండా, సమాన రక్షణ:

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14 ప్రకారం చట్టం ముందు అందరూ సమానులే. భారతదేశంలో ప్రభుత్వము ఏ ఒక్కరికి సమానత్వాన్ని నిరాకరించరాదు. ఇది దివ్యాంగులకు ఇతర పౌరులతో సమానంగా చట్టబద్ధమైన రక్షణ అవకాశాలు తప్పనిసరిగా కల్పించబడాలని పేర్కొనబడినది.

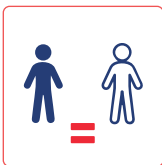

ఆర్టికల్ 14 దివ్యాంగుల కోసం:

ఆర్టికల్ 14 దివ్యాంగుల కోసం:

వికలాంగుల జీవిత అంశాలు అనగా విద్య, ఉద్యోగం పబ్లిక్ సర్వీసులలో ఎటువంటి వివక్షత లేకుండా వారి పట్ల సమానంగా వ్యవహరించాలి.

వివక్ష నుండి రక్షణ:

ఆర్టికల్ 14 వికలాంగులకు వైకల్యం ఉన్నందున వారి పట్ల అన్యాయంగా లేదా భిన్నంగా వ్యవహరించడం సరైనది కాదు.

అందుబాటులో న్యాయం:

వికలాంగులు అందరిలాగే న్యాయపరమైన పరిష్కారాలను, న్యాయ వ్యవస్థను ఉపయోగించుకునే అర్హత కలిగి ఉంటారు. వారి హక్కులకు భంగం కలిగితే వారు న్యాయ సహాయం పొందవచ్చు.

3.2 ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం గౌరవప్రదమైన జీవించే హక్కు:

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 ప్రతి ఒక్కరికీ జీవించే హక్కును వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛను ప్రసాదించబడింది. వారి జీవిత హక్కును, స్వేచ్ఛను ఎవరు తీసివేయలేరు. చట్టబద్ధమైన విధానాలు మినహా ఏ ఒక్క వ్యక్తికీ జీవించే హక్కును వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛను నిరాకరించరాదు.

ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం:

దివ్యాంగుల గౌరవం:

దివ్యాంగులు గౌరవప్రదంగా జీవించే హక్కును కలిగి ఉంటారు. అనగా వారిపట్ల నిర్లక్ష్యం గానీ దుర్భాషలాడడం గానీ తక్కువ చేసి మాట్లాడడం గానీ చేయరాదు. ఇది వారికి ఆరోగ్య సంరక్షణను సోషల్ సర్వీసులను అదేవిధంగా సహకార పూరితమైన వాతావరణాన్ని కల్పిస్తుంది.

స్వయం ప్రతిపత్తి:

దివ్యాంగులు తమ స్వీయ నిర్ణయం ప్రకారం జీవితంలో వారికి కావలసిన విద్య ఉద్యోగం సామాజిక కార్యక్రమాలను, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను నిర్దేశించుకొనవచ్చును, ఈ విషయాలలో ఎవరి జోక్యం గానీ ఒత్తిడి గానీ అనుమతించబడదు.

సమ్మిళిత విద్యా ఉద్యోగ అవకాశాలు:

ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం సమ్మిళిత విద్య ఉద్యోగ అవకాశాలను పొందడానికి ప్రాముఖ్యతను కల్పిస్తుంది. తద్వారా వారు సంతృప్తికరమైన జీవితాలను గడపవచ్చు, సమాజానికి తోడ్పాటు అందించవచ్చు.

అధ్యాయం 4

వైకల్యం సర్టిఫికేట్లు వాటిని పొందే ప్రక్రియ

రెండు ముఖ్యమైన ధ్రువీకరణ పత్రాలు

ఈ అధ్యాయంలో, దివ్యాంగులకు రెండు ముఖ్యమైన పత్రాలను మేము పరిచయం చేస్తున్నాము

1. తెలంగాణలో SADAREM సర్టిఫికేట్,
2. జాతీయ స్థాయిలో వికలాంగుల కోసం UDID (ప్రత్యేకమైన వైకల్యం గుర్తింపు) కార్డ్.

వివిధ ప్రభుత్వ ప్రయోజనాలు, సేవలు మరియు వికలాంగులకు రాయితీలను అందించడంలో రెండు పత్రాలు ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తాయి.

4.1 తెలంగాణలో SADAREM సర్టిఫికేట్

4.1.1 SADAREM సర్టిఫికేట్ యొక్క ఉపయోగాలు

SADAREM సర్టిఫికేట్ యొక్క అవలోకనం:

యాక్సెస్ పునరావాసం మరియు సాధికారత కోసం అసెస్మెంట్ ఆఫ్ డిసేబిల్డ్ సాఫ్ట్వేర్ని సూచించే SADAREM సర్టిఫికేట్, ప్రభుత్వ మద్దతు మరియు ప్రయోజనాలను పొందేందుకు చాలా అవసరం. ఇది ఒక వ్యక్తి యొక్క వైకల్యాన్ని, దాని తీవ్రతను నిర్ణయిస్తుంది. వైకల్యాలున్న వ్యక్తులు, వారి సంరక్షకులు తప్పనిసరిగా ఈ సర్టిఫికేట్ పొందాలి.

4.1.2 SADAREM సర్టిఫికేట్ వినియోగం

SADAREM సర్టిఫికేట్ వల్ల వివిధ ప్రయోజనాలు:

వికలాంగుల పెన్షన్: ఎవరైనా వైకల్యం పెన్షన్ కావాలనుకుంటే, వారికి ఈ సర్టిఫికేట్ అవసరం. తెలంగాణలో సర్టిఫికేట్లో పేర్కొన్న విధంగా ఎవరైనా ఎంత శాతం వైకల్యం కలిగి వున్నారో దాని ఆధారంగా ప్రభుత్వం పంచుతుంది.

UDID కార్డ్: SADAREM సర్టిఫికేట్ పొందిన వారు, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి UDID కార్డ్ని పొందవచ్చు. దివ్యాంగులకు ఈ కార్డు వల్ల రైల్వే, బస్సు ప్రయాణ రాయితీలు, వడ్డీ లేని రుణాలు ఇతర ప్రయోజనాలను పొందడాన్ని సులభతరం చేస్తుంది.

4.1.3 SADAREM సర్టిఫికేట్ పొందేందుకు దశలు

దశ 1: స్లాట్ బుకింగ్

- వైద్య శిబిరం కోసం స్లాట్ను బుక్ చేసుకోవడానికి E-సేవా కేంద్రాన్ని సందర్శించండి
- వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తి యొక్క ఆధార్ కార్డ్ మరియు పాస్ కార్డ్ అందించండి
- పాస్పోర్ట్ సైజ్ ఫోటోగ్రాఫ్ యొక్క డిజిటల్ కాపీని, వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తి యొక్క డిజిటల్ సంతకం/బొటనవేలు ముద్ర ను సమర్పించండి.
- E-Seva వద్ద ప్రతినీధి స్లాట్ను బుక్ చేస్తారు

దశ 2: వైద్య శిబిరానికి హాజరు

- నిర్ణీత తేదీలో వైద్య శిబిరానికి హాజరు కావాలి.
- సంబంధిత వైద్య నిపుణుడు వైకల్యాన్ని అంచనా వేసి ఆ వైకల్య శాతాన్ని నిర్ణయిస్తాడు

దశ 3: సర్టిఫికేట్ జారీ

- మూల్యాంకనం (వెరిఫికేషన్) తర్వాత, SADAREM సర్టిఫికేట్ ప్రాసెసింగ్ చేయబడుతుంది.
- ఆదర్శవంతంగా, పంచాయితీ సెక్రటరీ లేదా సంబంధిత మున్సిపాలిటీ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా సర్టిఫికేట్ మీకు చేరుకోవడానికి 15 నుండి 30 రోజులు పడుతుంది. కొన్ని సందర్భాల్లో ఎక్కువ సమయం పట్టవచ్చు.
- వ్యక్తి సర్టిఫికేట్ అందుకున్న తర్వాత దానిపై సంతకం చేయాలి.

ముఖ్యమైన గమనికలు:

వైద్య శిబిరం సమయంలో, వైకల్యానికి సంబంధించిన ఏదైనా పాత వైద్య నివేదికలను (రిపోర్ట్స్ / రికార్డు) తప్పనిసరిగా తీసుకెళ్లాలి; మూల్యాంకనం(వెరిఫికేషన్) సమయంలో అవి ఉపయోగపడతాయి.

తెలంగాణలోని ఏ జిల్లాకైనా, మీరు నివసించే జిల్లాలోనే మీ స్లాట్ను తప్పనిసరిగా బుక్ చేసుకోవాలి. అయితే, మీరు హైదరాబాద్ లో ఉన్నట్లయితే, హైదరాబాద్ ప్రాంతంలోని ఏ జిల్లాలోనైనా మీ స్లాట్ను బుక్ చేసుకునే వెసులుబాటు మీకు ఉంది.

4.1.3 SADAREM సర్టిఫికేట్ పొందేందుకు దశలు

- SADAREM ఆన్లైన్ ట్రాకింగ్ ఇంకా అందుబాటులో లేదు.
- అయితే, మీరు మండల పరిషత్ అభివృద్ధి అధికారిని సందర్శించవచ్చు. అక్కడ మీకు సమాచారం అందించబడుతుంది.
- నిర్ణయించబడిన వైకల్యం శాతం మరియు మీ ఆధార సర్టిఫికేట్ స్థితి గురించి ఆధార్ నంబర్.
- మీ సర్టిఫికేట్ అందుకోవడానికి 30 రోజుల నుండి 6 నెలల వరకు పట్టవచ్చు.

4.2 వైకల్యాలున్న వ్యక్తుల కోసం UDID కార్డ్

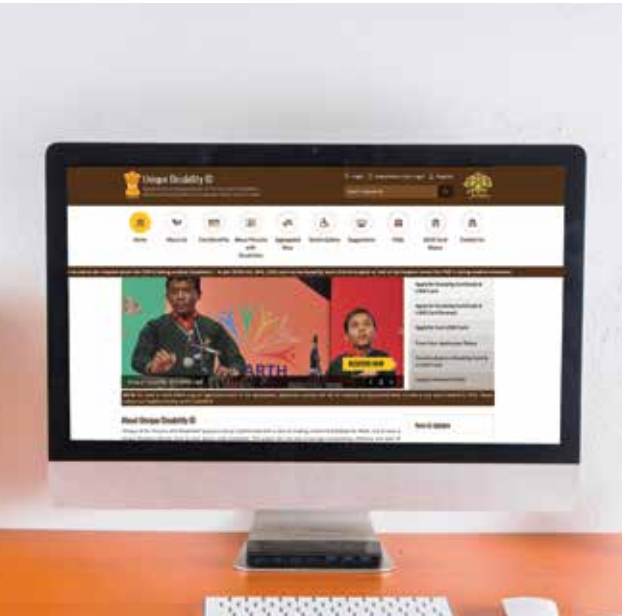
4.2.1 UDID కార్డ్ యొక్క అవగాహన

UDID (యూనిక్ డిసేబిలిటీ ఐడెంటిటీ) కార్డ్ అనేది దేశవ్యాప్తంగా వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తుల కోసం భారత ప్రభుత్వంచే ఇవ్వబడింది. UDID కార్డ్ ప్రభుత్వ పథకాలు మరియు సేవలకు యాక్సెస్ను క్రమబద్ధీకరిస్తుంది. కార్డ్ అవసరమైన సమాచారాన్ని బార్కోడ్లో నిల్వ చేస్తుంది. బహుళ పత్రాలను తీసుకెళ్ళవలసిన అవసరాన్ని తొలగిస్తుంది.

4.2.2 UDID కార్డ్ యొక్క ప్రయోజనాలు

UDID కార్డ్ అనేక ప్రయోజనాలను అందిస్తుంది:

- సరళీకృత గుర్తింపు: UDID కార్డ్ అనేది వైకల్యాలున్న వ్యక్తులకు యూనివర్సల్ ID లాంటిది.
- జాతీయ, రాష్ట్ర, జిల్లా మరియు స్థానిక స్థాయిలతో సహా దేశవ్యాప్తంగా అన్ని ప్రభుత్వ పథకాలలో UDID కార్డ్ త్వరలో ఆమోదించబడుతుంది.
- స్కీమ్ ఇంటిగ్రేషన్: జాతీయ, రాష్ట్ర, జిల్లా, స్థానిక స్థాయిలతో సహా దేశవ్యాప్తంగా అన్ని ప్రభుత్వ పథకాలలో UDID కార్డ్ త్వరలో ఆమోదించబడుతుంది.
- జాతీయ స్థాయి ప్రాప్యత: UDID కార్డ్ భారతదేశంలో ఎక్కడైనా ఉపయోగించవచ్చు.

4.2.3 ఆన్లైన్లో UDID కార్డ్ అప్లికేషన్ కోసం అవసరమైన పత్రాలు

UDID (ప్రత్యేక వైకల్య గుర్తింపు) కార్డ్ కోసం దరఖాస్తు చేయడానికి, దయచేసి మీరు ఈ క్రింది పత్రాలు సిద్ధంగా వుండేలా చూసుకోండి.

- దరఖాస్తుదారు యొక్క పాస్పోర్ట్ సైజు ఫోటోగ్రాఫ్.
- దరఖాస్తుదారు యొక్క స్పష్టమైన మరియు గుర్తించదగిన సంతకం/బొటనవేలు/ ఇతర ప్రింట్ ఫోటో (ఐచ్ఛికం).
- గుర్తింపు మరియు చిరునామా రుజువుగా దరఖాస్తుదారుని ఆధార్ కార్డు యొక్క నకలు(జిరాక్స్ కాపీ).
- SADAREM సర్టిఫికేట్ లేదా వైకల్యం సర్టిఫికేట్ యొక్క నకలు(జిరాక్స్ కాపీ), అర్హత కలిగిన వైద్య నిపుణుడిచే ధృవీకరించబడినది.

గమనిక: ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేస్తున్నప్పుడు, ఈ పత్రాలు PDF రూపంలో సమర్పించబడిందని నిర్ధారించుకోండి, ప్రతి PDF ఫైల్ పరిమాణం 100 kb కంటే మించకూడదు.

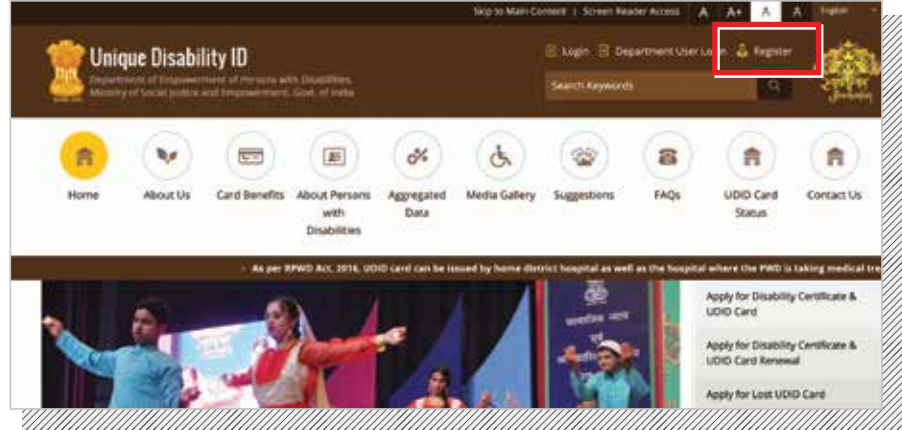
4.2.4 UDID కార్డ్ అప్లికేషన్ యొక్క ప్రక్రియ

దశ 1:

అధికారిక UDID వెబ్సైట్ను సందర్శించండి:

www.swavlambancard.gov.in

- రిజిస్టర్ బటన్ పై క్లిక్ చేయండి

దశ 2:

దరఖాస్తు ఫారమ్ను పూర్తి చేయండి

- వ్యక్తిగత, వైకల్యం మరియు ఉపాధి వివరాలతో ఫారమ్ను పూరించండి.
- వ్యక్తిగత వివరాలలో, అందించండి:
 - దరఖాస్తుదారుని పేరు,
 - తండ్రి పేరు,
 - పుట్టిన తేదీ,
 - వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తి ఏ వర్గాని కి చెందినది ఎంచుకోండి.
 - సంరక్షకుని వివరాలు
 - స్పష్టమైన ఫోటోను అప్లోడ్ చేయండి మరియు దరఖాస్తుదారు సంతకం/బొటనవేలు/ఇతర ముద్ర (ఐచ్ఛికం).

- వైకల్యం వివరాలలో అవును క్లిక్ చేయండి, మీకు SADAREM సర్టిఫికేట్ ఉంటే, అపై SADAREM సర్టిఫికేట్ను అప్ లోడ్ చేయండి. సర్టిఫికేట్ మరియు డాక్టర్ వివరాలను జారీ చేసిన తేదీని పూరించండి.

- ఉపాధి వివరాలలో మీ రేషన్ కార్డ్ వివరాలు (ఏదైనా ఉంటే) మరియు మీ వార్షిక ఆదాయంతో పాటు మీరు ఉద్యోగంలో ఉన్నారా లేదా నిరుద్యోగులూ అని పేర్కొనండి.

- గుర్తింపు వివరాలలో మీరు ఫోటో ID కార్డ్ (ఆధార్, పాన్ లేదా ఓటర్ ID) అప్ లోడ్ చేయాలి మరియు ఆధార్ కార్డ్ వివరాలను నమోదు చేయాలి

దశ 3: దరఖాస్తును సమర్పించండి.

- నింపిన వివరాలను మరొకసారి సరిచూసుకోవలెను.
- తర్వాత "ప్రాసీడ్" ఎంపిక పై క్లిక్ చేయండి.

మీరు మీ దరఖాస్తు వివరాలతో SMS నోటిఫికేషన్ను అందుకుంటారు. మీ వివరాలు సరైనవని గుర్తించినట్లయితే, మీ UDID కార్డ్ అంగన్ వాడీ కేంద్రం, పోస్ట్ లేదా పంచాయతీ కార్యాలయం ద్వారా 30 నుండి 60 రోజులలోపు మీకు డెలివరీ చేయబడుతుంది.

4.2.5 UDID కార్డ్ అప్లికేషన్ స్థితిని తనిఖీ చేయడం

UDID కార్డ్ అప్లికేషన్ యొక్క స్థితిని తనిఖీ చేయడానికి, ఈ దశలను అనుసరించండి:

1. అధికారిక UDID వెబ్‌సైట్‌ను సందర్శించండి www.swavlambancard.gov.in
2. హోమ్ పేజీలో "ట్రాక్ యువర్ అప్లికేషన్ స్థిటస్" పై క్లిక్ చేయండి.
3. ఈ చర్య మిమ్మల్ని ట్రాక్ అప్లికేషన్ ప్యానెల్‌కి తీసుకెళ్తుంది.
4. ట్రాక్ అప్లికేషన్ ప్యానెల్‌లో, మీరు క్రింది వివరాలలో ఒకదాన్ని నమోదు చేయాలి: UDID కార్డ్ నంబర్ లేదా ఆధార్ కార్డ్ నంబర్ లేదా రిజిస్ట్రేషన్ నంబర్ లేదా మొబైల్ నంబర్ లేదా ఎన్‌రోల్‌మెంట్ నంబర్.
5. "సమర్పించు" బటన్ పై క్లిక్ చేయండి.
6. మీ UDID కార్డ్ అప్లికేషన్ యొక్క స్థితి వెంటనే ప్రదర్శించబడుతుంది.

4.2.6 ఇ-యుడిఐడి కార్డ్‌ని డౌన్‌లోడ్ చేయడం

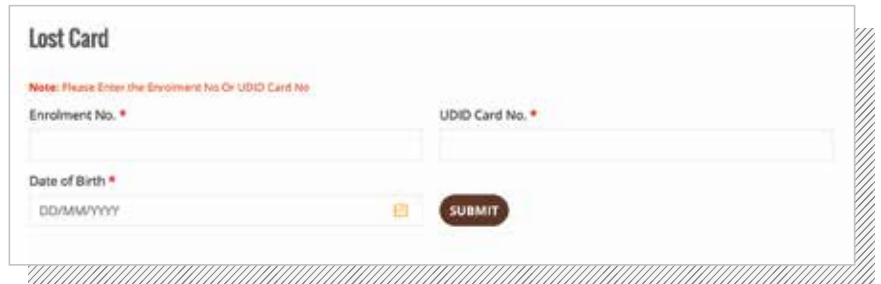
అధికారిక UDID వెబ్‌సైట్ నుండి e-UDID కార్డ్‌ని డౌన్‌లోడ్ చేయడానికి ఇక్కడ దశలు ఉన్నాయి:

1. అధికారిక UDID వెబ్‌సైట్‌ను సందర్శించండి www.swavlambancard.gov.in
2. "మీ ఇ-వైకల్యం కార్డ్ మరియు ఇ-యుడిఐడి కార్డ్‌ని డౌన్‌లోడ్ చేయండి" ఎంపికను ఎంచుకోండి.
3. ఇది మిమ్మల్ని లాగిన్ ప్యానెల్‌కి తీసుకెళ్తుంది, ఇక్కడ మీరు పుట్టిన తేదీతో పాటు UDID నంబర్ లేదా ఎన్‌రోల్‌మెంట్ నంబర్‌ను అందించాలి మరియు వెబ్‌సైట్‌కి లాగిన్ చేయాలి.
4. మీరు ఇప్పుడు చూస్తారు డౌన్‌లోడ్ ప్యానెల్
5. మీ ఇ-యుడిఐడి కార్డ్‌ని డౌన్‌లోడ్ చేయడానికి "ప్రింట్" ఎంపిక పై క్లిక్ చేయండి.

4.2.7 UDID కార్డ్ పోయింది

మీరు మీ UDID కార్డ్ ని పోగొట్టుకున్నట్లయితే, మీరు దానిని అధికారిక వెబ్ సైట్ ద్వారా తిరిగి పొందవచ్చు. ఇక్కడ దశల వారీగా వివరించబడింది:

1. అధికారిక UDID వెబ్ సైట్ ను సందర్శించండి www.swavlambancard.gov.in
2. "పోయిన UDID కార్డ్ కోసం దరఖాస్తు" ఎంపికను ఎంచుకోండి.
3. కొనసాగడానికి, కింది సమాచారాన్ని అందించండి: UDID కార్డ్ నంబర్, నమోదు సంఖ్య మరియు పుట్టిన తేదీ.
4. ఈ వివరాలను నమోదు చేసి సమర్పించిన తర్వాత, సిస్టమ్ మీ సమాచారాన్ని ధృవీకరిస్తుంది (కస్టర్మ్ చేస్తుంది).
5. ధృవీకరించబడిన తర్వాత, మీ UDID కార్డ్ ప్రదర్శించబడుతుంది, మీరు దాన్ని ఆన్ లైన్ లో తిరిగి పొందేందుకు అనుమతిస్తుంది.

4.2.8 UDID కార్డ్ పునరుద్ధరణ (రెన్యూవల్)

మీ UDID కార్డ్ ని ఆన్ లైన్ లో పునరుద్ధరించడానికి లేదా రెన్యూవల్ చేయడానికి ఇక్కడ దశలు పేర్కొనబడ్డాయి:

1. అధికారిక UDID వెబ్ సైట్ www.swavlambancard.gov.in ని సందర్శించండి.
2. "వైకల్పం సర్టిఫికేట్ మరియు UDID కార్డ్ పునరుద్ధరణ కోసం దరఖాస్తు" ఎంపికపై క్లిక్ చేయండి.
3. ఈ ఎంపిక గతంలో తాత్కాలిక పద్ధతి ద్వారా UDID కార్డ్ ని పొందిన మరియు ఇప్పుడు దాన్ని పునరుద్ధరించాలనుకునే వ్యక్తుల కోసం.
4. మీరు క్రింది వివరాలను అందించడం ద్వారా పునరుద్ధరణ దరఖాస్తును పూర్తి చేయాలి.

*ముఖ్యమైన అనుబంధాలు: UDID దరఖాస్తు ఫారమ్ (అనుబంధం 1)

అధ్యాయం 5

విద్య

5.1 విద్యా హక్కు (RTE)

2009లో, 6 నుండి 14 సంవత్సరాల పిల్లలకు ఉచిత మరియు అవసరమైన విద్యను అందించడానికి విద్యా హక్కు చట్టం రూపొందించబడింది. ప్రత్యేక అవసరాలు ఉన్న పిల్లలకు పాఠశాలకు అవసరమైన మద్దతు లభించేలా కూడా ఇది నిర్ధారిస్తుంది. విభిన్న సామర్థ్యాలు ఉన్న పిల్లలకు పాఠశాలలను మెరుగుపరచడంలో ఈ చట్టం సహాయపడుతుంది. పిల్లలందరూ ఎలాంటి హక్కులు మరియు ప్రయోజనాలను పొందాలో ఇది చెబుతుంది:

1. 18 ఏళ్ల వరకు విద్యాహక్కు,
2. ప్రతి ఒక్కరూ ఉపయోగించడానికి సులభమైన రవాణా సౌకర్యాలు, పాఠశాల భవనాలు, పరీక్షల నిర్వహణ.
3. వీరు ఉచిత పుస్తకాలు, స్కాలర్‌షిప్‌లు, సహాయక సాధనాలు, పాఠశాల యూనిఫాంలు పొందుతారు
4. ప్రత్యేక పాఠశాలలు ఉద్దేశ్యం నిర్వహణను అందిస్తాయి.
5. మీరు పరీక్షల కోసం అదనపు సమయాన్ని పొందవచ్చు, మీ కోసం ఎవరైనా రాయడానికి సహాయం చేయవచ్చు మరియు నిర్దిష్ట తరగతులు చేయవలసిన అవసరం లేదు.
6. ప్రభుత్వ పాఠశాలలు మరియు పాఠశాలల్లో ప్రభుత్వ సామూహిక పాఠశాలను కనీసం 3% సీట్లు ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లల కోసం ఉంచబడతాయి.
7. వైకల్యం 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఉంటే కళాశాలల్లో కనీసం 5% నియామకాలు వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తులకు కేటాయించబడతాయి.
8. కనీసం 40% వైకల్యం ఉన్న వికలాంగులు కాలేజీలకు దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి అదనంగా ఐదు సంవత్సరాల గడువు పొందవచ్చు.

విద్యా హక్కు చట్టం గురించి మరింత సమాచారం తెలుసుకోవడానికి క్రింద పేర్కొన్న వెబ్ సైట్ సందర్శించండి -

https://www.education.gov.in/sites/upload_files/mhrd/files/upload_document/RTE_Section_wise_rationale_rev_0.pdf

అయినప్పటికీ, ప్రభుత్వం మరియు ఉద్దేశించిన లబ్ధిదారుల మధ్య సమాచార భాగస్వామ్యం లేకపోవడం వల్ల ఈ హక్కులు తరచుగా నెరవేరవు. దీన్ని పరిష్కరించడానికి, ఈ అధ్యాయంలో ప్రత్యేక అవసరాలు ఉన్న పిల్లలు మరియు వైకల్యాలున్న వ్యక్తుల కోసం అన్నివిద్యాపరమైన నియమాలు మరియు స్కాలర్‌షిప్‌లను పేర్కొనడం జరిగింది .

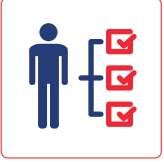
5.2 విద్యా పథకాలు మరియు అర్హతలు

5.2.1 EWS/DG కోటా క్రింద ప్రత్యేక అవసరాలు ఉన్న పిల్లలు (CWSN) కోసం ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో రిజిస్ట్రేషన్

అర్హతలు

- ఆర్టిఇ చట్టంలోని సెక్షన్ 12 (1) (సి) ప్రకారం ఆర్థికంగా బలహీన వర్గాలు/ వెనుకబడిన వర్గాలు (ఇడబ్ల్యుఎస్ / డిజి) నుండి ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలకు (సిడబ్ల్యుఎస్ఎస్) ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో 3% సీట్లు రిజర్వ్ చేయబడ్డాయి.
- CWSN కోసం ఉచిత పుస్తకాలు, యూనిఫారాలు, వ్రాత సామగ్రి మరియు ప్రత్యేక విద్యావేత్త నుండి మద్దతు అందించబడుతుంది.

అర్హత ప్రమాణం

- RPWD చట్టం, 2016లో జాబితా చేయబడిన 21 షరతుల ప్రకారం 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం.
- ప్రవేశానికి వయో పరిమితులు:
 - ప్రీ-స్కూల్: 3 నుండి 9 సంవత్సరాల వయస్సు
 - ప్రీ-ప్రైమరీ/KG: 4 నుండి 9 సంవత్సరాల వయస్సు
 - క్లాస్ I: 5 నుండి 9 సంవత్సరాల వయస్సు
 - అనుమతించబడిన గరిష్ట కుటుంబ ఆదాయం: రూ. సంవత్సరానికి 8 లక్షలు.

అవసరమైన పత్రాలు

- పూర్తి చేసిన పాఠశాల అడ్మిషన్ ఫారం.
- రెండు పాస్పోర్ట్ సైజు ఫోటోలు.
- జనన రుజువు యొక్క స్వీయ సంతకం కాపీ(అటెస్టెడ్ బర్త్ సర్టిఫికేట్ కాపీ) (MCD, అంగన్వాడీ, ఆసుపత్రి/ANM రికార్డు లేదా తల్లిదండ్రుల ప్రకటన).
- నివాస రుజువు యొక్క స్వీయ-సంతకం కాపీ(రెసిడెన్షియల్ సర్టిఫికేట్) (రేషన్ కార్డ్, డామిసైల్ సర్టిఫికేట్, ఓటర్ ID, యుటిలిటీ బిల్లులు, బ్యాంక్ పాస్బుక్, ఆధార్ కార్డ్ లేదా పాస్పోర్ట్).
- DG కేటగిరీ సర్టిఫికేట్ యొక్క స్వీయ-సంతకం కాపీ (వర్తిస్తే).
- వైకల్యం సర్టిఫికేట్/SADAREM సర్టిఫికేట్ యొక్క స్వీయ సంతకం కాపీ.

దరఖాస్తు ప్రక్రియ

మరింత తెలుసుకోవడానికి,

<https://edustud.nic.in/studentadmission/webform1.aspx>

ని సందర్శించండి

కాలక్రమాలు

ఆన్లైన్ అప్లికేషన్లు సాధారణంగా విద్యా సంవత్సరం ప్రారంభంలో, సాధారణంగా మార్చి/ఏప్రిల్లో తెరవబడతాయి. కానీ తెలంగాణలో ఇది ఇంకా క్రమబద్ధీకరించబడలేదు.

5.2.2 తెలంగాణ ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ప్రత్యేక అవసరాలు కలిగిన పిల్లలకు (CWSN) మద్దతు మరియు ప్రయోజనాలు

సమగ్ర శిక్షా పథకం కింద ప్రత్యేక అవసరాలు కలిగిన పిల్లలకు స్టేఫండ్:

- తెలంగాణ ప్రభుత్వం సమగ్ర శిక్షా పథకాన్ని అమలు చేస్తోంది, ఇది ప్రీ-ప్రైమరీ నుండి సీనియర్ సెకండరీ వరకు అన్ని తరగతులను ఉద్దేశించిన ఒక సమగ్ర కార్యక్రమం.
- ఇది NEP 2020 యొక్క సిఫార్సులతో పునరుద్ధరించబడి, సమలేఖనం చేయబడింది, ఐదు సంవత్సరాల కాలానికి అంటే 2021-22 నుండి 2025-26 వరకు పొడిగించబడింది.
- సమ్మిళిత వాతావరణంతో పిల్లలందరికీ నాణ్యమైన విద్య అందుబాటులో ఉండేలా ఈ పథకం ఉద్దేశించబడింది.
- ఈ పథకం క్రింది I నుండి XII తరగతుల్లో చదువుతున్న ప్రత్యేక అవసరాలు గల బాలికలందరికీ 10 నెలల పాటు నెలకు రూ 200.
- పబ్లిక్ ఫైనాన్షియల్ మేనేజ్మెంట్ సిస్టమ్ (PFMS) ప్లాట్ ఫారమ్ ని ఉపయోగించి డైరెక్ట్ బెనిఫిట్ ట్రాన్స్ ఫర్ (DBT) మోడ్ ద్వారా స్టేఫండ్ (ఉపకార వేతనం) పంపిణీ చేయబడుతుంది.
- స్టేఫండ్ (ఉపకార వేతనం) పొందేందుకు, CWSN (ప్రత్యేక అవసరాలు ఉన్న పిల్లలు) అమ్మాయిలు లేదా వారి తల్లిదండ్రులు ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన దశలను అనుసరించాలి:

1. CWSN అమ్మాయి కోసం ఆధార్ సీడెడ్ బ్యాంక్ ఖాతాను తెరవండి, ఇప్పటికే పూర్తి చేయకపోతే.

2. ఆదాయ ధృవీకరణ పత్రం, కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని, వైకల్యం సర్టిఫికేట్/SADAREM సమర్పించండి. పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు లేదా ప్రిన్సిపాల్ కి దరఖాస్తు ఫారమ్ తో పాటు సర్టిఫికేట్ మరియు నివాస రుజువు (రెసిడెన్షియల్ సర్టిఫికేట్) సమర్పించాలి.

3. పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు లేదా ప్రిన్సిపాల్ లాభం పొందిన వారికి సంబంధించిన డేటాను PFMS ప్లాట్ ఫారమ్ లో అప్ లోడ్ చేస్తారు. హార్డ్ మరియు సాఫ్ట్ కాపీలను జిల్లా విద్యా అధికారి (DEO) కి పంపుతారు.

4. DEO ధృవీకరించబడిన డేటాను RMSA క్రింద స్టేట్ ఇంప్లిమెంటింగ్ ఏజెన్సీ (SIA) కి ఫార్వార్డ్ చేస్తుంది.

5. SIA డేటాను ఆమోదిస్తుంది మరియు వ్యక్తిగత బ్యాంకుకు నిధులను విడుదల చేస్తుంది.

6. లాభం పొందిన వారు, వారి బ్యాంక్ ఖాతాలకు స్టేఫండ్ క్రెడిట్ గురించి SMS మరియు ఇమెయిల్ నోటిఫికేషన్ ను అందుకుంటారు.

మరింత సమాచారాన్ని ఇక్కడ పొందండి - www.samagrashiksha.telangana.gov.in

5.2.3. X మరియు XII తరగతిలో ప్రత్యేక అవసరాలు (CWSN) ఉన్న పిల్లలకు CBSE మద్దతు మరియు నిబంధనలు

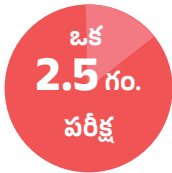
లేఖకులు/పాఠకుల కోసం నిబంధనలు:

- అభ్యర్థులు తమ సొంత స్ట్రెబ్/రీడర్ కు అభ్యర్థి కంటే ఒక అడుగు దిగువన అర్హతను అందించవచ్చు లేదా పరీక్షా కేంద్రం నుండి అభ్యర్థించవచ్చు (అడగవచ్చు). అర్హత పరీక్షకు కనీస ప్రమాణాలను మించకూడదు కానీ మెట్రిక్యులేషన్ లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఉండాలి.
- వ్యక్తిగత (స్ట్రెబ్) లేఖరుల కోసం, అభ్యర్థులు అనుబంధంలో ఫారమ్ ను పూర్తి చేసి పాఠశాల అధికారి ద్వారా సమర్పించాలి.
- వేర్వేరు పేపర్లకు వేర్వేరు లేఖకులను ఉపయోగించినప్పటికీ, ప్రతి సబ్జెక్టు కేవలం ఒక లేఖరిని మాత్రమే అనుమతిస్తుంది.
- CWSN కోసం X, XII తరగతిలో I-XII తరగతిలో చదువుతున్న వారికి డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, ఢిల్లీ ప్రభుత్వం NCT, CBSE యొక్క మినహాయింపులు మరియు రాయితీలు క్రింద పేర్కొనబడ్డాయి.

పరిహారం సమయం:

60 నిమిషాల
పరిహార సమయం

కోసం:50
నిమిషాల అదనపుసమయం

కోసం:40
నిమిషాల అదనపుసమయం

కోసం:30
నిమిషాల అదనపు సమయం

CWSN కోసం అదనపు అర్హతలు:

- దృష్టి లోపం ఉన్న అభ్యర్థులు భూతద్దం/పోర్టబుల్ వీడియో మాగ్నిఫైయర్ ని ఉపయోగించవచ్చు.
- సమాధానాలు టైప్ చేయడానికి, ప్రశ్నలు వినడానికి మరియు చూడటానికి కంప్యూటర్ వినియోగం అనుమతించబడుతుంది. పెద్ద అక్షరాలలో లో ప్రశ్నలు వుంటాయి.
- కొన్ని రకాల వైకల్యాలు హాజరులో సడలింపును అనుమతిస్తాయి (వివరాల కోసం అనుబంధం 6ని చూడండి).
- IX నుండి XII తరగతులలో దృష్టి లోపం ఉన్న అభ్యర్థులకు రిజిస్ట్రేషన్ మరియు పరీక్ష ఫీజు నుండి మినహాయింపు ఉంది.

CBSE క్రింద CWSN (ప్రత్యేక అవసరాలు ఉన్న పిల్లలు)కోసం వైకల్యం-నిర్దిష్ట మినహాయింపులు మరియు విద్యా అర్హతల యొక్క వివరణాత్మక జాబితా కోసం, అనుబంధాన్ని చూడండి.

10వ తరగతికి నిర్దిష్ట రాయితీలు

1. ఆర్పిడబ్ల్యుడి చట్టం, 2016 ప్రకారం ప్రత్యేక అవసరాలు గల పిల్లలు (సిడబ్ల్యుఎస్ఎస్) లేదా వికలాంగులు (పిడబ్ల్యుడి)గా వర్గీకరించబడిన విద్యార్థులు రెండు భాషలకు బదులుగా ఒక తప్పనిసరి భాషను అభ్యసించే అవకాశం ఉంది.
2. ఒక భాషతో పాటు, విద్యార్థులు ఈ క్రింది సమాహార నుండి ఏవైనా నాలుగు సబ్జెక్టులను ఎంచుకోవచ్చు:
 - గ్రూప్ 1: గణితం, సైన్స్, సోషల్ సైన్స్, మరొక భాష, సంగీతం (ఏదైనా), పెయింటింగ్, హోమ్ సైన్స్, బిజినెస్ ఎలిమెంట్స్, బుక్ కీపింగ్ మరియు అకౌంటెన్సీ అంశాలు, కంప్యూటర్ అప్లికేషన్స్.
 - గ్రూప్ 2: సాధారణ అభ్యర్థులకు మాత్రమే ఏదైనా ఒక నైపుణ్యం సబ్జెక్ట్ (అటోమోటివ్ మినహా). రిటైల్, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ, సెక్యూరిటీ, పైనాన్నియల్ మార్కెట్ల పరిచయం, టూరిజం పరిచయం, బ్యూటీ & వెల్నెస్, వ్యవసాయం, ఆహార ఉత్పత్తి, ఫ్రంట్ ఆఫీస్ కార్యకలాపాలు, బ్యాంకింగ్ & ఇన్సూరెన్స్, మార్కెటింగ్ & సేల్స్, హెల్త్ కేర్ సర్వీసెస్, దుస్తులు, మీడియా, మల్టీ మీడియా ఫౌండేషన్ కోర్సు నోట్ : గ్రూప్ 1 నుండి సబ్జెక్ట్ - "కంప్యూటర్ అప్లికేషన్స్" ఎంచుకుంటే గ్రూప్ 2 నుండి ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ అందించబడదు.
3. ఫిజియో-థెరప్యూటిక్ వ్యాయామాలు ఆరోగ్యం మరియు శారీరక విద్యకు సమానమైనవిగా పరిగణించబడతాయి.
4. సామాజిక శాస్త్రాల పరీక్షలో దృశ్య ఇన్పుట్లతో కూడిన విభాగాలలో దృష్టి లోపం ఉన్న విద్యార్థులకు ప్రత్యేకంగా రూపొందించిన ప్రశ్నలు అందించబడతాయి.

12వ తరగతికి నిర్దిష్ట రాయితులు

1. RPwD చట్టం 2016 ప్రకారం CWSN లేదా PwD సంగీతం (ఏదైనా ఒకటి), పెయింటింగ్ మరియు హోమ్ సైన్స్ని వారి అధ్యయన సబ్జెక్టులుగా ఎంపిక చేసుకోవచ్చు.
2. ఫిజిక్స్, కెమిస్ట్రీ మరియు బయాలజీలో ప్రాక్టికల్ అసెస్మెంట్ల కోసం, PwD బహుళ-ఎంపిక ప్రశ్నల ద్వారా మూల్యాంకనం చేయబడుతుంది.
3. ఫిజిక్స్, కెమిస్ట్రీ, మ్యాథమెటిక్స్ మరియు బయాలజీకి సంబంధించిన ప్రశ్న పత్రాలు ఎలాంటి విజువల్ కంటెంట్ను కలిగి ఉండవు.
4. విజువల్ ఇన్పుట్లను కలిగి ఉన్న చరిత్ర, భూగోళశాస్త్రం మరియు ఆర్థికశాస్త్రం వంటి సబ్జెక్టులకు బదులుగా ప్రశ్నలు అందుబాటులో ఉంచబడ్డాయి.
5. నిర్దిష్ట వైకల్యం-ఆధారిత మినహాయింపులు అనుబంధం లో వివరించబడ్డాయి.

అవసరమైన పత్రాలు:

- వైకల్యం సర్టిఫికేట్/SADAREM సర్టిఫికేట్
- ప్రిన్సిపాల్ కి వ్రాతపూర్వక దరఖాస్తు (అనుబంధంగా జోడించబడింది)
- మెడికల్ సర్టిఫికేట్

అర్హత ప్రమాణం:

- ప్రత్యేక అవసరాలు ఉన్న పిల్లవాడు CBSE-అనుబంధ పాఠశాలలో X లేదా XII తరగతి విద్యార్థి అయి ఉండాలి లేదా డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, తెలంగాణ ప్రభుత్వంలోని పాఠశాలల్లో I-XII తరగతి చదువుతున్న విద్యార్థి అయి ఉండాలి.

దరఖాస్తు ప్రక్రియ

1. ఏదైనా మినహాయింపుల కోసం అడగడానికి, తల్లిదండ్రులు తప్పనిసరిగా ఫారమ్‌ను పూరించాలి (అనుబంధం 7లో కనుగొనబడింది) మరియు వైకల్యం సర్టిఫికేట్ కాపీతో పాటు దానిని పాఠశాలకు అందించాలి. వారు అభ్యర్థనను స్వీకరించినట్లు పాఠశాల నిర్ధారిస్తుంది.

2. ప్రాంతీయ కార్యాలయం బోర్డు నిబంధనలను అనుసరించి అభ్యర్థనను మూల్యాంకనం చేస్తుంది. తిరస్కరణకు గురైనట్లయితే, తిరస్కరణకు గల కారణాలు తెలియజేయబడతాయి.

3. పాఠశాల నిర్దిష్ట సిఫార్సులతో పాటు అభ్యర్థనను అందిన 7 రోజులలోపు బోర్డు యొక్క సంబంధిత ప్రాంతీయ కార్యాలయానికి పంపుతుంది. పాఠశాల తిరస్కరించిన పక్షంలో, తిరస్కరణకు గల కారణాలను కూడా బోర్డుకు పంపాలి.

4. క్లాస్ IX మరియు/లేదా XIలో రిజిస్ట్రేషన్ సమయంలో సంబంధిత కేటగిరీలో ప్రవేశించిన విద్యార్థులకు మినహాయింపులు లేదా రాయితీలను మంజూరు చేయడం కోసం పరిగణనలోకి తీసుకోబడుతుంది.

5.3 వికలాంగ విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్‌లు

CWSN/వికలాంగ విద్యార్థికి ప్రీ-మెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్ (SWD)

- ప్రీ-మెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్ IX మరియు X తరగతులలో వైకల్యం ఉన్న విద్యార్థులకు ప్రాథమిక విద్య నుండి మాధ్యమిక విద్యకు మారే సమయంలో డ్రాపౌట్ రేటును తగ్గించడానికి మద్దతు ఇస్తుంది.
- 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం కలిగి ప్రభుత్వ గుర్తింపు పొందిన పాఠశాలలో IX లేదా X తరగతి చదువుతూ మరియు కుటుంబ ఆదాయం సంవత్సరానికి రూ. 2,50,000 లోపు ఉన్న విద్యార్థులు ఈ స్కాలర్‌షిప్‌కు అర్హులు.

PwD కోసం పోస్ట్-మెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్

- పోస్ట్-మెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్ XI మరియు XII తరగతులలో వైకల్యం ఉన్న విద్యార్థులకు సెకండరీ నుండి హయ్యర్ సెకండరీ విద్యకు మారే సమయంలో డ్రాపౌట్ రేటును తగ్గించడానికి సహాయపడుతుంది.
- అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ మరియు పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ డిగ్రీ/ డిప్లొమా/ సర్టిఫికేట్ స్థాయి కోర్సులతో సహా అన్ని గుర్తింపు పొందిన పోస్ట్-మెట్రిక్ కృలేషన్ కోర్సులలో చదువుతున్న విద్యార్థులు.
- వార్షిక కుటుంబ ఆదాయం రూ. 2,50,000 లోపు ఉండి మరియు 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం గలవారు ఉన్న కుటుంబం.

టాప్ క్లాస్ ఎడ్యుకేషన్

- అగ్రశ్రేణి విద్య కోసం స్కాలర్‌షిప్ వికలాంగ విద్యార్థులలో విద్యను ప్రోత్సహిస్తుంది, గుర్తించబడిన ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్‌లో అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ మరియు పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ అధ్యయనాలకు పూర్తి ఆర్థిక సహాయాన్ని అందిస్తుంది (అనుబంధంలో జాబితా)
- ఎడ్యుకేషన్‌లో అత్యుత్తమ గుర్తింపు పొందిన సంస్థలలో గ్రాడ్యుయేట్/పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ డిగ్రీ/డిప్లొమా స్థాయిలో అధ్యయనాలు చేయడం.

అవసరమైన పత్రాలు:

- వైకల్యం సర్టిఫికేట్/SADAREM సర్టిఫికేట్
- కుటుంబ ఆదాయ ధృవీకరణ పత్రం

దరఖాస్తు ప్రక్రియ

- www.scholarships.gov.in వెబ్ సైట్ ద్వారా ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు

కాలవ్యవధి:

- దరఖాస్తు అంగీకారం కోసం ప్రారంభ, ముగింపు తేదీలు డైరెక్ట్ బెనిఫిట్ ట్రాన్స్‌ఫర్ (DBT) మిషన్, క్యాబినెట్ సెక్రటేరియట్ ద్వారా నిర్ణయించబడతాయి మరియు నేషనల్ స్కాలర్‌షిప్ పోర్టల్, www.scholarships.gov.in అందుబాటులో ఉంటాయి.

5.4 వికలాంగు(PwD)లకు ఫెలోషిప్లు మరియు ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్లు

నేషనల్ ఫెలోషిప్

- M.Phil, Ph.D వంటి అధునాతన డిగ్రీలు చదువుతున్న వికలాంగ విద్యార్థులకు ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి ఈ కార్యక్రమం రూపొందించబడింది.
- అర్హత అవసరాలు: అర్హత సాధించడానికి మీరు 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం కలిగి ఉండి, M.Phil లేదా Ph.D. రెగ్యులర్ డిగ్రీ కై గుర్తింపు పొందిన విశ్వవిద్యాలయంలో నమోదు చేసుకోవాలి.
- అవసరమైన పత్రాలు: వైకల్యం సర్టిఫికేట్/SADAREM సర్టిఫికేట్, ఇటీవలి పాస్ పోర్ట్-సైజ్ ఫోటోగ్రాఫ్, మెట్రిక్ సర్టిఫికేట్, ఎడ్యుకేషనల్ సర్టిఫికేట్లు, అడ్మిషన్ వ్రాఫ్, ఐడెంటిటీ వ్రాఫ్ మరియు SC/ST/OBC కోసం కుల సర్టిఫికేట్.

దరఖాస్తు సమర్పణ: <https://scholarships.gov.in/> వెబ్ సైట్ ద్వారా ఆన్లైన్లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

నేషనల్ ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్

దివ్యాంగుల కోసం నేషనల్ ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్ ఫర్ పీపుల్ విత్ డిజేబిలిటీస్ (PwD) విదేశాలలో కింది పేర్కొన్న అధ్యయన రంగాలలో మాస్టర్స్ లెవల్ కోర్సులు లేదా Ph.D చదవడానికి ఎంపిక చేయబడిన వైకల్యాలను విద్యార్థులకు ఆర్థికంగా సహాయం చేస్తుంది.

- ఇంజనీరింగ్ & మేనేజ్మెంట్
- ప్యూర్ సైన్సెస్ మరియు అప్లైడ్ సైన్సెస్
- అగ్రికల్చరల్ సైన్స్ & మెడిసిన్
- వాణిజ్యం, అకౌంటింగ్, మరియు ఫైనాన్స్

అర్హత

- 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం ఉన్న విద్యార్థులు, 35 ఏళ్లలోపు వయస్సు కలవారు, మరియు కుటుంబ ఆదాయం సంవత్సరానికి రూ. 6,00,000 లోపు కలవారు.
- Ph.D. కోసం: సంబంధిత మాస్టర్స్ డిగ్రీలో ఫస్ట్ క్లాస్ లేదా 55% మార్కులు లేదా తత్సమాన గ్రేడ్. అనుభవానికి ప్రాధాన్యం.
- మాస్టర్స్ డిగ్రీ కోసం: సంబంధిత బ్యాచిలర్ డిగ్రీలో 55% మార్కులు లేదా తత్సమాన గ్రేడ్. అనుభవానికి ప్రాధాన్యం.

అవసరమైన పత్రాలు

- పుట్టిన తేదీ రుజువు
- వైకల్యం సర్టిఫికేట్/SADAREM సర్టిఫికేట్/UDID కార్డ్
- ఆధార్ కార్డ్
- విద్యార్హతలకు మద్దతుగా సర్టిఫికెట్లు మరియు మార్క్ షీట్లు కాపీ.
- తెలంగాణ రెవెన్యూ శాఖ జారీ చేసిన ఆదాయ ధృవీకరణ పత్రం
- ప్రతిపాదిత అధ్యయనం యొక్క వివరాలు (500 పదాలకు మించకుండా)
- విశ్వవిద్యాలయం/సంస్థ ద్వారా అడ్మిషన్ ఆఫర్ కాపీలు.
- మీరు మరే ఇతర స్కాలర్షిప్ను పొందడం లేదని స్వీయ-ధృవీకరణ సర్టిఫికేట్ అదే కోర్సు కోసం.
- విదేశీ స్కాలర్షిప్ వివరాలు
- ప్రదాన అధికారి నుండి లేఖ కాపీ
- ఉండే కాలం కోసం జీవనం/వైద్య బీమా/మొదలైన ఏర్పాట్లకు సంబంధించిన వివరాలు
- ఏదైనా ఇతర అదనపు సమాచారం

దరఖాస్తు సమర్పణ: అందించిన ఫారమ్ను పూర్తి చేయండి (అనుబంధం 9) మరియు దానిని వికలాంగుల సాధికారత విభాగానికి సమర్పించండి. మరింత సమాచారం కొరకు క్రింది వెబ్ సైట్ సందర్శించగలరు

https://scholarships.gov.in/public/schemeGuidelines/DEPDGuidelines_1.pdf

5.5 నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఓపెన్ స్కూల్ (NIOS)

నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఓపెన్ స్కూల్ (NIOS) అనేది దూరవిద్యలో అగ్రగామిగా ఉంది, ఇది విభిన్న అవసరాలు కలిగిన వ్యక్తులకు అనుకూలమైన అభ్యాస వాతావరణాన్ని అందిస్తుంది. వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తుల (PwDలు) కోసం, NIOS అనేక రకాల విద్యా కార్యక్రమాలు, సమగ్ర మరియు సౌకర్యవంతమైన అభ్యాస అవకాశాలను నిర్ధారించి మద్దతును అందిస్తుంది.

NIOS అంటే ఏమిటి?

NIOS అనేది భారత ప్రభుత్వ విద్యా మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలోని స్వయంప్రతిపత్తి కలిగిన సంస్థ(అటానమస్ బాడీ), ఇది ఓపెన్ మరియు దూరవిద్య కార్యక్రమాలను అందిస్తుంది. ఇది వైకల్యాలున్న వారితో సహా విస్తృత శ్రేణి అభ్యాసకులకు(హైయ్యర్ గ్రేడ్ విద్యార్థులకు) సౌకర్యవంతమైన మరియు సమగ్రమైన విద్యను అందిస్తుంది.

దివ్యాంగుల (PwD) కోసం NIOS అందిస్తున్న ప్రయోజనాలు

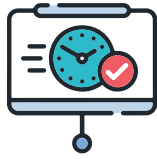
NIOS ప్రత్యేకమైన స్టడీ మెటీరియల్ ను మరియు వివిధ వైకల్యాలను తీర్చడానికి అనుకూలమైన ఫార్మాట్లను అందిస్తుంది, కలుపుకొని మరియు అందుబాటులో ఉండే అభ్యాస వాతావరణాన్ని నిర్ధారిస్తుంది.

PwDలు వారి స్వంత వేగంతో నేర్చుకోగలరు, వారి సామర్థ్యాలకు అనుగుణంగా వారి విద్యను నిర్వహించగలుగుతారు.

NIOS కంటెంట్ ఆడియో, బ్రైయిలీ, లార్జ్ ప్రింట్ మరియు డిజిటల్ వంటి విభిన్న ఫార్మాట్లలో అందుబాటులో ఉంది, వివిధ వైకల్యాలున్న వ్యక్తులకు సులభంగా యాక్సెస్ ను అందిస్తుంది.

ఇన్స్టిట్యూట్ పరీక్షా పద్ధతుల్లో సౌలభ్యాన్ని అందిస్తుంది, అదనపు సమయం, స్ట్రాబ్ సహాయం మరియు సరసమైన మూల్యాంకనం కోసం ప్రత్యామ్నాయ (బదులుగా) పరీక్షా మోడ్లు వంటి విభిన్న అవసరాలకు అనుగుణంగా ఉంటుంది.

NIOS అందించిన ధృవీకరణ పత్రాలు సాంప్రదాయ బోర్డులకు సమాన విలువను కలిగి ఉంటాయి, తదుపరి విద్య మరియు ఉపాధి అవకాశాల కోసం తలుపులు తెరుస్తాయి.

NIOS ప్రాథమిక విద్య, వృత్తి శిక్షణ, అకడమిక్ ప్రోగ్రామ్లు మరియు స్కిల్ డెవలప్ మెంట్ కోర్సులతో సహా విభిన్న శ్రేణి కోర్సులను అందిస్తుంది. ఈ కార్యక్రమాలు ప్రత్యేకంగా దివ్యాంగుల అవసరాలను తీర్చడానికి రూపొందించబడ్డాయి, వారి విద్యా వృద్ధికి మరియు నైపుణ్య అభివృద్ధికి ఉపయోగపడతాయి.

- **ఓపెన్ బేసిక్ ఎడ్యుకేషన్ (OBE):**
 - స్థాయి A: గ్రేడ్ 3కి అనుగుణంగా ఉంటుంది
 - స్థాయి B: గ్రేడ్ 5కి సమానం
 - స్థాయి C: గ్రేడ్ 8తో సమలేఖనం చేయబడింది
- **సెకండరీ మరియు సీనియర్ సెకండరీ కోర్సులు:**
 - ఇంగ్లీష్ మాత్రమే తప్పనిసరి సబ్జెక్ట్ గా బహుళ సబ్జెక్ట్ ఎంపికలు. విద్యార్థులు తప్పక పరీక్ష అర్హత కోసం కనీసం 5 సబ్జెక్టులలో ఉత్తీర్ణత.
 - ప్రతి సంవత్సరం రెండు సెమిస్టర్లను కలిగి ఉంటుంది, గరిష్టంగా 5 సంవత్సరాల పూర్తి వ్యవధి(టైమ్) ఉంటుంది.
 - ఒక సెమిస్టర్ కి ఒక సబ్జెక్ట్ తో మొత్తం 7 సబ్జెక్టుల వరకు పరీక్షలను ప్రయత్నించవచ్చు.

సిలబస్ అవలోకనం (ఓవర్ వ్యూ)

- NIOS ఓపెన్ బేసిక్ ఎడ్యుకేషన్లో మూడు స్థాయిలను అందిస్తుంది:
 - స్థాయి A (గ్రేడ్లు 1 నుండి 3)
 - స్థాయి B (గ్రేడ్లు 4 నుండి 5 వరకు)
 - స్థాయి C (6 నుండి 8 తరగతులు)
- కనీస నమోదు వయస్సు 7 సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ, 5 సంవత్సరాల వయస్సు ఉన్న పిల్లలు స్థాయి A కోసం సిద్ధం చేయవచ్చు. లెవెల్ Aలో భాష, EVS, గణితం, కంప్యూటర్ సైన్స్ వంటి సబ్జెక్టులు మరియు పెయింటింగ్, టైలరింగ్ వంటి ప్రీ-వొకేషనల్ కోర్సు ఉంటాయి.
- పాఠ్యప్రణాళిక CBSE ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా ఉంటుంది మరియు అధ్యయన సామగ్రిని వెబ్సైట్లో చూడవచ్చు.

అధ్యాయం 6

ఆరోగ్య సంరక్షణ

6.1 పరిచయం

వైకల్యాలున్న వ్యక్తులు గౌరవప్రదమైన, ఆరోగ్యవంతమైన జీవితాన్ని గడపడానికి వారు భరించగలిగే ఆరోగ్య సంరక్షణను కలిగి ఉండేలా చూసుకోవడం చాలా అవసరం. ఈ సిఫార్సులు వికలాంగుల హక్కుల చట్టం, 2016, మానసిక ఆరోగ్య సంరక్షణ చట్టం, 2017పై ఆధారపడి ఉన్నాయి.

1. వార్షిక స్కీనింగ్

ప్రారంభ దశలో ఏవైనా వైకల్యాలను గుర్తించడానికి ప్రతి సంవత్సరం పిల్లలను తనిఖీ చేయాలని నిర్ధారించుకోండి, తద్వారా వారు సరైన సమయంలో సరైన సహాయం పొందవచ్చు.

3. మానసిక ఆరోగ్య సంరక్షణ సేవలు

మానసిక ఆరోగ్య సంరక్షణ సేవలు సులభంగా యాక్సెస్ చేయబడతాయని నిర్ధారించుకోవడం. ఇందులో ఔట్ పేషెంట్లు, ఇన్ పేషెంట్లు ఇద్దరికీ సహాయం ఉంటుంది. అలాగే, ప్రజలు తాత్కాలికంగా ఉండడానికి స్థలాలను అందించడం, కుటుంబాలకు మద్దతు అందుబాటులో ఉండని నిర్ధారించడం, ప్రజలు పునరావాసం పొందే స్థలాలను ఏర్పాటు చేయడం.

5. అడ్డంకులు లేని యాక్సెస్

వ్యక్తులందరికీ సులభంగా అందుబాటులో ఉండేలా ఆసుపత్రులు, ఆరోగ్య సంరక్షణ సంస్థలు మరియు కేంద్రాలలో అడ్డంకులు లేని అవకాశాలను అమలు చేయడం.

2. ఉచిత ఆరోగ్య సంరక్షణ యాక్సెస్

ఆరోగ్య సంరక్షణ సేవలు ఉచితంగా మరియు సులభంగా చేరుకోవడానికి ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉండేలా చూసుకోవడం. అవసరమైనప్పుడు కుటుంబ ఆదాయం ఆధారంగా ఖర్చులు కూడా సర్దుబాటు చేయబడతాయి.

4. సహాయాలు మరియు ఉపకరణాలు

వైకల్యాలున్న వ్యక్తులకు వారి రోజువారీ పనులలో సహాయం చేయడానికి మరియు చుట్టూ తిరిగేందుకు అనుకూలించే సాధనాలు మరియు పరికరాలను సృష్టించడం.

6. లాస్ట్ రిసార్ట్ లాంగ్-టర్మ్ కేర్

మానసిక ఆరోగ్య సౌకర్యాలలో దీర్ఘకాలిక సంరక్షణను చివరి ఎంపికగా ఉంచడం, అన్ని ఇతర అవకాశాలను ప్రయత్నించిన తర్వాత మరియు అవసరమైన అతి తక్కువ సమయం వరకు మాత్రమే.

7. BPL కోసం ఉచిత మానసిక ఆరోగ్య సేవలు

దారిద్యరేఖకు దిగువన ఉన్న వ్యక్తులకు అవసరమైన అన్ని పత్రాలు లేకపోయినా మానసిక ఆరోగ్య చికిత్సకు సేవలకు ఉచితంగా పొందవచ్చని నిర్ధారించుకోవడం.

ఈ అధ్యాయం ఆరోగ్య సంరక్షణ సేవలు, వైకల్యాలున్న వ్యక్తుల హక్కుల గురించి మాట్లాడుతుంది. ప్రతి ఒక్కరూ ఆరోగ్యంగా ఉండటానికి ఆరోగ్య సంరక్షణ సులభంగా చేసుకోవడం, సరసమైనది మరియు న్యాయమైనదిని నిర్ధారించుకోవడంపై ఇది దృష్టి పెడుతుంది.

6.2 నిరామయ ఆరోగ్య బీమా పథకం (NIRAMAYA Health Insurance Scheme)

నిరామయ అనేది వికలాంగుల (పిడబ్ల్యుడిలు) కోసం రూపొందించిన ప్రత్యేక ఆరోగ్య బీమా పథకం. సామాజిక న్యాయం మరియు సాధికారత మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలోని నేషనల్ ట్రస్ట్ దీనిని ప్రారంభించింది. దివ్యాంగులకు పూర్తి ఆరోగ్య రక్షణ కల్పించడమే లక్ష్యం. ఈ ప్లాన్ రూ.1.0 లక్షల వరకు బీమాను అందిస్తుంది, అనేక వైద్య చికిత్సలను, సేవలను కవర్ చేస్తుంది.

6.2.1 ముఖ్య లక్ష్యాలు.

- నిరామయ (NIRAMAYA) వికలాంగులకు (పిడబ్ల్యుడి) సరసమైన ఆరోగ్య సంరక్షణను అందిస్తుంది.
- ఈ పథకం సెరిబ్రల్ పాలి, మెంటల్ రిటార్డేషన్, ఆటిజం మరియు బహుళ వైకల్యాలు వంటి వివిధ వైకల్యాలను కవర్ చేస్తుంది.
- దివ్యాంగుల కుటుంబాలు అధిక వైద్య ఖర్చుల నుండి రక్షించబడతాయి.
- నమోదు చేయడానికి ముందు వైద్య పరీక్షలు అవసరం లేదు.
- కవరేజ్ రీయింబర్స్మెంట్ ఆధారంగా పనిచేస్తుంది.
- ఇది నేషనల్ ట్రస్ట్ యాక్ట్ క్రింద ఉన్నవారి కోసం భారతదేశం అంతటా పని చేస్తుంది.

6.2.2 సవరించిన బెనిఫిట్ చార్ట్ (ఏప్రిల్ 2022 నుండి అమలులోకి వస్తుంది)

- ఆసుపత్రిలో చేరడం: మీరు ఆసుపత్రి బసకు రూ. 55,000. అందులో రూ. 40,000 వైకల్యాలను సరిచేయడానికి శస్త్రచికిత్సలు మరియు రూ. 15,000 నాన్-సర్జికల్ చికిత్సల కోసం.
- ఐట్ పేషెంట్ కేర్: మీ దగ్గర డాక్టర్ సందర్శనలు మరియు పరీక్షల కోసం రూ. 19,000. రూ.15,000 సాధారణ చికిత్సలకు మరియు రూ. 4,000 దంత పరీక్షల కోసం.
- థెరపీ అండ్ మెడిసిన్: రూ. 20,000 వైకల్యాల నిర్వహణకు చికిత్సల కోసం కేటాయించబడింది మరియు రూ. 4,000 ప్రత్యామ్నాయ వైద్యం కోసం.
- రవాణా: వైద్య చికిత్సకు సంబంధించిన ప్రయాణ ఖర్చుల కోసం రూ 2,000 అందుబాటులో వుంటాయి.
- మొత్తం కవరేజ్: ఒక వ్యక్తికి మొత్తం కవరేజ్ రూ. 1,00,000, ఇందులో ఈ ప్రయోజనాలన్నీ వుంటాయి.

మొత్తం కవరేజ్: ఒక వ్యక్తికి మొత్తం కవరేజ్ రూ. 1,00,000, ఇందులో ఈ ప్రయోజనాలన్నీ వుంటాయి.

6.2.3 నమోదు ప్రక్రియ

మీరు నిర్దిష్ట నమోదిత సంస్థల ద్వారా నిరామయ ఆరోగ్య బీమా పథకంలో చేరవచ్చు. ఈ సంస్థలు నేషనల్ ట్రస్ట్, నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్లు లేదా కాంపోజిట్ రీజినల్ సెంటర్స్ (CRCEలు)తో అనుసంధానించబడి ఉన్నాయి. నమోదు చేసుకోవడానికి, మీరు దరఖాస్తు చేయాలి, పత్రాలను సమర్పించాలి, ఆమోదం పొందాలి, ఆరోగ్య ID కార్డ్ని స్వీకరించాలి, చిన్న రుసుము చెల్లించాలి. అవసరమైన రుసుములు(ఫీజు) మరియు పత్రాలు లభిదారుల వర్గంపై ఆధారపడి వుంటాయి.

దారిద్ర్య లేక కు దిగువన ఉన్న దివ్యాంగులకు రుసుము:

రూ. 250/-
జిల్లా ఆసుపత్రి లేదా సంబంధిత ప్రభుత్వ అధికారి నుండి స్వీయ-ధృవీకరించబడిన వైకల్యం / SADAREM సర్టిఫికేట్ BPL కార్డు, చిరునామా రుజువు

తల్లిదండ్రులు లేని దివ్యాంగులు చట్టబద్ధమైన అనగా నేషనల్ ట్రస్ట్ చట్టం 1999 లోని సెక్షన్ 13 ప్రకారం ధృవీకరణ పత్రము గల సంరక్షకులు ఎటువంటి రుసుము చెల్లించనవసరం లేదు అయితే వారు లీగల్ గార్డియన్ ధృవీకరణ పత్రంతో పాటు జిల్లా ఆసుపత్రి నుండి లేదా తగిన ప్రభుత్వ అధికారుల నుండి పొందిన వైకల్య ధృవీకరణ కాపీ పత్రమును సమర్పించాలి

దారిద్ర్య రేఖకు ఎగువన ఉన్న దివ్యాంగులకు జిల్లా ఆసుపత్రి నుండి లేదా తగిన ప్రభుత్వ అధికారుల నుండి పొందిన ధృవీకరణ పత్రము కాపీ, అడ్వస్ నిరూపణ పత్రము, తల్లిదండ్రుల లేదా సంరక్షకుల ఆదాయ నిరూపణ పత్రము సమర్పించిన దివ్యాంగులకు రూ. 500 చెల్లించవలెను.

6.3 స్వావలంబన ఆరోగ్య బీమా కార్యక్రమం

ఈ కార్యక్రమం తక్కువ దృష్టి, అంధత్వం, కుష్టు వ్యాధి-నయం, లోకో-మోటార్ వైకల్యం, వినికడి లోపం, మానసిక అనారోగ్యం మరియు మెంటల్ రిటార్డేషన్ వంటి కొన్ని సవాళ్లతో వ్యవహరించే వ్యక్తుల కోసం సరసమైన ఆరోగ్య బీమాను అందిస్తుంది. ప్రోగ్రామ్ యొక్క ప్రధాన లక్షణాలు మరియు వివరాలు ఇక్కడ ఉన్నాయి:

కవరేజ్ వివరాలు:

- ✓ ప్రీమియం మరియు కవరేజ్: మీరు భారతదేశంలో ఎక్కడైనా వికలాంగులుగా (PWD) ఉన్నట్లయితే, ఆరోగ్య బీమా కోసం మీరు సంవత్సరానికి రూ. 357 (వాస్తవ ప్రీమియంతో పాటు GST 10% కలిపి) స్థిరమైన రేటును చెల్లిస్తారు. ఈ బీమా ఒక కుటుంబానికి 2 లక్షల వరకు కవరేజీని అందిస్తుంది మరియు ఇది 12 నెలల పాటు కొనసాగుతుంది.
- ✓ ఫ్యామిలీ ఫ్లోటర్ పాలసీ: ఈ బీమా 1+3 మంది సభ్యుల కుటుంబానికి వర్తిస్తుంది. కవర్ చేయబడిన ప్రధాన వ్యక్తి సాధారణంగా వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తి.
- ✓ మైనర్లకు కవరేజ్: వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తి మైనర్ అయితే, వారి తల్లిదండ్రులు లేదా సంరక్షకులు కూడా బీమా పథకం కింద కవర్ చేయవచ్చు.

- **వయస్సు అర్హత:** స్వావలంబన్ ఆరోగ్య బీమా పథకం 0-65 సంవత్సరాల వయస్సు గల వ్యక్తులకు వర్తిస్తుంది.
- **నమోదు అవసరాలు:** ఈ ఆరోగ్య బీమా పథకంలో నమోదు చేసుకోవడానికి, వికలాంగులు 1995 PwD చట్టం ప్రకారం జారీ చేయబడిన PwD సర్టిఫికేట్/SADAREM సర్టిఫికేట్ కలిగి ఉండాలి. వారితోపాటు సంవత్సరానికి 3 లక్షల రూపాయ ముందస్తు షరతులు క్యూరేటు సర్జరీ: బీమా సంస్థ యాజమాన్యం గాని థర్డ్ పార్టీ అడ్మినిస్ట్రేటర్(TPA) గానీ అనుమతిస్తే శస్త్ర చికిత్సకు ముందు ఉన్న పరిస్థితులను ఈ స్కీము లు సంపాదిస్తున్న వికలాంగ సభ్యులు ఉన్న కుటుంబాలు కూడా నమోదు చేసుకోవడానికి అర్హులు.
- **ప్రీ-మెడికల్ పరీక్షలు - వర్తింపు:** పాలసీలో నమోదు చేసుకునే ముందు ఎలాంటి ప్రీ-మెడికల్ పరీక్షలు అవసరం లేదు. ఈ పథకం నిర్దిష్ట పరిమితులకు లోబడి ఆసుపత్రిలో చేరే ముందు చేరిన తర్వాత ఖర్చులను కవర్ చేస్తుంది.
- **ఔట్ పేషెంట్ (OPD) కవరేజ్:** ఈ పథకం నివారణ చికిత్స కోసం ఔట్ పేషెంట్ ఖర్చులను కవర్ చేస్తుంది. వికలాంగులు సంవత్సరానికి రూ. 10,000 వరకు కవరేజ్ పొందవచ్చు. అయితే, మెంటల్ వైకల్యాలు లేదా మెంటల్ రిటార్డేషన్ ఉన్నవారు ఔట్ పేషెంట్ ఖర్చుల కోసం సంవత్సరానికి రూ. 3000 మాత్రమే.

ద్వారా వర్తింప చేయవచ్చు

- **మినహాయింపులు:** స్వావలంబన్ ఆరోగ్య బీమా పథకం బహుళ వైకల్యాలు, సెరిబ్రల్ పాలి మెరియూ ఆటిజం ఉన్న వ్యక్తులకు కవరేజీని విస్తరించదని గుర్తించగలరు.

సవాళ్లను ఎదుర్కొంటున్న ప్రత్యేక సమాహాలకు ఆరోగ్య సంరక్షణను పొందడంలో సహాయపడటం ఈ పథకం లక్ష్యం. కొన్ని పరిమితులు, మినహాయింపులు ఉన్నప్పటికీ, ఇది వారి వైద్య అవసరాలకు ఆర్థిక భద్రతను కూడా అందిస్తుంది.

6.4 ADIP - దివ్యాంగుల ఉపకరణాల కొనుగోలుకు వాటిని అమర్చడానికి ఆర్థిక సహాయం:

ADIP (దివ్యాంగుల ఉపకరణాల కొనుగోలుకు వాటిని అమర్చడానికి ఆర్థిక సహాయం)ADIP అనునది కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకము. దివ్యాంగులకు కావలసిన ఉపకరణాల కొనుగోలుకు వాటిని అమర్చడానికి కావలసిన ఆర్థిక సహాయం కోసం ఈ పథకం రూపొందించబడింది. దివ్యాంగులకు చక్కటి మస్కీ గల అధునాతన శాస్త్రీయ పరికరాలు కొనడానికి ఉద్దేశించబడినది తద్వారా వారి మానసిక, శారీరక, సాంఘిక పునరావాసాన్ని కల్పించి వారి ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచవచ్చును. తెలంగాణలో ఈ పథకాన్ని ALIMCO (ఆర్టిఫిషియల్ లింబ్స్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా), NIEPID (నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ ఎంపవర్ మెంట్ ఆఫ్ పర్సన్స్ విత్ ఇంటలెక్చువల్ డిసేబిలిటీస్), తెలంగాణ వికలాంగుల కో-ఆపరేటివ్ కార్పొరేషన్(TVCC), తో పాటు మరికొన్ని సామాజిక సేవా సంస్థల ద్వారా అమలు చేయబడుతున్నాయి.

మొత్తం జాబితా కోసం, <https://adip.disabilityaffairs.gov.in/files/ImplementingAgencies.pdf> ని సందర్శించండి.

ఈ పథకం యొక్క అమలు కోసం గల అర్హతలు ప్రయోజనాలు కింద పేర్కొనబడినవి:

- దరఖాస్తు ఫారమ్ ను పూరించండి.
- ఆధార్ కార్డ్, వైకల్య ధృవీకరణ పత్రం, బ్యాంక్ ఖాతా పాస్ బుక్, తల్లిదండ్రులు/సంరక్షకుల అభ్యర్థన దరఖాస్తు వంటి అవసరమైన పత్రాలను సమర్పించండి.
- మీరు ఈ దరఖాస్తును డిపార్ట్మెంట్ ఆఫ్ ఎంపవర్మెంట్ ఆఫ్ పర్సన్స్ విత్ డిజేబిలిటీస్ ద్వారా పొందవచ్చును, ఈ దరఖాస్తు నమూనాను జత పరచడమైనది
- ఈ పథకం వికలాంగులకు వివిధ సహాయాలను అందిస్తుంది, వారి స్పెసిఫిక్ షన్ లతో అనుబంధం-బిలో జాబితా చేయబడింది.
- సహాయానికి అయ్యే ఖర్చును కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలు చేసే ఏజెన్సీలకు తిరిగి చెల్లిస్తుంది, ఇది నిర్వహణ ఖర్చులను కూడా భరిస్తుంది.

అర్హత ప్రమాణాలు

ADIP స్కీమ్ కు అర్హత పొందేందుకు:

- వికలాంగుల హక్కుల చట్టం 2016 లో పేర్కొనబడిన వివిధ రకాలైన వైకల్యాలు గలవారికి వర్తించును.
- ఆదాయం ఈ బ్రాకెట్లలో ఒకదానికి సరిపోవాలి:
- నెలసరి ఆదాయం రూ. 22000 లేదా వార్షిక ఆదాయం రూ. 264000/- వరకు ఉన్నవారికి పూర్తి ఆర్థిక సహాయం కల్పించబడును.
- 50% సహాయం/పరికరం ఖర్చు కవరేజ్: నెలవారీ ఆదాయం రూ. 22,000 నుండి రూ. 30,000, వరకు లేదా వార్షిక ఆదాయం రూ. 2,64,000 లేదా రూ. 3,60,000.
- నెలవారీ ఆదాయం రూ. 30,000 మించిన, వార్షిక ఆదాయం రూ. 3,60,000.మించిన అర్హత లేదు.

అవసరమైన పత్రాలు:

- UDID కార్డ్ లేదా వైకల్యం సర్టిఫికేట్/SADAREM సర్టిఫికేట్
- ఆదాయ ధృవీకరణ (అటస్టేషన్) పత్రం
- PwD ఫోటో
- ఆధార్ కార్డ్.

దరఖాస్తు ప్రక్రియ:

- దరఖాస్తుదారు అన్ని అవసరమైన పత్రాలతో ALIMCO, నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్లు, CRCలు, DDRCలు మరియు వివిధ అమలు చేసే ఏజెన్సీలను (డౌన్లోడ్ విభాగం నుండి సంప్రదింపు వివరాలను చూడవచ్చు) సంప్రదించవచ్చు.
- దరఖాస్తుదారులు లబ్ధిదారుల నమోదు ట్యాబ్‌పై క్లిక్ చేయడం ద్వారా నేరుగా ADIP MIS పోర్టల్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.
- www.adip.disabilityaffairs.gov.in/ADIP/login

- మీ అభ్యర్థన లేఖ మరియు అవసరమైన పత్రాలను వీరికి పంపండి:
సామాజిక న్యాయం మరియు సాధికారత మంత్రిత్వ శాఖ
వికలాంగుల సాధికారత విభాగం
5వ అంతస్తు, Pt దీనదయాళ్ అంతోదయ భవన్
CGO కాంప్లెక్స్, లోధి రోడ్
న్యూఢిల్లీ - 110003
- మరింత సమాచారం కోసం - ADIP
 - <https://adip.depwd.gov.in/mosjeApp/orp.html>
 - <https://adip.depwd.gov.in/>

6.5 తెలంగాణలోని PWIDDల కోసం ఆరోగ్య సంరక్షణ సౌకర్యాలు, చికిత్సా సేవలు

PWIDDలు (మేధో అభివృద్ధి వైకల్యాలు ఉన్న వ్యక్తులు) వారి శ్రేయస్సు కోసం ప్రత్యేక శ్రద్ధ అవసరం. తెలంగాణలో, PWIDDల అవసరాలను తీర్చే కొన్ని ఆరోగ్య సంరక్షణ సేవలు ఉన్నాయి, అవి:

నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ ది ఎంపవర్మెంట్ ఆఫ్ పర్సనల్ విత్ ఇంటెలెక్చువల్ డిజేబిలిటీస్: NIEPID సికింద్రాబాద్, గతంలో నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ ది మెంటల్ హ్యాండికాప్డ్ గా పిలువబడేది, భారత ప్రభుత్వ సామాజిక న్యాయం, సాధికారత మంత్రిత్వ శాఖ క్రింద స్వతంత్రంగా పనిచేస్తుంది. మేధోపరమైన వైకల్యాలు (PWIDలు) మరియు వారి కుటుంబాలకు మద్దతు ఇవ్వడంపై దీని ప్రాథమిక దృష్టి ఉంది. ఇది ముందస్తు జోక్యం, ప్రత్యేక విద్య, వృత్తిపరమైన పునరావాసం, కమ్యూనిటీ ఆధారిత పునరావాసం వంటి అనేక రకాల విద్యా, శిక్షణా కార్యక్రమాలను అందిస్తుంది.

అంతేకాకుండా, NIEPID పరిశోధనను నిర్వహిస్తుంది, రోగనిర్ధారణ, చికిత్సా సేవలను అందిస్తుంది, వారి కుటుంబాలతో పాటు PWIDలు, వికలాంగులు (PWDలు) ఇద్దరికీ వివిధ రకాల సహాయాన్ని అందిస్తుంది. దీని లక్ష్యం నైపుణ్యాలను మెరుగుపరచడం, చేరికను ప్రోత్సహించడం, సమాజంలో చురుకైన భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించడం. అలా చేయడం ద్వారా, NIEPID సికింద్రాబాద్ PWDలు మరియు PWIDల యొక్క మొత్తం జీవన నాణ్యతను మెరుగుపరచడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది, సామాజిక, ఆర్థిక మరియు రాజకీయ రంగాలతో సహా సమాజంలోని వివిధ అంశాలకు అర్థవంతమైన సహకారాన్ని అందించడానికి వారిని శక్తివంతం చేస్తుంది.

నిష్టాన్స్ సెంటర్ ఫర్ వెల్ బీయింగ్:

ఇది హైదరాబాద్ లోని నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెంటల్ హెల్త్ అండ్ న్యూరోసైన్సెస్ (నిష్టాన్స్)చే స్థాపించబడిన కేంద్రం, మానసిక ఆరోగ్య సమస్యలతో బాధపడుతున్న వ్యక్తులు, మేధోపరమైన, అభివృద్ధి వైకల్యాలు (PWIDDలు) ఉన్నవారితో పాటు వారి కుటుంబాలతో సహా ఈ కేంద్రం కౌన్సెలింగ్, సైకోథెరపీ, మెడిటిషన్ మొదలైన విభిన్న సేవలను అందిస్తుంది. ఇది PWIDDలు, వారి సంరక్షకులకు మానసిక ఒత్తిడి, సంతాన సాఫల్యం, జీవన నైపుణ్యాలను నిర్వహించడం వంటి అంశాలపై వర్క్ షాప్ లు, కార్యక్రమాలను కూడా నిర్వహిస్తుంది.

6.6 అందించిన చికిత్సలు మరియు చికిత్సల రకాలు

వైకల్యం యొక్క రకం, తీవ్రతపై ఆధారపడి, PwDలు వారి పనితీరు, జీవన నాణ్యతను మెరుగుపరచడానికి వివిధ రకాల చికిత్సలు అవసరం కావచ్చు. PwDలకు అందించబడిన కొన్ని సాధారణ రకాల చికిత్సలు.

వైద్య చికిత్స: ఇందులో మందులు, శస్త్రచికిత్సలు లేదా ఇతర వాటి ఉపయోగం ఉంటుంది. వైకల్యం యొక్క అంతర్లీన కారణాలు లేదా సమస్యలకు చికిత్స చేసే విధానాలు, వంటివి అంటువ్యాధులు, గాయాలు మొదలైనవి. వైద్య చికిత్స కూడా నివారించడంలో లేదా తగ్గించడంలో సహాయపడవచ్చు. వైకల్యం లేదా ద్వితీయ పరిస్థితులు, నొప్పి మొదలైనవి.

ఫిజియోథెరపీ: ఇది వ్యాయామాలు, మసాజ్, వేడి, చలి లేదా విద్యుత్ ప్రేరణ వంటి శారీరక పద్ధతులను ఉపయోగించడం గురించి, వైకల్యాలున్న వ్యక్తులు మెరుగ్గా కదలడానికి, దృఢంగా ఉండటానికి, సమతుల్యత, సమన్వయం (కో ఆర్డినేషన్) మరియు శక్తిని మెరుగుపరచడంలో సహాయపడుతుంది. ఫిజియోథెరపీ దృఢత్వం, బలహీనత లేదా నొప్పి వంటి సమస్యలను ఆపడానికి లేదా తగ్గించడానికి కూడా సహాయపడుతుంది.

ఆక్యుపేషనల్ థెరపీ: ఇది వైకల్యాలున్న వ్యక్తులు వారి స్వంత రోజువారీ పనులను మెరుగ్గా చేయడంలో సహాయపడటానికి వివిధ కార్యకలాపాలు, సాధనాలు లేదా గాడ్జెట్లను ఉపయోగించడం. ఆక్యుపేషనల్ థెరపీ వారు మరింత స్వతంత్రంగా మరియు రోజువారీ కార్యకలాపాలలో పాల్గొనడానికి సహాయపడుతుంది. ఇది అలసట లేదా నిరాశ వంటి సమస్యలను కూడా నివారించవచ్చు లేదా తగ్గించవచ్చు.

స్పీచ్ థెరపీ: స్పీచ్ థెరపీ: ఇది వైకల్యాలున్న వ్యక్తులు కమ్యూనికేట్ చేయడం, మాట్లాడటం, భాషను అర్థం చేసుకోవడం, వారి వాయిస్ని ఉపయోగించడం లేదా సరిగ్గా మింగడం వంటి వారి సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడంలో సహాయపడే పద్ధతులు, వ్యాయామాలు లేదా సాధనాలను ఉపయోగించడం, స్పీచ్ థెరపీ ఉపసంహరించుకోవడం లేదా ఒంటరిగా ఉన్నట్లు అనిపించడం వంటి సమస్యలను కూడా నిరోధించవచ్చు లేదా తగ్గించవచ్చు.

ఆడియాలజీ: ఇది వైకల్యాలున్న వ్యక్తులు వారి వినికిడిని మెరుగుపరచడానికి లేదా మంచి చెవి ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవడానికి పరీక్షలు, సాధనాలు లేదా చికిత్సలను ఉపయోగించడం. ఆడియాలజీ వినికిడి లోపం లేదా చెవులు రింగింగ్ వంటి సమస్యలను కూడా నిరోధించవచ్చు లేదా తగ్గించవచ్చు.

విజువల్ థెరపీ: ఇది వైకల్యాలున్న వ్యక్తుల కంటి ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి వ్యాయామాలు, సాధనాలు లేదా చికిత్సలను ఉపయోగించడం. విజువల్ థెరపీ దృష్టి కోల్పోవడం లేదా మెల్లకన్ను వంటి సమస్యలను నివారించడానికి లేదా తగ్గించడానికి కూడా సహాయపడుతుంది.

కాగ్నిటివ్ థెరపీ: ఇది PwDల జ్ఞాపకశక్తి, సమన్వయ-పరిష్కారం లేదా కార్యనిర్వాహక విధులను మెరుగుపరచడానికి వ్యూహాలు, వ్యాయామాలు లేదా పరికరాలను ఉపయోగించడం. కాగ్నిటివ్ థెరపీ అనేది అభిజా బలహీనత, మతిమరుపు మొదలైన వైకల్యం యొక్క ప్రభావాలను నివారించడానికి లేదా తగ్గించడానికి కూడా సహాయపడవచ్చు.

బిహేవియరల్ థెరపీ: ఇది పనిచేయని PwDల ఆలోచనలు, భావోద్వేగాలు(ఇమోషన్స్) లేదా ప్రవర్తనలను సవరించడానికి సూత్రాలు, పద్ధతులు లేదా జోక్యాలను ఉపయోగించడం. బిహేవియరల్ థెరపీ డిప్రెషన్, యాంగ్ఘయిటీ మొదలైన వైకల్యం యొక్క ప్రభావాలను నివారించడానికి లేదా తగ్గించడానికి కూడా సహాయపడవచ్చు.

మానసిక చికిత్స: ఇది వారి మానసిక శ్రేయస్సును ప్రభావితం చేసే PwDల భావాలను అన్వేషించడానికి, కౌన్సెలింగ్, మానసిక విశ్లేషణ లేదా హిప్పోసిస్ వంటి మానసిక పద్ధతులను ఉపయోగించడం. మానసిక చికిత్స అనేది గాయం మొదలైన వైకల్యం యొక్క ప్రభావాలను నివారించడానికి లేదా తగ్గించడానికి కూడా సహాయపడుతుంది.

ప్రత్యామ్నాయ (బదులుగా)చికిత్స: దివ్యాంగుల శారీరక మరియు మానసిక శ్రేయస్సును మెరుగుపరచడానికి ఆక్యుపంక్చర్, ఆర్ట్ మొదలైన సాంప్రదాయేతర లేదా పరిపూరకరమైన పద్ధతులను ఉపయోగించడం ఇందులో ఉంటుంది. ప్రత్యామ్నాయ చికిత్స నొప్పి, నిరుత్సాహం మొదలైన వైకల్యం యొక్క ప్రభావాలను నివారించడానికి లేదా తగ్గించడానికి కూడా సహాయపడవచ్చు.

6.7 దివ్యాంగులు దివ్యాంగుల సంరక్షకుల కోసం సహాయక బృందాలు:

వైకల్యాలున్న వ్యక్తులు (PwDలు), వారి కుటుంబాలకు సహాయక బృందాలు, సంస్థలు కీలకమైనవి. వారు సహాయం, సలహాలు, న్యాయవాదాన్ని అందిస్తారు. ఈ సమూహాలు PwDలను కనెక్ట్ చేయడానికి, అనుభవాలను పంచుకోవడానికి, సాధారణ సవాళ్లను పరిష్కరించడానికి ఒక స్థలాన్ని అందిస్తాయి. వీడబ్ల్యూడీలు తమ సమస్యలను అధికారులకు మరియు సమాజానికి తెలియజేయడానికి కూడా వారు సహాయం చేస్తారు. తెలంగాణలో, అటువంటి కొన్ని సమూహాలు ఉన్నాయి:

- **డిసేబుల్డ్ పీపుల్స్ ఆర్గనైజేషన్స్ (DPOలు)** అనేది వికలాంగులు మరియు వారి కోసం నిర్వహించబడే సమూహాలు. వారు వికలాంగుల హక్కులు మరియు సాధికారత కోసం వాదించడం, విద్య, ఉద్యోగాలు మరియు ప్రావృత వంటి రంగాలను కవర్ చేయడంపై దృష్టి పెడతారు. వికలాంగుల కోసం విధానాలు మరియు కార్యక్రమాలను రూపొందించడానికి DPOలు ప్రభుత్వాలు, NGOలు మరియు మీడియా వంటి ఇతర వాటాదారులతో కూడా సహకరిస్తాయి.

తెలంగాణ DPO యొక్క ఉదాహరణ:

- ఇది రాష్ట్రంలోని DPOల సమాఖ్య, 300 కంటే ఎక్కువ సభ్య సంస్థలు. వారు వికలాంగుల శ్రేయస్సు మరియు పురోగతిపై దృష్టి పెడతారు. వారి కార్యకలాపాలలో అవగాహన పెంచడం, హక్కుల కోసం వాదించడం, న్యాయ సహాయం అందించడం మరియు వైకల్యాలున్న వ్యక్తుల కోసం నైపుణ్య అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను అందించడం వంటివి ఉన్నాయి.

.

అధ్యాయం 7

సామాజిక భద్రత

వివిధ కారణాల వల్ల ఆర్థిక లేదా సామాజిక మద్దతు అవసరమైన వృద్ధులకు దివ్యాంగులకు రోగులకు నిరుద్యోగులకు రాష్ట్రం అందించే రక్షణ, సహాయం, సామాజిక భద్రత అనేది ప్రజల కనీస జీవన ప్రమాణం గౌరవం శ్రేయస్సును నిలబెట్టడానికి ఇచ్చే భరోసా

7.1 ఆర్థిక సహాయ పథకాలు

తెలంగాణ ప్రభుత్వం, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ ద్వారా, ప్రజలకు, ముఖ్యంగా సమాజంలోని పేదలకు బలహీన వర్గాలకు, మహిళలకు, ఎస్సీ, ఎస్టీలకు, మైనారిటీలకు, వికలాంగులకు సామాజిక భద్రతా ప్రయోజనాలను అందించడానికి అనేక పథకాలు, కార్యక్రమాలను అమలు చేస్తుంది. ఈ పథకాలు మరియు ప్రోగ్రామ్లలో కొన్ని క్రింద వివరించబడ్డాయి.

7.1.1 తెలంగాణ రాష్ట్ర పెన్షన్ పథకం (ఆసరా)

వృద్ధులకు, వితంతువులకు, చేనేత కార్మికులకు, కల్లుగీత కార్మికులకు, హెచ్ఐవి-ఎయిడ్స్ ఉన్నవారు, బీడీ కార్మికులకు, ఒంటరి మహిళలకు, వికలాంగులకు నెలవారీ పింఛను అందించే పథకం. సమాజంలోని వెనుకబడిన వర్గాలకు గౌరవప్రదమైన జీవితాన్ని అందించడం ఈ పథకం ముఖ్య లక్ష్యం. ఈ పథకం ద్వారా వికలాంగులకు నెలకు రూ. 3016/- అందజేయబడుతుంది.

- హాస్పిటలైజేషన్ పరిమితులు: (To be verified, this point is not mentioned in English version) మొత్తం పరిమితి ఇప్పటికే వున్న వైకల్యం మరియు పుట్టుకతో వచ్చే వైకల్యం కోసం సరిదిద్దే శస్త్రచికిత్సల కోసం రూ. 40,000 వుప - పరిమితితో రూ. 55,000 మరియు శస్త్రచికిత్స కాని ఆసుపత్రికి రూ.15,000 కేటాయించారు.
- ఔట్ పేషెంట్ డిపార్ట్మెంట్ (OPD) పరిమితులు: మొత్తం పరిమితి రూ. 19,000, ఇది ఔషధాలు, పాథాలజీ, రోగనిర్ధారణ పరీక్షలు మొదలైన వాటితో సహా OPD చికిత్స కోసం రూ.15,000 మరియు నివారణ డెంటిస్ట్రీ కోసం రూ. 4,000 వుప పరిమితిని కలిగి వుంది.
- ప్రత్యేక నిధి వైకల్యం - సంబంధిత సమస్యలను నిర్వహించడానికి కొనసాగుతున్న చికిత్సల కోసం రూ. 20,000 కేటాయించబడింది మరియు అదనంగా రూ. ప్రత్యామ్నాయ వైద్యానికి రూ. 4,000.
- వైద్య చికిత్సలకు సంబంధించిన రవాణా ఖర్చుల కోసం రూ. 2,000 కేటాయించబడింది.

అవసరమైన పత్రాలు:

• ఆధార్ కార్డ్	• రేషన్/అహార భద్రత కార్డ్
• SADAREM సర్టిఫికేట్	• స్వీయ ప్రకటన
• వయస్సు రుజువు కోసం పత్రం	• పాస్పోర్ట్ సైజు ఫోటో
• బ్యాంక్ ఖాతా వివరాలు	• మొబైల్ నంబర్.

దరఖాస్తు ప్రక్రియ:

- అర్హత వున్న వ్యక్తులు తమకు సంబంధించిన ఆధారంగా తగిన ఆఫ్ లైన్ దరఖాస్తు ఫారమ్ ను పూరించడం ద్వారా తెలంగాణ ఆసరా పెన్షన్ స్కీమ్ కోసం దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.
- ఈ క్రింది కార్యాలయాల నుండి దేనిలోనైనా ఆఫ్ లైన్ దరఖాస్తు ఫారమ్ ను పొందండి:
 - గ్రామ పంచాయతీ కార్యాలయం.
 - గ్రామ రెవెన్యూ అధికారి కార్యాలయం.
 - మీసేవా కేంద్రాలు.
 - మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ కార్యాలయం.
- దరఖాస్తు ఫారమ్ లో మీ వివరాలను పూరించండి, అవసరమైన పత్రాలను జతచేసి, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని గ్రామ పంచాయతీ కార్యదర్శి / గ్రామ రెవెన్యూ అధికారికి లేదా పట్టణ ప్రాంతాల్లోని బిల్ కలెక్టర్ కు సంప్రదించండి.
- దరఖాస్తుదారు ఫారమ్ నిజమైనదని నిర్ధారించిన తర్వాత, వారు పథకం కోసం ఎంపిక చేయబడతారు, sms సందేశం ద్వారా తెలియజేయబడతారు.
- ఆ తర్వాత తెలంగాణ ఆసరా పంచన పథకానికి సంబంధించిన నెలవారీ పెన్షన్ నేరుగా లబ్ధిదారుల బ్యాంకు ఖాతాలో జమ చేయబడుతుంది.

ముఖ్యమైన పథకం వివరాలు:

- దరఖాస్తుదారు యొక్క ధృవీకరణను గ్రామ పంచాయతీ లేదా GHMC (గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్) మున్సిపల్ / డిప్యూటీ కమిషనర్ నిర్వహిస్తారు.
- గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, MPDOలు (మండల్ పరిషత్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్లు), మరియు పట్టణ ప్రాంతాల్లో, తహశీల్దార్లు/మున్సిపల్ కమిషనర్లు, పెన్షన్ మంజూరు కోసం ధృవీకరించబడిన దరఖాస్తుదారు డేటాను ఆసరా సాఫ్ట్ వేర్ లో నమోదు చేస్తారు.
- జిల్లా కలెక్టర్ ఆమోదం పొందిన తర్వాత, లబ్ధిదారులకు ఆసరా పెన్షన్ కార్డులు పంపిణీ చేయబడతాయి.
- పెన్షన్ మంజూరుకు ఆదాయం ఆధారం అయినప్పుడు ఆదాయ ధృవీకరణ పత్రాన్ని సమర్పించడం అవసరం.
- వయస్సు రుజువు పత్రం లేనప్పుడు, ధృవీకరణ అధికారి యొక్క మూల్యాంకనం లేదా మెడికల్ బోర్డ్ అసెస్ మెంట్ దరఖాస్తుదారుడి వయస్సును నిర్ణయిస్తుంది.
- ఆసరా పెన్షన్ పథకాన్ని అమలు చేయడానికి SERP (సాసైటీ ఫర్ ఎలిమినేషన్ ఆఫ్ రూరల్ పావర్టీ) యొక్క CEO, తెలంగాణ, హైదరాబాద్ మరియు అన్ని జిల్లా కలెక్టర్లు పూర్తి బాధ్యత వహిస్తారు.

7.1.2 ఇందిరా గాంధీ పథకం

18 నుండి 79 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు గల వ్యక్తులకు రూ.300, 79 అంతకంటే ఎక్కువ వయస్సు వున్న వారికి రూ. 500 ఈ పథకం ఆర్థిక సహాయాన్ని అందిస్తుంది, ఈ సహాయం కోసం అర్హత పొందేందుకు, దరఖాస్తుదారులు తప్పనిసరిగా నిర్దిష్ట అర్హత ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా ఉండాలి:

- వయస్సు పరిధి: దరఖాస్తుదారులు 18 నుండి 79 సంవత్సరాల వయస్సు పరిధిలో వుండాలి.
- ఇండియన్ రెసిడెన్సీ: దరఖాస్తుదారు తప్పనిసరిగా భారతదేశ నివాసి అయి వుండాలి.
- వైకల్యం: వ్యక్తి 40% కంటే ఎక్కువ శారీరక లేదా మానసిక వైకల్యం కలిగి వుండాలి.
- మరుగుజ్జులు అర్హత: మరుగుజ్జుత్వం వున్న వ్యక్తులు కూడా ఈ పథకానికి అర్హులు.
- దారిద్య్ర రేఖకు దిగువన: దరఖాస్తుదారులు దారిద్య్ర రేఖకు దిగువన వున్న వర్గానికి చెందినవారై వుండాలి. పథకం కోసం దరఖాస్తు చేయడానికి, క్రింద పత్రాలు అవసరం:
 - ఆధార్ కార్డ్
 - వైకల్యం యొక్క సర్టిఫికేట్ / SADAREM సర్టిఫికేట్
 - దరఖాస్తుదారు యొక్క నివాస రుజువు
 - ఖాతా వివరాలు
 - వయస్సు రుజువు
 - దారిద్య్ర రేఖకు దిగువన వున్న రేషన్ కార్డు

ఈ ప్రమాణాలు నెరవేరినట్లు నిర్ధారించుకోవడం, అవసరమైన డాక్యుమెంటేషన్ అందించడం వల్ల అర్హులైన వ్యక్తులు ఇందిరా గాంధీ పథకం ద్వారా అందించే ఆర్థిక సహాయాన్ని పొందగలుగుతారు.

7.1.3 దివ్యాంగజన్ స్వావలంబన్ యోజన

నేషనల్ హ్యాండిక్రాఫ్ట్ ఫైనాన్స్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ (NHFD) వికలాంగులకు ఆర్థిక సహాయం అందించే పథకాన్ని నిర్వహిస్తుంది. వారు ఆదాయాన్ని సంపాదించడానికి లేదా వైకల్యాలున్న వ్యక్తులను శక్తివంతం చేయడానికి సహాయపడే కార్యకలాపాలకు మద్దతు ఇవ్వడానికి రుణాలను అందిస్తారు. రుణాలు సంవత్సరానికి 5% నుండి 9% మధ్య వడ్డీ రేట్లతో రూ. 50 లక్షలు. వికలాంగ మహిళలు మరియు స్వయం ఉపాధిలో నిమగ్నమైన నిర్దిష్ట వ్యక్తులు రూ. 50,000 వరకు రుణాలపై 1% వడ్డీ రాయితీ పొందవచ్చు.

అర్హత సాధించడానికి, మీరు తప్పనిసరిగా 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం వున్న భారతీయ పౌరుడిగా వుండాలి, కనీసం 18 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగివుండాలి. మీకు మెంబర్ రిటార్డేషన్ వున్నట్లయితే, మీరు 14 సంవత్సరాల వయస్సు నుండి దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. అయితే, విద్యా రుణాలకు వయో పరిమితి లేదు. మరిన్ని వివరాల కోసం, <https://www.nhfd.nic.in/schemes> చూడండి.

7.1.4 విశేష్ మైక్రోఫైనాన్స్ యోజన (VMY)

ఈ NHFD చొరవ సరసమైన వడ్డీ రేట్లలో త్వరిత(క్విక్) మరియు అనుకూలమైన ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఇది NBFC - MFI, సెక్షన్-8-MFI, NGO-MFI, SHG ఫెడరేషన్లు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మిషన్లు, ఇతర రాష్ట్ర-స్థాయి సంస్థల వంటి విభిన్న సంస్థలతో భాగస్వామ్యమైన నిర్దిష్ట సమూహాలు పై దృష్టి పెడుతుంది. కార్యకలాపాలపై కూడా దృష్టి పెడుతుంది.

VMY యొక్క ప్రధాన లక్ష్యం: చిన్న వ్యాపారాలకు సహాయం చేయడం మరియు అభివృద్ధి ప్రాజెక్టులకు మద్దతు ఇవ్వడం. ఈ ప్రణాళిక ప్రకారం, ప్రాజెక్టులకు రూ.60,000 వరకు ఖర్చు అవుతుంది. రుణగ్రహీతలు డబ్బును పొందినప్పటి నుండి రుణాన్ని తిరిగి చెల్లించడానికి 3 సంవత్సరాల వరకు సమయం పొందుతారు. ఈ స్పష్టమైన ప్రణాళిక వ్యక్తులు, సమూహాలు వారి వ్యాపారం లేదా ప్రాజెక్టులకు అవసరమైన ఆర్థిక సహాయాన్ని పొందగలదని నిర్ధారిస్తుంది.

7.1.5 NHFDC స్వావలంబన్ కేంద్రం (NSK)

ఇది NHFDC ప్రారంభించిన కొత్త ప్రోగ్రామ్. ఇది చిన్న స్థాయి పరీక్షలో క్రెడిట్, నైపుణ్య అభివృద్ధి, వ్యాపార కనెక్షన్లను మిళితం చేస్తుంది. దేశంలోని ప్రతి జిల్లాలో ఒక కేంద్రంతో ప్రారంభించి, చివరికి దీన్ని ఒక పెద్ద కార్యక్రమంగా మార్చడమే లక్ష్యం.

నేషనల్ స్కీల్ కేంద్రా అనే ప్రతి ఎస్ఎస్కీ ధర సుమారు రూ. 12 లక్షలతో ఏర్పాటు చేశారు. అవి వైకల్యం వున్న వ్యాపారవేత్తలచే ప్రారంభించబడ్డాయి మరియు పూర్తిగా NHFDC ద్వారా నిధులు సమకూరుస్తాయి. ఈ కేంద్రాలు స్థానిక వ్యాపారాలకు ఉపయోగపడే నైపుణ్యాలలో ఆచరణాత్మక శిక్షణను అందిస్తాయి. వికలాంగులు తమ కమ్యూనిటీలో తమ స్వంత వ్యాపారాలను ప్రారంభించడానికి మరియు వ్యవస్థాపకతను ప్రోత్సహించడానికి అవసరమైన నైపుణ్యాలను పొందడంలో సహాయపడటం లక్ష్యం.

7.1.6 తెలంగాణ ప్రభుత్వం, తెలంగాణ రాష్ట్ర వికలాంగుల ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ (TSHFC) ద్వారా వికలాంగులకు (PwDs) వారి స్వయం ఉపాధి, ఆదాయాన్ని పెంచే వెంచర్లకు మద్దతుగా రుణాలను అందిస్తుంది.

రుణాలు వివిధ రంగాలకు సంవత్సరానికి 6% తగ్గింపు వడ్డీ రేటుతో అందించబడతాయి, తిరిగి చెల్లించే నిబంధనలు 3 నుండి 7 సంవత్సరాల వరకు వుంటాయి. అవి వివిధ బ్యాంకులు మరియు ఆర్థిక సంస్థల భాగస్వామ్యంతో అందించబడతాయి. రుణ మొత్తాలు రూ.10,000 నుండి యాక్టివిటీని బట్టి రూ. 25 లక్షలు వరకు మారుతూ వుంటాయి. TSHFC రుణ గ్రహీతలకు శిక్షణ, మార్కెటింగ్ సహాయాన్ని కూడా అందిస్తుంది.

ఈ రుణాలను పొందేందుకు అర్హత ప్రమాణాలు:

- ✓ దరఖాస్తుదారు తెలంగాణ వాసి అయి ఉండాలి.
- ✓ దరఖాస్తుదారు 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం కలిగి వుండాలి మరియు చెల్లుబాటు అయ్యే వైకల్యం సర్టిఫికేట్/SADAREM సర్టిఫికేట్లుండాలి.
- ✓ దరఖాస్తుదారుకు కనీస విద్యార్హత VIII తరగతి వుండాలి లేదా స్థానిక భాషలో చదవడం మరియు వ్రాయడం తెలిసి వుండాలి.
- ✓ దరఖాస్తుదారుకు ఆచరణీయ ప్రాజెక్ట్ ప్రతిపాదన మరియు బ్యాంక్ ఖాతావుండాలి.

7.2 80U & 80DD క్రింద IT రాయితీ

ఆదాయపు పన్ను శాఖ ద్వారా భారత ప్రభుత్వం, వికలాంగులకు (PwDలు), వారిపై ఆధారపడిన వారికి ఆదాయపు పన్ను చట్టం, 1961 లోని సెక్షన్లు 80U, 80DDల ద్వారా పన్ను ప్రయోజనాలను అందిస్తుంది. ఈ ప్రయోజనాలకు అర్హత పొందడానికి, PwD లేదా శ్రద్ధ వహించే వ్యక్తి ఆధారపడిన బంధువు తప్పనిసరిగా మెడికల్ అథారిటీ నుండి చెల్లుబాటు అయ్యే వైకల్యం సర్టిఫికేట్/SADAREM కలిగి వుండాలి.

80U & 80DD ప్రయోజనాలు:

సెక్షన్ 80U - ఈ సెక్షన్ ప్రకారం 40% అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం ఉన్నవారు పన్ను నుండి రూ 75000 మినహాయింపు పొందగలరు. 80% లేదా అంతకంటే ఎక్కువతీవ్రమైన వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తికి ఆదాయం పన్ను నుండి రూ. 1,25,000/- మినహాయింపు పొందగలరు. అతని ఆదాయవ్యయాలతో సంబంధం లేకుండా ఈ మినహాయింపు వర్తించబడుతుంది. ఈ రాయితీ పొందడానికి వైద్య అధికారి ఇచ్చిన వైకల్య ధ్రువీకరణ పత్రం సమర్పించాలి.

ఆదాయపు పన్ను చట్టంలోని సెక్షన్ 80DD, వైకల్యాలున్న వారిపై ఆధారపడిన బంధువుల చికిత్స, సంరక్షణకు సంబంధించిన ఖర్చుల కోసం వ్యక్తులు తమ పన్ను పరిధిలోకి వచ్చే ఆదాయం నుండి మినహాయింపులను క్లెయిమ్ చేసుకోవడానికి అనుమతిస్తుంది. 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం వున్న వారిపై ఆధారపడిన వారికి, రూ. 75,000 అనుమతించబడుతుంది. 80% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ తీవ్రమైన వైకల్యాలు వున్న వారిపై ఆధారపడిన వారికి, రూ. 1,25,000 అనుమతించబడింది. చికిత్స, పునరావాసం లేదా ఆధారపడిన బంధువు కోసం పేర్కొన్న పథకంలో జమ చేసిన ఖర్చుల కోసం ఈ మినహాయింపును క్లెయిమ్ చేయవచ్చు. ఆధారపడిన వ్యక్తి పన్ను చెల్లింపుదారుల జీవిత భాగస్వామి, బిడ్డ, తల్లిదండ్రులు, సోదరుడు లేదా సోదరి కావచ్చు.

7.3 దివ్యాంగుల ప్రయాణ అలవెన్సులు - అర్హతలు (బస్సు, రైల్వే, విమానయాన సంస్థలు):

భారత ప్రభుత్వం, వివిధ మంత్రిత్వ శాఖలు, తమ విభాగాల ద్వారా, దివ్యాంగులకు వారి ప్రయాణ నిమిత్తం అందించే, ప్రయాణ రాయితీలలో, సౌకర్యాలలో కొన్ని ప్రయాణ ఖర్చులను అందుకోసం గల అర్హతలను ఈ క్రింద పేర్కొనబడినవి.

బస్సు

తెలంగాణ ప్రభుత్వం తమ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ (TSRTC) ద్వారా, రాష్ట్రంలోని అన్ని ఆర్డినరీ, సిటీ బస్సు, ఎక్స్ప్రెస్ బస్సులలో దివ్యాంగులకు ఉచిత ప్రయాణ సౌకర్యాన్ని, డీలక్స్, సూపర్ లగ్జరీ బస్సులలో వర్తించే ఛార్జీలపై 50% రాయితీని కూడా అందిస్తున్నది. అందుకోసం టిఎస్ఆర్టీసీ ఉచిత ప్రయాణ పాస్/గుర్తింపు కార్డును జారీ చేస్తున్నది, ఇది ఒక సంవత్సరం పాటు చెల్లుబాటులో ఉంటుంది. ఆ తర్వాత రెన్యూవల్ చేయించుకోవాలి.

అర్హతలు: 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం కలిగి వైకల్య ధృవీకరణ పత్రం/SADAREM కలిగి వుండాలి.

భారత ప్రభుత్వం, రైల్వే మంత్రిత్వ శాఖ ద్వారా, భారతీయ రైల్వేలలోని దివ్యాంగులకు వివిధ రాయితీలు, సౌకర్యాలను అందిస్తుంది. అవి క్రింది విధంగా వున్నాయి:

రాయితీ: దివ్యాంగులు అన్ని తరగతుల మెయిల్, ఎక్స్ ప్రెస్ రైల్వేలో ఛార్జీలపై 75%, రాజధాని, శతాబ్ది, జన శతాబ్ది రైల్వేలోని అన్ని తరగతుల ఛార్జీలపై 50% రాయితీకి అర్హులు. వ్యక్తిగత PWDల ఎస్కార్ట్లు కూడా అదే రాయితీకి అర్హులు. దివ్యాంగులు తమ వైకల్య ధృవీకరణ పత్రం/SADAREM సర్టిఫికేట్ లేదా రాయితీలను (కస్స్ షన్) పొందేందుకు భారతీయ రైల్వేలు జారీ చేసిన ఫోటో గుర్తింపు కార్డును సమర్పించాలి.

సదుపాయం: భారతీయ రైల్వేలు దివ్యాంగులకు అందిస్తున్న వివిధ సౌకర్యాలు

రిజర్వేషన్: దివ్యాంగులు తమ టికెట్లను ఆన్లైన్ లేదా ఆఫ్లైన్లో రిజర్వేషన్ కౌంటర్ల ద్వారా బుక్ చేసుకోవచ్చు. లోయర్ బెర్త్లు, సీట్ల కేటాయింపులో దివ్యాంగులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడుతుంది. దివ్యాంగులు కూడా ఎలాంటి అదనపు ఛార్జీలు లేకుండా తత్కాల వధకం క్రింద తమ టికెట్లను బుక్ చేసుకోవచ్చు.

సహాయం: దివ్యాంగులు స్టేషన్లలో వీల్చైర్లు, ర్యాంప్లు, బ్యాటరీతో నడిచే వాహనాల కోసం అభ్యర్థించవచ్చు (అడగవచ్చు). దివ్యాంగులు సహాయం కోసం రైల్వేలో ఎస్కార్టింగ్ సిబ్బంది సహయాన్ని కూడా పొందవచ్చు. ఏదైనా ఫిర్యాదు లేదా ఫీడ్ బ్యాక్ కోసం దివ్యాంగులు హెల్ప్లైన్ నంబర్ 139 లేదా ట్విట్టర్ హ్యాండిల్ @RailMinIndiaని కూడా సంప్రదించవచ్చు.

దివ్యాంగులకు భారతీయ రైల్వేలు వివిధ సౌకర్యాలను అందించాయి, అవి:

- ✓ కోచ్లు: దివ్యాంగులకు ప్రత్యేకంగా రూపొందించిన కోచ్లు విస్తృత ప్రవేశాలు (పెద్ద ద్వారం), బ్రెయిలీ సంకేతాలు మొదలైనవి అందించబడతాయి. దివ్యాంగులు ఇంటర్-ప్లాట్ ఫారమ్ బదిలీ కోసం బ్యాటరీతో నడిచే వాహనాల సౌకర్యాన్ని కూడా పొందవచ్చు.
- ✓ స్టేషన్లు: దివ్యాంగులకు ర్యాంప్లు, లిఫ్టులు మొదలైనవాటితో అందుబాటులో వుండే స్టేషన్లు అందించబడ్డాయి. స్టేషన్లలో దివ్యాంగులు బ్యాటరీతో నడిచే వాహనాల సౌకర్యాన్ని కూడా పొందవచ్చు.

వెబ్ సైట్లు: వెబ్ కంటెంట్ యాక్సెసిబిలిటీ గైడ్లైన్స్ (WCAG) 2.0కి అనుగుణంగా వున్న భారతీయ రైల్వేల వెబ్ సైట్లు మరియు యాప్లను PWDలు యాక్సెస్ చేయవచ్చు.

భారత ప్రభుత్వం, పౌర విమానయాన మంత్రిత్వ శాఖ ద్వారా దేశీయ విమానయాన (డొమెస్టిక్ ఎయిర్ లైన్స్) సంస్థల్లోని దివ్యాంగులకు వివిధ రాయితీలు, సౌకర్యాలను అందిస్తుంది. రాయితీలు, సౌకర్యాలు క్రింది విధంగా వున్నాయి:

రాయితీ: దివ్యాంగులు సీట్ల లభ్యతకు లోబడి, ఎయిర్ ఇండియా విమానాల ఎకానమీ క్లాస్ లో ప్రాథమిక ఛార్జీలపై 50% రాయితీకి అర్హులు. దివ్యాంగులు ఒక ఎస్కార్డ్ తో కూడా ప్రయాణించవచ్చు, వారు కూడా అదే రాయితీకి అర్హులు. దివ్యాంగులు రాయితీని పొందేందుకు వారి వైకల్య ధృవీకరణ పత్రం/SADAREM సర్టిఫికేట్ లేదా సామాజిక న్యాయం, సాధికారత మంత్రిత్వ శాఖ జారీ చేసిన ఫోటో గుర్తింపు కార్డును సమర్పించాలి.

రిజర్వేషన్: వైకల్యాలన్న వ్యక్తులు (PwDలు) వారి ప్రయాణాన్ని బుక్ చేసుకున్నప్పుడు లేదా వారు బయలుదేరడానికి కనీసం 48 గంటల ముందు అదనపు సహాయం లేదా సేవలను అడగవచ్చు.

సహాయం: దివ్యాంగులు చెక్-ఇన్, సెక్యూరిటీ చెక్ మొదలైనవాటికి విమానాశ్రయాలలో ఎయిర్లైన్ సిబ్బంది సహయాన్ని పొందవచ్చు. దివ్యాంగులు విమానాశ్రయాలలో వీల్చైర్లు లేదా బ్యాటరీతో నడిచే వాహనాలను కూడా అభ్యర్థించవచ్చు. ఏదైనా ఫిర్యాదు లేదా ఫీడ్ బ్యాక్ కోసం దివ్యాంగులు టోల్ ఫ్రీ నంబర్ 1800-180-1407 లేదా కాలి.del@airindia.in ఇమెయిల్ ఐడిని కూడా సంప్రదించవచ్చు.

సౌకర్యాలు: దివ్యాంగులకు దేశీయ విమానయాన సంస్థలు వివిధ సౌకర్యాలను అందిస్తాయి, అవి:

- ✓ ఎయిర్క్రాఫ్ట్: దివ్యాంగులు ప్రత్యేకంగా రూపొందించిన ఎయిర్క్రాఫ్ట్లను యాక్సెస్ చేయగల మరుగుదొడ్లు, బ్రెయిలీ సంకేతాలు మొదలైనవాటితో అందించారు. దివ్యాంగులు ఎలాంటి అదనపు ఛార్జీలు లేకుండా తమ సొంత సహాయక పరికరాలైన క్రాచెస్ మొదలైన వాటిని కూడా తీసుకెళ్లవచ్చు.
- ✓ విమానాశ్రయాలు: దివ్యాంగులకు ర్యాంప్లు, లిఫ్టులు మొదలైనవాటితో అందుబాటులో వుండే విమానాశ్రయాలు అందించబడతాయి. దివ్యాంగులు ఎయిర్పోర్ట్లలో బ్యాటరీతో నడిచే వాహనాలు, పోర్టర్ సేవల సౌకర్యాన్ని కూడా పొందవచ్చు.

వెబ్సైట్లు: వెబ్ కంటెంట్ యాక్సెసిబిలిటీ గైడ్లైన్స్ (WCAG) 2.0కి అనుగుణంగా వుండే దేశీయ విమానయాన (డొమెస్టిక్ ఎయిర్ లైన్స్) సంస్థల వెబ్సైట్లు, యాప్లను PwDలు యాక్సెస్ చేయవచ్చు.

అధ్యాయం 8

నైపుణ్యాభివృద్ధి - ఉపాధి

8.1 పరిచయం

దివ్యాంగుల సాధికారత నైపుణ్యాభివృద్ధి ఉపాధి ఆవశ్యకత. భారత ప్రభుత్వం వివిధ మంత్రిత్వ శాఖలు, విభాగాల ద్వారా నైపుణ్య శిక్షణ, కేరీర్ మార్గదర్శకత్వం, దివ్యాంగులకు ఉద్యోగ కల్పన మద్దతు అందించడానికి కార్యక్రమాలను అమలు చేస్తున్నది

8.1.1 ప్రధాన మంత్రి కౌశల్ వికాస్ యోజన (PMKVY)

స్కీల్ డెవలప్ మెంట్ అండ్ ఎంటర్ ప్రెన్యూర్ షిప్ మంత్రిత్వ శాఖ (MSDE) స్వల్పకాలిక నైపుణ్య శిక్షణను అందించడం, వైకల్యాలున్న వారితో సహా వివిధ రంగాలు, ఉద్యోగ పాత్రలలో యువకులకు ముందస్తు అభ్యాసాన్ని గుర్తించడం లక్ష్యంగా కీలకమైన ప్రోగ్రామ్ ను కలిగి వుంది. ఈ కార్యక్రమాన్ని జాతీయ సంస్థ నిర్వహిస్తుంది. స్కీల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ (NSDC), దాని శిక్షణ భాగస్వాముల ద్వారా అమలు చేయబడుతుంది. ఇది వికలాంగులకు ప్రోత్సాహకాలు, సౌకర్యాలతో సహా ప్రయోజనాలు, మద్దతును అందిస్తుంది.

ఈ పథకం దివ్యాంగులు, పిదబ్బు ఐడిడిలకు వివిధ ప్రోత్సాహకాలు, సౌకర్యాలను అందిస్తుంది, అవి:

- అన్ని నైపుణ్య శిక్షణా కోర్సులలో 4% సీట్ల రిజర్వేషన్.
- పోస్ట్ ప్లేస్ మెంట్ మద్దతు 6 నెలల వరకు నెలకు రూ. 3000/-.
- నెలవారీ రవాణా భత్యం రూ. 1000/- 6 నెలల వరకు.
- శిక్షణ సమయంలో బోర్డింగ్, బస (లాడ్జింగ్, బోర్డింగ్) సౌకర్యం.
- సహాయాలు, సంకేత భాష వ్యాఖ్యాతలు, అందుబాటులో వుండే మౌలిక సదుపాయాల ఏర్పాటు.
- PwDలు , PwIDDల కోసం గుర్తించబడిన ప్రత్యేక కోర్సులు, వుద్యోగ పాత్రలు.

ప్రక్రియ:

- ఆసక్తి గల అభ్యర్థులు PMKVY వెబ్ సైట్ (<https://www.scpwd.in/>)లో ఆన్ లైన్ లో నమోదు చేసుకోవచ్చు లేదా సమీపంలోని PMKVY శిక్షణా కేంద్రాన్ని సందర్శించవచ్చు.
- అభ్యర్థులు తమ అభిరుచికి అనుగుణంగా కోర్సు, ఉద్యోగ పాత్రను ఎంచుకోవచ్చు, నైపుణ్య శిక్షణ పొందవచ్చు. అభ్యర్థులకు కౌన్సెలింగ్, ఓరియంటేషన్ కూడా ఇస్తారు. శిక్షణ పూర్తయిన తర్వాత, అభ్యర్థులను సెక్టార్ స్కీల్ కౌన్సిల్స్ (ఎస్ఎస్సి) అంచనా వేసి సర్టిఫై చేసి స్కీల్ ఇండియా సర్టిఫికేట్ అందజేస్తారు. అభ్యర్థులకు ప్లేస్ మెంట్ సహాయం కూడా అందించబడుతుంది.

అర్హత:

- అభ్యర్థి భారతీయ పౌరుడై ఉండాలి.
- అభ్యర్థికి చెల్లుబాటు అయ్యే ఆధార్ కార్డ్ లేదా ఏదైనా ఇతర గుర్తింపు రుజువు వుండాలి.
- అభ్యర్థికి 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం, చెల్లుబాటు అయ్యే వైకల్యం వుండాలి
- సర్టిఫికేట్/SADAREM సర్టిఫికేట్.
- అభ్యర్థి వయస్సు 14 మరియు 59 సంవత్సరాల మధ్య వుండాలి.
- అభ్యర్థి PMKVY కింద ఎలాంటి నైపుణ్య శిక్షణ పొంది వుండకూడదు లేదా అదే రంగం, వుద్యోగ పాత్రలో ఏదైనా ఇతర ప్రభుత్వ పథకంలో పాల్గొనకూడదు.

8.2 MSDE కింద NSTIలో రిజర్వేషన్లు

మినిస్ట్రీ ఆఫ్ స్కీల్ డెవలప్ మెంట్ అండ్ ఎంటర్ ప్రెన్యూర్ షిప్ (MSDE) దేశవ్యాప్తంగా వివిధ నేషనల్ స్కీల్ ట్రైనింగ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ లను (NSTI లు) కూడా నడుపుతోంది, ఇవి వివిధ ట్రేడ్ లు మరియు నైపుణ్యాలలో దీర్ఘకాలిక, స్వల్పకాలిక కోర్సులను అందిస్తాయి. NSTIలు డైరెక్టరేట్ జనరల్ ఆఫ్ ట్రైనింగ్ (DGT) యొక్క పరిపాలనా నియంత్రణలో వున్నాయి, నేషనల్ కౌన్సిల్ ఫర్ నాన్ టెక్నికల్ ట్రైనింగ్ (NCVT)కి అనుబంధంగా వుంటాయి.

NSTIలు PwDలు, PwIDDలకు వివిధ సౌకర్యాలు, రాయితీలను అందిస్తాయి, అవి:

- అన్ని కోర్సులు మరియు ట్రేడ్ లలో 3% సీట్ల రిజర్వేషన్.
- ప్రవేశానికి అర్హత పరీక్షలో 5% మార్కుల సడలింపు.
- ప్రవేశానికి గరిష్ట వయోపరిమితిలో 10 సంవత్సరాల సడలింపు.
- సహాయాలు మరియు వుపకరణాల ఏర్పాటు, సంకీర్త భాషా వ్యాఖ్యాతలు, అందుబాటులో వుండే మౌలిక సదుపాయాలు.
- స్కాలర్ షిప్. PwDలు మరియు PwIDDలకు నెలకు రూ 250/-.

ప్రక్రియ:

- ఆసక్తిగల అభ్యర్థులు NSTI వెబ్ సైట్ 3లో ఆన్ లైన్ లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు లేదా సమీపంలోని NSTIని సందర్శించవచ్చు.
- అభ్యర్థులు తమకు నచ్చిన కోర్సు, ట్రేడ్ ను ఎంచుకోవచ్చు మరియు శిక్షణ పొందగలరు
- DGT, NCVT యొక్క నిబంధనలు మరియు మార్గదర్శకాల ప్రకారం ప్రవేశ ప్రక్రియ.
- కోర్సు, వాణిజ్యం యొక్క సిలబస్ మరియు పాఠ్యాంశాల ప్రకారం అభ్యర్థులకు సైద్ధాంతిక మరియు ఆచరణాత్మక (థిరీటికల్ & ప్రాక్టికల్) శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది. అభ్యర్థులకు పరిశ్రమ మరియు వ్యవస్థాపకత అభివృద్ధికి కూడా అవకాశం ఇవ్వబడుతుంది.
- కోర్సు పూర్తయిన తర్వాత, అభ్యర్థులు NCVT ద్వారా అంచనా వేయబడతారు మరియు ధృవీకరించబడతారు మరియు నేషనల్ ట్రేడ్ సర్టిఫికేట్ ప్రదానం చేస్తారు.

అర్హత:

NSTI కోసం అర్హత ప్రమాణాలు కోర్సు మరియు వాణిజ్యాన్ని బట్టి మారుతూ వుంటాయి.

- అభ్యర్థి భారతీయ పౌరుడై ఉండాలి.
- అభ్యర్థికి చెల్లుబాటు అయ్యే ఆధార్ కార్డ్ లేదా ఏదైనా ఇతర గుర్తింపు రుజువు వుండాలి.
- అభ్యర్థికి 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం మరియు చెల్లుబాటు అయ్యే వైకల్యం వుండాలి.
- సర్టిఫికేట్/SADAREM సర్టిఫికేట్.
- అభ్యర్థి కోర్సు మరియు ట్రేడ్ కు అవసరమైన కనీస విద్యార్హత వుత్తీర్ణులై (క్వాలిఫైడ్) వుండాలి.
- అభ్యర్థి కోర్సు మరియు ట్రేడ్ కోసం అవసరమైన వయస్సు ప్రమాణాలకు అనుగుణంగావుండాలి.

8.3 వృత్తిపరమైన పునరావాస కేంద్రాలు (VRCL)

మినిస్ట్రీ ఆఫ్ లేబర్ అండ్ ఎంప్లాయిమెంట్ (MoLE) దేశవ్యాప్తంగా వివిధ వృత్తిపరమైన పునరావాస కేంద్రాలను (VRCL) నిర్వహిస్తోంది, ఇవి PwDలు మరియు PwIDDలకు వృత్తిపరమైన మార్గదర్శకత్వం, శిక్షణ, ప్లేస్మెంట్ సేవలను అందిస్తాయి. VRCL డైరెక్టరేట్ జనరల్ ఆఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్ (DGE) యొక్క పరిపాలనా నియంత్రణలో వుంటాయి, నేషనల్ కెరీర్ సర్వీస్ (NCS)కి అనుబంధంగా వుంటాయి.

VRCL PwDలు, PwIDDలకు వివిధ సేవలు మరియు సౌకర్యాలను అందిస్తాయి, అవి:

- PwDలు, PwIDDల ఆప్టిట్యూడ్, ఆసక్తి, సామర్థ్యాల అంచనా.
- తగిన వృత్తులు, వృత్తిని ఎంచుకోవడానికి కౌన్సెలింగ్, మార్గదర్శకత్వం.
- మార్కెట్ డిమాండ్, వృత్తిగత సామర్థ్యాన్ని బట్టి వివిధ నైపుణ్యాలు, ట్రేడ్లలో శిక్షణ.
- ప్లేస్మెంట్ సహాయం, వివిధ యజమానులు, స్వయం వుపాధి పథకాలతో అనుసంధానం.
- PwDలు, PwIDDల కోసం ఫాలో-అప్, పోస్ట్-ప్లేస్మెంట్ సపోర్ట్.
- సహాయాలు, వుపకరణాల ఏర్పాటు, సంకేత భాషా వ్యాఖ్యాతలు, యాక్సెస్ చేయవచ్చు
- మౌలిక సదుపాయాలు.
- VRCL ప్రక్రియ, అర్హత క్రింది విధంగా వున్నాయి:

ప్రక్రియ:

- ఆసక్తిగల అభ్యర్థులు NCS పోర్టల్ (<https://www.scpwd.in/>)లో ఆన్‌లైన్‌లో నమోదు చేసుకోవచ్చు లేదా సమీపంలోని VRCని సంధించవచ్చు.
- అభ్యర్థులకు వారి అర్హత, సేవలకు అనుకూలతను నిర్ధారించడానికి ప్రాథమిక ఇంటర్వ్యూ మరియు వైద్య పరీక్ష ఇవ్వబడుతుంది.
- అభ్యర్థులు వారి ఆప్టిట్యూడ్, ఆసక్తి, సామర్థ్యాలను గుర్తించడానికి మానసిక నిపుణులు, వృత్తిపరమైన సలహాదారులు, సామాజిక కార్యకర్తలు మొదలైన నిపుణుల బృందంచే అంచనా వేయబడుతుంది.
- అభ్యర్థులకు తగిన వృత్తులు, వృత్తిని ఎంచుకోవడానికి కౌన్సెలింగ్ మరియు మార్గనిర్దేశం చేస్తారు. అభ్యర్థులు VRCలు అందించే వివిధ శిక్షణా కోర్సులు, ట్రైడ్‌లలో నమోదు చేయబడతారు లేదా వారి ఎంపిక మరియు లభ్యత ప్రకారం ఇతర శిక్షణా సంస్థలకు సూచించబడతారు.
- అభ్యర్థులకు పరిశ్రమ, వ్యవస్థాపకత అభివృద్ధికి కూడా అవకాశం ఇవ్వబడుతుంది. శిక్షణ పూర్తయిన తర్వాత, అభ్యర్థులు సహాయం, వివిధ యజమానులు, స్వయం వుపాధి పథకాలతో అనుసంధానించబడతారు. అభ్యర్థులు కూడా వారి సర్దుబాటు, ఉద్యోగాలలో నిలుపుదల కోసం అనుసరించబడతారు, మద్దతు ఇస్తారు.

అర్హత:

- అభ్యర్థి భారతీయ పౌరు డైవుండాలి.
- అభ్యర్థికి చెల్లుబాటు అయ్యే ఆధార్ కార్డ్ లేదా ఏదైనా ఇతర గుర్తింపు రుజువు వుండాలి.
- అభ్యర్థికి 40% లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వైకల్యం, చెల్లుబాటు అయ్యే వైకల్యం వుండాలి
- సర్టిఫికేట్/SADAREM సర్టిఫికేట్.
- అభ్యర్థి వయస్సు 14, 59 సంవత్సరాల మధ్య వుండాలి.
- అభ్యర్థి వృత్తిపరమైన మార్గదర్శకత్వం, శిక్షణ, ప్లేస్‌మెంట్ పొందేందుకు సిద్ధంగా వుండాలి మరియు సామర్థ్యం కలిగి వుండాలి.

8.4 SIPDA క్రింద నైపుణ్య శిక్షణ

తెలంగాణలో SIPDA ఆధ్వర్యంలో నైపుణ్య శిక్షణ అనేది రాష్ట్రంలోని వికలాంగులకు (PwDs) నైపుణ్యాభివృద్ధి, వుపాధి అవకాశాలను అందించడానికి వుద్దేశించిన కార్యక్రమం. SIPDA అంటే స్కీమ్ ఫర్ ఇంప్లిమెంటేషన్ ఆఫ్ పర్సన్స్ విత్ డిజేబిలిటీస్ యాక్ట్, ఇది దివ్యాంగుల అర్హత కోసం వివిధ కార్యకలాపాలకు (యాక్టివ్) ఆర్థిక సహాయం అందించే కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకం.

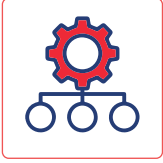
తెలంగాణలో SIPDA క్రింద నైపుణ్య శిక్షణ యొక్క కొన్ని లక్షణాలు:

తెలంగాణ అకాడమీ ఫర్ సిల్ అండ్ నాలెడ్జ్ (టాస్క్) సహకారంతో సామాజిక న్యాయం, సాధికారత మంత్రిత్వ శాఖ (MSJE) ఆధ్వర్యంలోని వికలాంగుల సాధికారత విభాగం (DEPWD) ద్వారా ఇది అమలు చేయబడుతుంది, ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చొరవ యువత నైపుణ్యం.

ఈ కార్యక్రమం దివ్యాంగుల నైపుణ్యానికి సంబంధించిన జాతీయ కార్యాచరణ ప్రణాళికను (నేషనల్ ప్లాన్ ఆఫ్ యాక్షన్) కొనసాగిస్తుంది, ఇది వివిధ రంగాలలో, వుద్యోగ పాత్రలలో PwDలకు నైపుణ్య శిక్షణ, అంచనా, ధృవీకరణ, ప్లేస్ మెంట్, పోస్ట్-ప్లేస్ మెంట్లను అందించడానికి ఒక సమగ్ర ఫ్రేమ్ ని అందిస్తుంది.

ఈ సిల్ డెవలప్ మెంట్ ప్రోగ్రాం ప్రాక్టికల్ మానిటరింగ్, ఇవాల్యూవేషన్ లాంటి సాధారణమైన పద్ధతులు పాటిస్తుంది.

ప్రోగ్రామ్ రికగ్నిషన్ ఆఫ్ ప్రియర్ లెర్నింగ్ (RPL) మార్గదర్శకాలను కూడా కొనసాగిస్తుంది, ఇవి అనధికారిక లేదా అనధికారిక అభ్యాసం ద్వారా వాటిని పొందిన PwDల యొక్క ప్రస్తుత నైపుణ్యాలు మరియు సామర్థ్యాలను అంచనా వేయడానికి మరియు ధృవీకరించడానికి ప్రమాణాలు.

అమోదించబడిన కోర్సులు, వుద్యోగ పాత్రల ప్రకారం పిదబ్ల్యూడీల నైపుణ్య శిక్షణను బాధ్యత వహించే శిక్షణా సంస్థలు (టిపిలు) వంటి వివిధ సంస్థల ఎంప్లొనెర్ మెంట్ ప్రోగ్రామ్ లో వుంటుంది. TPలు ఆసక్తిని తెలియజేయుట (EOI), ప్రాజెక్ట్ నిర్దిష్ట ప్రతిపాదన (PSP) సమర్పణ ప్రక్రియ ద్వారా ఎంపిక గుర్తింపు, వైకల్య వ్యక్తుల కోసం సెక్టార్ సిల్ కౌన్సిల్స్ (SCPwD) ద్వారా ధృవీకరించబడింది.

ప్రోగ్రామ్ కు TPలు తమను తాము PMDAKSH-DEPWD పోర్టల్ లో నమోదు చేసుకోవాలి, ఇది PwDల నైపుణ్య అభివృద్ధి నిర్వహణ మరియు పర్యవేక్షణ (సూపర్ వైజ్) కోసం వెబ్ ఆధారిత ప్లాట్ ఫారమ్. ట్రీనీలు, శిక్షకులు, శిక్షణా కేంద్రాలు, కోర్సులు, అసెస్ మెంట్లు, ప్లేస్ మెంట్లు, పోస్ట్-ప్లేస్ మెంట్ సపోర్ట్ వంటి వివరాలను అప్ లోడ్ చేయడానికి పోర్టల్ TPలను అనుమతిస్తుంది.

పిదబ్ల్యూడీలకు ప్రయోజనాలు, సేవలను అందించడానికి గుర్తింపు పత్రంగా ఆధార్ ను వుపయోగించడాన్ని కూడా ప్రోగ్రామ్ తప్పనిసరి చేస్తుంది. ఆధార్ సబ్సిట్ చేసినవారు ఈ ప్రయోజనానికి అర్హులు.

ఈ కార్యక్రమం COVID-19 మహమ్మారి దృష్ట్యా ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ (MOHFW) జారీ చేసిన స్టాండర్డ్ ఆపరేటింగ్ ప్రొసీజర్ (SOP)ని కూడా అనుసరిస్తుంది, ఇది TPలు తీసుకోవలసిన నివారణ చర్యలు, జాగ్రత్తలను వివరిస్తుంది.

తెలంగాణలో SIPDA క్రింద ఉన్న నైపుణ్య శిక్షణ ఒక ప్రశంసనీయమైన చొరవ, ఇది దివ్యాంగులకు గౌరవప్రదమైన, వుత్పాదక జీవితాన్ని గడపడానికి నైపుణ్యాలు, అవకాశాలతో సాధికారత కల్పించే లక్ష్యంతో వుంది. నైపుణ్యం కలిగిన మరియు వుపాధి కల్పించే యువతకు తెలంగాణను కేంద్రంగా చూసే విధానానికి సహాయపడుతుంది.

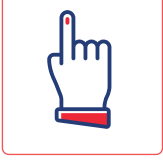
అధ్యాయం 9

ఓటింగ్ హక్కులు

9.1 ఓటింగ్ హక్కులు

ప్రజాస్వామ్యంలో ఓటు వేయడం ప్రతి పౌరుని ప్రాథమిక హక్కు. అయినప్పటికీ, వికలాంగులు (పిడబ్ల్యుడిలు), మేధోపరమైన, అభివృద్ధి వైకల్యాలు (పిడబ్ల్యుడిడిలు) వున్నవారు తమ ఓటు హక్కును వినియోగించుకోవడంలో తరచుగా అడ్డంకులు, సవాళ్లను ఎదుర్కొంటారు. ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి, భారత ప్రభుత్వం, భారత ఎన్నికల సంఘం (ECI) దివ్యాంగులు, PwIDDL ఓటు హక్కును సులభతరం చేయడానికి వివిధ చర్యలు చేపట్టాయి. వీటిలో కొన్ని:

ది రైట్స్ ఆఫ్ పర్సన్స్ విత్ డిజేబిలిటీస్ (RPwD) చట్టం, 2016, ఇది ఓటింగ్ హక్కులతో సహా దివ్యాంగుల హక్కులు, అర్హతలను కలిగి వున్న చట్టం. పిడబ్ల్యుడిలు తమ హక్కులను ఇతరులతో సమానంగా పొందేలా, అర్హతను నిర్ధారించడానికి తగిన ప్రభుత్వాలు, ఇసిఐని చట్టం ఆదేశించింది. సంరక్షణ తీసుకునేవారిని కలిగి వుండాలి.

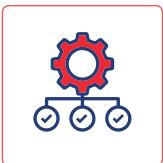
ఆటిజం, సెరిబ్రల్ పాలీ, మెంటల్ రిటార్డేషన్, మల్టిపుల్ డిజేబిలిటీస్ యాక్ట్, 1999 వన్న వ్యక్తుల సంక్షేమం కోసం నేషనల్ ట్రస్ట్, ఇది ఓటింగ్, ఇతర విషయాలలో వారికి సహాయపడే PwIDDL కోసం చట్టపరమైన సంరక్షణ తీసుకునేవారిని కలిగి వుండవచ్చు.

ది సిస్టమాటిక్ ఓటర్స్ ఎడ్యుకేషన్ అండ్ ఎలక్షోరల్ పార్టిసిపేషన్ (SVEEP) ప్రోగ్రామ్. ఇది దివ్యాంగులు, ఇతర అట్టడుగు (పేదరికం క్రింద) వర్గాలకు ఎన్నికల భాగస్వామ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి ECI యొక్క ప్రధాన చొరవ. ఈ కార్యక్రమంలో ఓటరు అవగాహన ప్రచారాలు, ఓటరు నమోదు డ్రైవ్లు, ఓటరు సులభతర కేంద్రాలు, ఓటరు హెల్ప్లైన్లు, బ్రయిలీ లిపిలో ఓటరు స్లిప్పులు వంటి వివిధ కార్యకలాపాలు వున్నాయి.

PwD యాక్ట్, కొత్త ఓటరు నమోదు కోసం అభ్యర్థన (రిక్వెస్టింగ్), PwDగా గుర్తించడం కోసం అభ్యర్థన, వీల్చైర్ కోసం అభ్యర్థన, పిక్ అండ్ డ్రాప్ కోసం అభ్యర్థన, సహాయం కోసం అభ్యర్థన వంటి వివిధ సేవలు, సౌకర్యాలను PwD ఓటర్లకు అందించడానికి ECI అభివృద్ధి చేసిన మొబైల్ అప్లికేషన్. ఓటర్ల జాబితాలో మీ పేరు శోధించండి, మీ పోలింగ్ స్టేషన్, బూత్ లొకేటర్ తెలుసుకోండి, మీ అభ్యర్థనలను తెలుసుకోండి, నమోదు చేసుకోండి ఫిర్యాదులు మొదలైనవి.

యాక్సెసిబుల్ ఎలక్షన్స్ ఫ్రేమ్వర్క్, ఇది 2018లో ECI ద్వారా ఎన్నికల ప్రక్రియను మరింత అందుబాటులోకి తీసుకురావడానికి, దివ్యాంగులకు కలుపుకొని పోయేలా చేయడానికి వ్యూహాత్మక విధాన పత్రం. ఈ ఫ్రేమ్వర్క్ పోలింగ్ స్టేషన్ల సౌలభ్యాన్ని మెరుగుపరచడం, ఓటరు విద్య, ఎన్నికల నమోదు, ఓటింగ్ సహాయం కోసం వివిధ జోక్యాలు, చర్యలను వివరిస్తుంది.

మరింత తెలుసుకోండి: <https://eci.gov.in/persons-with-disabilities/>

9.2 లీగల్ గార్డియన్‌షిప్

చట్టపరమైన సంరక్షకత్వం అనేది ఒక వ్యక్తి లేదా సంస్థ అంగవైకల్యం, అనారోగ్యం లేదా ఇతర కారణాల వల్ల అలా చేయలేని మరొక వ్యక్తి లేదా అతని/ఆమె ఆస్తిని చూసుకోవడానికి అనుమతించే చట్టపరమైన ఏర్పాటు. చట్టపరమైన సంరక్షకుడు సంరక్షకత్వంలో వున్న వ్యక్తి తరపున నిర్ణయాలు తీసుకునే బాధ్యత, అధికారాన్ని స్వీకరిస్తాడు, అతన్ని వార్డ్ అని పిలుస్తారు.

చట్టపరమైన సంరక్షకత్వం PwIDDలకు ప్రత్యేకించి సంబంధించినది, వారు ఎల్లప్పుడూ తమ స్వంత జీవితాన్ని నిర్వహించుకోలేరు లేదా వారి స్వంత ప్రయోజనం కోసం చట్టపరమైన నిర్ణయాలు తీసుకోలేరు. అందువల్ల, వారు ఎవరైనా తమ ప్రయోజనాలకు ప్రాతినిధ్యం(బాధ్యత) వహించాలని, వివిధ విషయాలలో వారి హక్కులను కాపాడాలని కోరవచ్చు.

వ్యక్తిగత చట్టాలు, వైకల్యం యొక్క రకం, డిగ్రీ, సంరక్షకత్వం (భద్రత & రక్షణ యొక్క హామీ) యొక్క స్వభావం మరియు పరిధిని బట్టి చట్టపరమైన సంరక్షకత్వం యొక్క ప్రక్రియ, అవసరాలు మారవచ్చు. అయితే, ఇందులో వున్న కొన్ని సాధారణ దశలు, పత్రాలు:

1. గుర్తింపు రుజువు, నివాస రుజువు, వైకల్య రుజువు, వైద్య ధృవీకరణ పత్రం, అఫిడవిట్ వంటి అవసరమైన పత్రాలతో పాటు, నిర్దేశిత ఫారమ్, ఫార్మాట్‌లో గార్డియన్‌షిప్ కోసం దరఖాస్తును దాఖలు చేయడం. మీరు ఇక్కడ ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు -

<https://thenationaltrust.gov.in/auth/lg-registration.php>

2. చట్టం, వైకల్యం ఆధారంగా, జిల్లా కోర్టు, స్థానిక స్థాయి కమిటీ లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంచే నియమించబడిన ఏదైనా ఇతర అధికారం అయిన సమర్థ అధికారికి దరఖాస్తును సమర్పించడం.

3. వీలైతే వార్డు యొక్క సమ్మతిని పొందడం లేదా వార్డు సమ్మతి ఇవ్వలేకపోతే సమీప బంధువు యొక్క సమ్మతిని పొందడం.

4. దరఖాస్తుదారు యొక్క అనుకూలత, అంగీకారం, వార్డు యొక్క అవసరాలు, ప్రాధాన్యతలను అంచనా వేయడానికి అధికారం లేదా దాని ప్రతినిధి ద్వారా ఇంటి సందర్శన, వ్యక్తిగత ఇంటర్వ్యూ నిర్వహించడం.

5. అన్ని పరిస్థితులను పరిగణలోకి తీసుకున్న తర్వాత, మరియు సంరక్షకత్వం యొక్క వ్యవధి, పరిధి మొదలైనవాటిని పేర్కొనడం ద్వారా అధికారం ద్వారా సంరక్షకుల సర్టిఫికేట్ జారీ చేయడం.

6. క్రమంగా భద్రతను సమీక్షించడం, దానిని మెరుగుపరచడం, లేదా అవసరమైతే పరిస్థితి యొక్క మార్పు లేదా వార్డు యొక్క ఉత్తమ ప్రయోజనాల ఆధారంగా దానిని రద్దు చేయడం లేదా సవరించడం.

చట్టపరమైన సంరక్షకత్వం యొక్క కొన్ని ప్రయోజనాలు, సవాళ్లు:

ప్రయోజనాలు:

చట్టపరమైన సంరక్షకత్వం PwIDDలకు భద్రత, రక్షణ, మార్గదర్శకత్వాన్ని అందిస్తుంది, వారు దుర్వినియోగం, దోపిడీ, నిర్లక్ష్యం లేదా పక్షపాతానికి గురయ్యే అవకాశం వుంది. ఇది వారు వివిధ సేవలు, ప్రయోజనాలను యాక్సెస్ చేయడానికి కూడా వీలు కల్పిస్తుంది. ఇది వారి సంరక్షకుల సహాయంతో వారి హక్కులను వినియోగించుకోవడానికి, సమాజంలో పాల్గొనడానికి వారికి శక్తినిస్తుంది.

సవాళ్లు:

చట్టపరమైన సంరక్షకత్వం వారి స్వంత విషయాలలో చెప్పుకోలేని PwIDDలకు స్వయంప్రతిపత్తి, గౌరవం మరియు గోప్యత వంటి కొన్ని ప్రమాదాలు, ఇబ్బందులను కూడా కలిగిస్తుంది. ఇది సంరక్షకులు, వార్డుల మధ్య లేదా కుటుంబ సభ్యుల మధ్య ఆధారపడటం, సంఘర్షణ లేదా అగ్రహాన్ని కూడా సృష్టించవచ్చు. ఇది చట్టపరమైన ఫార్మాలిటీలు మరియు ఖర్చులతో కూడిన సంక్లిష్టమైన మరియు గజిబిజిగా ఉండే ప్రక్రియ కూడా కావచ్చు.

అధ్యాయం 10

ఫిర్యాదుల పరిష్కార సంస్థలు

10.1 కమీషనర్ మరియు డైరెక్టర్ కార్యాలయం, సంక్షేమం వికలాంగులు, తెలంగాణ

0/0 రాష్ట్ర కమీషనర్,

గ్రౌండ్ ఫ్లోర్, వికలాంగుల సంక్షేమ భవన్,

నల్గొండ 'ఎక్స్' రోడ్, మలక్పేట్, హైదరాబాద్ - 500036

ఇమెయిల్: scrpwdact@gmail.com

ఇమెయిల్: cdwtghyd@gmail.com

Ph No: 040-24559048

వికలాంగుల సంక్షేమ కమీషనర్ & డైరెక్టర్

వికలాంగుల కోసం రాష్ట్ర కమీషనర్ కార్యాలయం సెక్షన్ 60 ప్రకారం ఏర్పాటు చేయబడింది. పూర్వ వైకల్యాలన్న వ్యక్తులు (సమాన అవకాశాలు, హక్కుల రక్షణ, పూర్తి భాగస్వామ్యం) చట్టం. 1995, వికలాంగుల హక్కుల చట్టం, 2016లోని సెక్షన్ 79 ప్రకారం కొనసాగుతుంది. రాష్ట్ర కమీషనర్ కార్యాలయానికి వికలాంగుల రక్షణకు చర్యలు తీసుకోవాల్సిన బాధ్యత వుంది. వైకల్యాలన్న వ్యక్తులకు హక్కులు, సౌకర్యాలు అందుబాటులో వుంచబడ్డాయి.

ఫిర్యాదును ఎలా నమోదు చేయాలి (FAQలు)

ఎవరు ఫిర్యాదు చేయవచ్చు?

వైకల్యం ఉన్న వ్యక్తి, ఏ వ్యక్తి అయినా లేదా సంస్థ బాధితుడి తరపున ఫిర్యాదుతో పాటుగా వైకల్య ధృవీకరణ పత్రం, సహాయక పత్రాలతో పోస్ట్ /స్వయంగా/ఇమెయిల్ ద్వారా ఫిర్యాదు చేయవచ్చు.

ఎవరిని సంప్రదించాలి?

వికలాంగుల కోసం రాష్ట్ర కమీషనర్.

రాష్ట్ర కమీషనర్ కార్యాలయాన్ని ఎలా సంప్రదించాలి ?

మీరు కింది వాటిలో ఒకదానిలో రాష్ట్ర కమీషనర్‌ను సంప్రదించవచ్చు
మార్గాలు: వ్యక్తిగతంగా, ప్రతినీధి ద్వారా, రిజిస్టర్డ్ పోస్ట్ లేదా ఇమెయిల్ ద్వారా.

ఫిర్యాదుతో ఎలాంటి వివరాలు ఇవ్వాలి?

- ఫిర్యాదుదారు పేరు, బాధితుడి పేరు వైకల్యం వున్న బాధిత వ్యక్తి, పూర్తి పోస్టల్ చిరునామా, సంప్రదింపు నంబర్, అందుబాటులో వుంటే ఇమెయిల్.
- బాధితుడి సంక్షిప్త వివరణ
- వైకల్యం యొక్క స్వభావం, శాతం
- ఎవరికి వ్యతిరేకంగా ఉన్న వ్యక్తి(లు) & సంస్థ(లు) పేరు,
- వారి చిరునామాతో కలిపి ఫిర్యాదు చేయబడుతోంది &
- వివరాలు, వారికి తెలిసినంతవరకు.
- ఫిర్యాదుకు సంబంధించిన వాస్తవాలు
 - ఏం జరిగింది?
 - సంఘటన ఎప్పుడు జరిగింది?
 - ఇది ఎక్కడ జరిగింది?
 - మీరు ఏ ఉపశమనం (రిలీఫ్) కోరుతున్నారు?

అవసరమైన పత్రాలు ఏమిటి?

మీరు ఆరోపణలకు మద్దతుగా పత్రాలు ఇవ్వాలి.

మీరు ఫిర్యాదులో పొందుపరిచిన ఒక స్పష్టమైన కాపీని తప్పనిసరిగా జతచేయాలి.

చెల్లుబాటు అయ్యే అధికారి నుండి బాధితుడి వైకల్య ధృవీకరణ పత్రం ఇవ్వాలి.

తర్వాత ఏమి జరుగును?

మీరు రాష్ట్ర కమిషనర్ కి ఫిర్యాదు చేసిన తర్వాత, వారు దాని కాపీని ప్రమేయం వున్న ఇతర పక్షానికి పంపుతారు. తద్వారా వారు ప్రతిస్పందించగలరు. మీరు ఫిర్యాదును దాఖలు చేసిన వ్యక్తిగా (ఫిర్యాదుదారు), అవసరమైతే వారి ప్రతిస్పందనకు జవాబు ఇవ్వవచ్చు. ఈ విషయాన్ని వ్యక్తిగతంగా చర్చించాల్సిన అవసరం వున్నట్లయితే, రెండు పార్టీలు అలా చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. మీరు ఫిర్యాదుదారుగా లేదా మీ ప్రతినిధిగా, షెడ్యూల్ చేయబడిన ఏవైనా సమావేశాలకు హాజరు కాకపోతే, రాష్ట్ర కమిషనర్ మీ ఫిర్యాదును తీసివేయడాన్ని ఎంచుకోవచ్చు లేదా అందుబాటులో వున్న సమాచారం ఆధారంగా నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు. ఎదుటి పక్షం లేదా వారి ప్రతినిధి విచారణకు హాజరు కాకపోతే, వారి సమాధానం లేకుండానే ఫిర్యాదును హాజరయ్యేలా చేయడానికి లేదా నిర్ణయం తీసుకోవడానికి, వికలాంగుల హక్కుల చట్టం 2016 ప్రకారం కమిషనర్ చర్య తీసుకోవచ్చు. రాష్ట్ర కమిషనర్ కూడా విచారణను అవసరమైతే ఏ సమయంలోనైనా వాయిదా వేయవచ్చు.

గమనిక: ఫిర్యాదును ఆన్లైన్లో కూడా మీరు ఇక్కడ నమోదు చేసుకోవచ్చు - <https://scpwd.telangana.gov.in/contact.php>

10.2 తెలంగాణ రాష్ట్ర బాలల సంక్షేమ & రక్షణ కమిషన్

ప్రాంతీయ జాయింట్ డైరెక్టర్ కార్యాలయం
16, యూసుఫ్‌గూడ మెయిన్ రోడ్., లతా ఎన్‌క్లేవ్,
మధురా నగర్, హైదరాబాద్, తెలంగాణ 500045

ఇమెయిల్: comm-wdcw@telangana.gov.in
టెలిఫోన్ :- 040-23733665

తెలంగాణ స్టేట్ కమిషన్ ఫర్ చైల్డ్ ప్రొటెక్షన్ అండ్ వెల్ఫేర్ (TSCPW) అనేది కమిషన్ ఫర్ ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ చైల్డ్ రైట్స్ (CPCR) యాక్ట్, 2005 కింద స్థాపించబడిన ప్రభుత్వ సంస్థ. ఇది తెలంగాణలో 18 ఏళ్లలోపు ప్రత్యేక అవసరాలు ఉన్న వారితో సహా బాలల హక్కులను పరిరక్షించే బాధ్యతను కలిగి ఉంది.

ఫిర్యాదును ఎలా నమోదు చేయాలి (FAQలు)

ఎవరు ఫిర్యాదు చేయవచ్చు?

18 సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయస్సు ఉన్న ఎవరైనా బిడ్డ, లేదా వ్యక్తి ఒక బాధితురాలి తరపున సంస్థ ఫిర్యాదు చేయవచ్చు. స్వయంగా/పోస్ట్ ద్వారా సహాయక పత్రాలతో పాటు DCPCR హెల్ప్‌లైన్ నంబర్‌కు ఇమెయిల్/కాల్ ద్వారా ఫిర్యాదు అందించవచ్చు.

ఎవరిని సంప్రదించాలి?

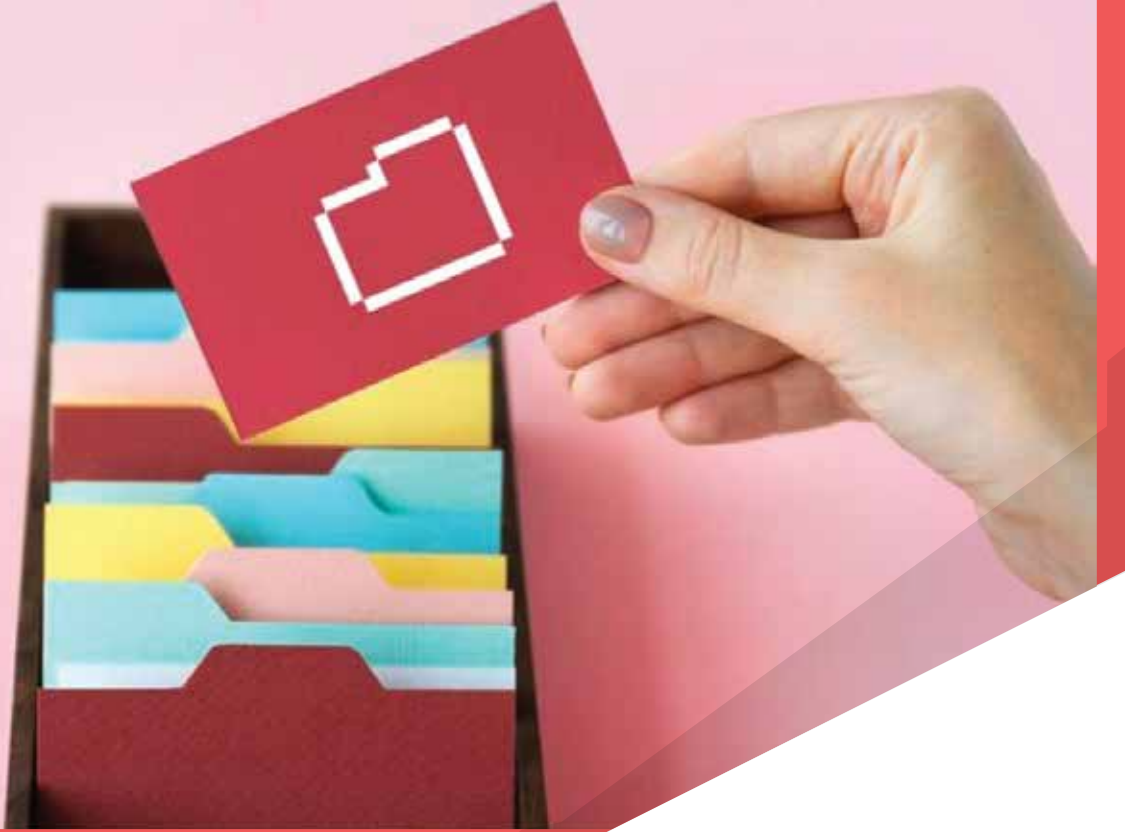
ప్రాంతీయ జాయింట్ డైరెక్టర్

ఫిర్యాదుతో ఎలాంటి వివరాలు ఇవ్వాలి ?

- ఫిర్యాదుదారు పేరు, పిల్లల పేరు, సంప్రదింపు నంబర్, ప్రత్యామ్నాయ సంప్రదింపు నంబర్ మరియు అందుబాటులో వుంటే ఇమెయిల్.
- ఎవరికి వ్యతిరేకంగా ఉన్న వ్యక్తి(లు) & సంస్థ(లు) పేరు, వారి చిరునామాతో కలిపి ఫిర్యాదు చేయబడుతున్నది.
- సంప్రదింపు నంబర్ & వివరాలు, వారు నిర్ధారించగలిగినంతవరకు.
- ఫిర్యాదుకు సంబంధించిన వాస్తవాలు:
 - ఏం జరిగింది?
 - సంఘటన ఎప్పుడు జరిగింది?
 - ఇది ఎక్కడ జరిగింది?
 - మీరు ఏ ఉపశమనం (రిలీఫ్) కోరుతున్నారు?

అధ్యాయం 11

రిపోజిటరీ ఆఫ్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్
మరియు సంబంధిత అధికారులు

11.1 తెలంగాణలో ప్రత్యేక పాఠశాలల జాబితా

<https://www.nihsrc.nic.in/sites/default/files/List%20of%20Special%20Schools%20in%20Telangana.pdf>

11.2: జిల్లాల వారీగా వైద్య అధికారుల జాబితా

మేధోపరమైన వైకల్యాలు ఉన్న వ్యక్తుల సాధికారత కోసం జాతీయ సంస్థ (దివ్యంగజన్),

మనోవికాస్ నగర్, సికింద్రాబాద్-500009, T.S.

Ph. నెం. : 091 40 27751741-45.

UDID కార్డ్ కోసం జిల్లాల వారీగా వైద్య అధికారులు

జిల్లా	ఆసుపత్రి	సంప్రదింపు వ్యక్తి	ఇమెయిల్ ID
ఆదిలాబాద్	తెలంగాణ వైద్యవిధాన పరిషత్ జిల్లా ఆసుపత్రి, ఉటూర్	డా. దీపక్ పుష్కర్	adbdcchs@yahoo.com
భద్రాద్రి కొత్తగూడెం	తెలంగాణ వైద్య విధాన పరిషత్ జిల్లా ఆసుపత్రి, సూపరింటెండెంట్, జిల్లా అధిపతి క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్	డా. జి. రమేష్	superintendentbhadradri@gmail.com
హనుమకొండ	మహాత్మాగాంధీ మెమోరియల్ ఆసుపత్రి	జి. సాంబశివుడు	mgmhospitalwgl@yahoo.com
హైదరాబాద్	MS జిల్లా ఆసుపత్రి, కింగ్ కోటి, మెడికల్ సూపరింటెండెంట్, ప్రభుత్వ ENT ఆసుపత్రి, 5-1-713, సుల్తాన్ బజార్, కింగ్ కోటి	డా. జి.వి.నరసింహం, T. శంకర్	dhkingkoti@gmail.com supdtgentyhd@gmail.com
జగిత్యాల	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్ జిల్లా ఆసుపత్రి, పాత బస్టాండ్ పక్కన	ఎ. సదామోహన్	areahospitaljagityal@gmail.com
జనగాం	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్, జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్, హాస్పిటల్	పి. రఘు	areahospitaljangaon@gmail.com
జయశంకర్ భూపాలపల్లి	ఏరియా ఆసుపత్రి, జయశంకర్	డా. చంద్ర నాయక్	ajmerabijilichanda@gmail.com
జోగులాంబ గద్వాల	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్, జిల్లా ఆసుపత్రి, గద్వాల	MS గద్వాల	ahgadhwal@gmail.com
కామారెడ్డి	జిల్లా ఆసుపత్రి, రూం నం: 71	పి. విలాస్ రావు	sadarekmr@gmail.com
కరీంనగర్	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్ జిల్లా ఆసుపత్రి, మంచీఫ్ చౌరస్తా	డా. డి. అజయ్ కుమార్	disthospitalkarimnagar@gmail.com
ఖమ్మం	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్ తెలంగాణ వైద్యవిధాన పరిషత్, జిల్లా ప్రధాన ఆసుపత్రి, కలెక్టర్ కార్యాలయం ఎదురుగా	డా.బి.వెంకటేశ్వరులు	superintendenthqrskhammam@gmail.com
కుమరంభీం ఆసిఫాబాద్	జిల్లా ప్రధాన కార్యాలయం ఆసుపత్రి, 3-108, బాపు నగర్	డా. CH. కాత్యాయని దేవి	sdhkhkumrambheem@gmail.com

జిల్లా	ఆసుపత్రి	సంప్రదింపు వ్యక్తి	ఇమెయిల్ ID
మహబూబాబాద్	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్ జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్	డా. S. భీంసాగర్	superintendentmabd2016@gmail.com
మహబూబ్ నగర్	జిల్లా ఆసుపత్రి, మార్కెట్ లేన్, కూరగాయల మార్కెట్ ఎదురుగా	ఆనందం	muGUNala.anandam@gmail.com
మంచినాటి	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్ జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్	డా. ఎం. యశ్వంతి రావు	tvvphqmancherial@gmail.com
మెదక్	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్, జిల్లా ప్రధాన కార్యాలయం, ఆసుపత్రి, జంబికుంట	డా. పి. చంద్ర శేఖర్	dhhmedak@gmail.com
మేడ్చల్ మల్కాజిగిరి	CHC ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి, ఘట్ కేసర్ మండలం	డా. పి. ప్రసాద్	chcghatkesar@gmail.com
ములుగు	ఏరియా ఆసుపత్రి	డా. చందా నాయక్	mulugu@gmail.com
నాగర్ కర్నూల్	జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్	డా. ఎం. ప్రభు	sadarem.ngkl@gmail.com
నల్గొండ	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్, తెలంగాణ వైద్య విధాన పరిషత్ జిల్లా ప్రధాన ఆసుపత్రి బస్ స్టాండ్ దగ్గర గొల్లగూడ	డా. T. నర్సింగరావు	sdhnl@gmail.com
నారాయణపేట	జిల్లా ఆసుపత్రి మార్కెట్ లేన్ దగ్గర, నారాయణపేట తెలంగాణ	ఆనందం	pwdudidnrpt@gmail.com
నిర్మల్	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్ ఏరియా ఆసుపత్రి మిసీ ట్యాంక్ బండ్ రోడ్	డా. బి. సురేష్	ahnirmal@yahoo.com
నిజామాబాద్	ప్రభుత్వ జనరల్ హాస్పిటల్, ఖలీల్వాడి	కె. ప్రసన్న కుమార్	gggh_nizamabad@yahoo.com
పెద్దపల్లి	తెలంగాణ వైద్య విధాన పరిషత్	డా. వై. సూర్యశ్రీ రావు	supdtlsthqrstvvpdppl@gmail.com
రాజన్న సిరిసిల్ల	జిల్లా ఆసుపత్రి అంబేద్కర్ చౌక్ దగ్గర	డా. ఆర్. తిరుపతి	ahsircilla@gmail.com
రంగారెడ్డి	ప్రభుత్వ ఏరియా ఆసుపత్రి వనస్థలిపురం	డా. కె.వి. రమేష్ కుమార్	rmoahvp@gmail.com
సంగారెడ్డి	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్ జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆసుపత్రి పోలీస్ స్టేషన్ ఎదురుగా	డా. కె. సంగారెడ్డి	dchsmetak@gmail.com
సిద్దిపేట	మెడికల్ సూపరింటెండెంట్ తెలంగాణ వైద్యవిధాన పరిషత్	డా. ఎం. కృష్ణారావు	ahgajwel@gmail.com
సూర్యాపేట	తెలంగాణ వైద్య విధాన పరిషత్ జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆసుపత్రి	డా. R. సంపత్ కుమార్	msahsrpt@gmail.com
వనపర్తి	ఏరియా ఆసుపత్రి	డా. హరీష్ సాగర్	sagar20038@gmail.com
వరంగల్	మహాత్మా గాంధీ మెమోరియల్ హాస్పిటల్	G. సాంబశివుడు	dwo.udid.wglr@gmail.com
యాదాద్రి భువనగిరి	ఏరియా ఆసుపత్రి	బి. చందూలాల్	msahbngr@gmail.com(7702544000)

11.3: SADAREM కార్డ్ కోసం జిల్లాల వారీగా అధికారులు

SN	జిల్లా	సంప్రదింపు వ్యక్తి	ఫోన్	ఇమెయిల్ ID
1	ఆదిలాబాద్	జాదవ్ శేష రావు	9849910045	apopensionadb@gmail.com
2	భద్రాద్రి	బి యాదయ్య	9100044580	drdoserp.bhadradri@gmail.com
3	హన్మకొండ	టి శ్రీనివాస స్వామి	8008003929	drdoserp.wglu@gmail.com
4	హైదరాబాద్	శ్రీ ఎస్ రాములు	9440815864	hydssp@gmail.com
5	జగిత్యాల	A వనజ	8309517330	aasara.jgl@gmail.com
6	జనగాం	డి వినీత	8008200945	dpmsadaremjg@gmail.com
7	జయశంకర్	ఎస్ వేంకటేశ్వరులు	9121238555	dpmssp@gmail.com
8	జోగులాంబ	రమణ	8790990501	drdoserp.jgdl@gmail.com
9	కామారెడ్డి	ఆర్ సురేష్ కుమార్	8790990307	sadaremkmr@gmail.com
10	కరీంనగర్	ఎల్ రాధ	9440533199	dpmpensionsknr@gmail.com
11	ఖమ్మం	SMT S రేవతి	7330666181	sadarem953@gmail.com
12	కొమరం భీమ్	శ్రీమతి బి యశోధ	9701803647	drdoserp.kb@gmail.com
13	మహబూబాబాద్	కె శంకర్	8008200810	drdasadarem2017@gmail.com
14	మహబూబ్ నగర్	ఒక కృష్ణ సాయి	8790990749	drdoserp.mbnr@gmail.com
15	మంచినాటి	బి రాజేష్	7288897789	samskrutha2010@gmail.com
16	మెదక్	J మెర్సినా	8008556030	drdoserp.medak@gmail.com
17	మేడ్చల్	ఎం యాదయ్య	9849900746	drdoserp.medchal@gmail.com
18	ములుగు	జె పద్మప్రియ	8008200807	sadaram953@gmail.com
19	నాగర్ కర్నూల్	జి లక్ష్మయ్య	8790990506	sadaremngkl@gmail.com
20	నల్గొండ	ఎం కృష్ణయ్య	7989515341	drdoserp.nlg@gmail.com
21	నారాయణపేట	ఎం ఆనందం	8790990504	drdoserp.mbnr@gmail.com
22	నిర్మల్	బి శోబరాణి	9959616845	drdoserp.nirmal@gmail.com
23	నిజామాబాద్	ఎం రాచయ్య	8790990131	drdoserp.nzb@gmail.com
24	పెద్దపల్లి	డి నాగేశ్వర్ రావు	9652004794	aasarapdpl@gmail.com
25	రాజన్న	ఒక పాపారావు	9676983144	drdoserp.rjn@gmail.com
26	రంగారెడ్డి	ఒక సూర్యనారాయణ గౌడ్	9989216164	drdoserp.rrd23@gmail.com

SN	జిల్లా	సంప్రదింపు వ్యక్తి	ఫోన్	ఇమెయిల్ ID
27	సంగారెడ్డి	కె రంగాచార్యులు	9441275028	drdoserp.sangareddy@gmail.com
28	సిద్దిపేట	ఎం కిరణ్ కుమార్	8790990141	drdoserp.sdpt@gmail.com
29	సూర్యాపేట	శ్రీమతి బెనజీర్ తబస్సుమ్	9553572816	sadaremsrpt@gmail.com
30	వికారాబాద్	ఎస్ నర్సిములు	9959223735	drdavkbpensions@gmail.com
31	వనపర్తి	కె ప్రభాకర్	8790990569	dpmdiswnp@gmail.com
32	వరంగల్	పి పరమాత్మ	8008203926	drdawgl.rural@gmail.com
33	యాదాద్రి	వి లలితా దేవి	8008555840	pensionsyadadri@gmail.com

11.4: RPwD చట్టంలోని సెక్షన్ 51 కింద నమోదు చేయబడిన NGOల జాబితా

జిల్లా	NGO	చిరునామా	సంప్రదింపు వ్యక్తి	ఇమెయిల్ ID/ఫోన్
ఆదిలాబాద్	శాంతినికేతన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ ది మెంటల్లీ & హియరింగ్ హ్యాండికాప్డ్ అకాడమీ	4-85, గ్రామం: మంజులాపూర్, Mdl: నిర్మల్, జిల్లా: నిర్మల్	చెనిగారపు చిన్నయ్య	shantiniketanadb @gmail.com 9440234118
హైదరాబాద్	మానసిక వికలాంగుల కోసం PAMENCAP పేరెంట్స్ అసోసియేషన్	77, పాత వాసవీ నగర్, కాఠ్లానా సికింద్రాబాద్	ఇ.వి.రమేష్ చందర్	pamencapsecbad @gmail.com 9441955073
హైదరాబాద్	ప్రేరణ ప్రత్యేక పాఠశాల - ప్రేరణ సంక్షేమ యూనిట్	16-2-146/15/B,, దయానంద్ నగర్, మలక్ పేట్,,(దగ్గరగా) యూని గ్యాస్ పెట్రోల్ పంప్	టి.విజయ లక్ష్మి	prerana.foundation @gmail.com 9849629707
హైదరాబాద్	స్పర్శ్ ఫౌండేషన్	ఫ్లాట్ నెం 34, లేన్ నెం 2,, వాహిని నగర్, డైమండ్ పాయింట్	వై పంచముఖి	panchamukhi1234 5@gmail.com 8712506050
హైదరాబాద్	స్వయంకృషి	17,, శ్రీ మలానీ హౌసింగ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ, ఇండియన్ ఎయిర్లైన్స్ కాలనీ	మంజుల కళ్యాణ్	swayamkrushimk@ gmail.com 9704245454
మెదక్	సబిత ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ	H నెం 2 1 193, బాబా నగర్, జిల్లా పరిషత్ పక్కన	ఎస్ సరిత	ssraju_sabithaorg @yahoo.co.in 9493500878
మెదక్	సహారా వైకల్యం పునరావాస కేంద్రం - సహారా హెల్త్ మరియు డెవలప్ మెంట్ సొసైటీ	సర్వే నెం.621, పెద్దాపూర్ గ్రామం, ప్రసిద్ధ టీ దుకాణం మరియు మైత్రి ఇన్స్టిట్యూట్ సమీపంలో,	డా.శంకర్ మతం	drshankar4124@g mail.com 9346260229
మేడ్చల్	ప్రత్యేక స్నేహితులు	F2, సాయి ప్రగతి ఎన్క్లేవ్, ఫ్లాట్ నెం.54,,2, గాయత్రి నగర్, హూలాలి, హనుమాన్ దేవాలయం వెనుక	స్వాతి కురేటి	kureti.swathi@gm ail.com 8790103823
రంగారెడ్డి	భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి స్కూల్ VTC ఫర్ మెంటల్లీ రిటార్డెడ్ రన్ బై సాయి సేవా సంఘ్	ఫ్లాట్ నెం. 99, రోడ్ నెం. 12, వివేకానందనగర్ కాలనీ, కూకట్ పల్లి	సి. అరుణ ప్రదీప్	satyasai.splschoo @gmail.com 9989928513

జిల్లా	NGO	చిరునామా	సంప్రదింపు వ్యక్తి	ఇమెయిల్ ID/ఫోన్
రంగారెడ్డి	కిరణం సంస్థ వికలాంగుల సంక్షేమం కోసం	C-835,,NGOS కాలనీ, వనస్థలిపురం	పి రమేష్	kiranamngo@gmail.com 9959172223
రంగారెడ్డి	మానసిక వికలాంగుల కోసం మానస ప్రత్యేక పాఠశాల	సర్వే నెం.135,, మోహన్ నగర్, కోతాపేట్ రోడ్, TSSPDCL ఆఫీస్ పక్కన	పి. సర్వలక్ష్మి	manasa912014@g mail.com 9908221082
రంగారెడ్డి	మానసిక వికలాంగుల కోసం సాధన సొసైటీ	ప్లాట్ నెం A-7/5, రోడ్ నెం- 6, IDA, నాచారం, ప్లాట్ నెం A-7/5, రోడ్ నెం-6, IDA, నాచారం, ఎదురుగా: H.P.పెట్రోల్ పంప్	పి.మధుసూదన్ రెడ్డి	sadhanawelfare@g mail.com 9849098749
రంగారెడ్డి	మానసికంగా శాంతి నికేతన్ రెసిడెన్షియల్ ఇన్స్టిట్యూట్ వికలాంగుడు	ప్లాట్ నెం 10, పెద్దమ్మ గుడి దగ్గర, గౌతమి నగర్	ఎల్. బాలేశ్వరయ్య	shanthiniketan.mr @gmail.com 9246219975
రంగారెడ్డి	ఉషోదయ ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ	ప్లాట్ నెం: 23, హైవే కాలనీ, చింతలూరింట్ చెక్-పోస్ట్	కార్తీక్ లగిశెట్టి	ushodayavtc@yahoo.in 9948743838
సిద్దిపేట	మనోచేతన	మనోచేతన, చుక్కా రామయ్య మార్గ్, వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డ్ దగ్గర,, వావిల్లవంపు	వెంకటేశ్వర్లు చుక్క	mrcrcwarangal@gmail ail.com 9392488514
వరంగల్ (అర్బన్)	మల్లికాంబ మానసిక వికలాంగులు మరియు అనుబంధ వికలాంగుల సంస్థ	1-7-1834/11, బాలసముద్రం, ఫైర్ స్టేషన్ వెనుక	బి రామలేలా	mmvkwgl@gmail.c om 9849038142

Disclaimer:

ఈ బుక్ లో అందించబడిన సమాచారం సంరక్షకులకు మరియు వైకల్యాలున్న వ్యక్తులకు సహాయక వనరుగా ఉపయోగపడేలా రూపొందించబడింది. కంటెంట్ ప్రచురణ తేదీ నాటికి రచయితల ఉత్తమ జ్ఞానం మరియు అవగాహనపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రభుత్వ పథకాలు మరియు విధానాలు మార్పుకు లోబడి ఉంటాయని పాఠకులకు సూచించారు మరియు ఈ గైడ్ లో అందించిన సమాచారం ప్రచురణ తేదీ నాటికి పథకాలు మరియు విధానాలను ప్రతిబింబిస్తుంది. అందించిన సమాచారం యొక్క ఖచ్చితత్వం, సంపూర్ణత లేదా కరెన్సీకి రచయితలు హామీ ఇవ్వలేరు మరియు పాఠకులు స్వతంత్రంగా వివరాలను ధృవీకరించమని ప్రోత్సహిస్తారు. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు మరియు కార్యక్రమాలు కాలక్రమేణా సవరించబడతాయి, సవరించబడతాయి లేదా భర్తీ చేయబడతాయి మరియు అత్యంత తాజా సమాచారం కోసం అధికారిక ప్రభుత్వ వనరులు లేదా సంబంధిత అధికారులను సంప్రదించమని పాఠకులు కోరారు. ఈ గైడ్ కు రచయితలు, ప్రచురణకర్తలు మరియు అనుబంధిత సహకారులు అందించబడిన సమాచారంలో ఏవైనా తప్పులు, లోపాలు లేదా మార్పులకు లేదా ఈ గైడ్ లో ఉన్న సమాచారం ఆధారంగా తీసుకున్న ఏవైనా చర్యలకు బాధ్యత వహించరు. పాఠకులు నిర్దిష్ట సందర్భాలలో వృత్తిపరమైన సలహాలు మరియు మార్గదర్శకత్వం పొందాలని మరియు తెలంగాణలోని వికలాంగుల కోసం ప్రభుత్వ విధానాలు మరియు కార్యక్రమాలలో తాజా పరిణామాల గురించి తెలియజేయడానికి తగిన శ్రద్ధ వహించాలని సిఫార్సు చేయబడింది.

ANNEXURE 1:
AADHAR APPLICATION FORM
(ఆధార్ దరఖాస్తు ఫారమ్)

INSTRUCTIONS TO FOLLOW WHILE FILLING UP THE ENROLMENT FORM

Field 3: NAME	Write full name without salutations/titles. Please bring the original* Proof of Identity (POI) document. (See list A below). Variation in Resident's Name in contrast to POI is permissible as long as the change is minor spelling only, without altering the Name in POI document. For Example: If Resident's POI reads "Preeti", then "Priti" can be recorded if Resident wants so.
Field 5: DOB / AGE	Fill in Date of Birth in DDMMYYYY format. If exact Date of Birth is not known, approximate age in Years may be filled in the space provided. Please bring the original Proof of Date of Birth (DOB), if available. (See list D below). Declared checkbox may be selected if Resident does not have a valid proof of Date of Birth document. Verified checkbox is selected where Resident has provided documents as proof of Date of birth.
Field 6: ADDRESS	Write complete address. Please bring the original Proof of Address (POA) document. (See list B below). Please note that the Aadhaar letter will be delivered at the given address only. <ul style="list-style-type: none"> • To include name of Parent / Guardian / Spouse as part of the address, enter the name of person in the c/o field. • Minor Corrections / Enhancements are permissible to make the address complete without altering the base address as mentioned in POA document.
Field 7: RELATIONSHIP	In case of children below 5 years, it is mandatory to provide father/mother/guardian details with their Aadhaar or EID number. If the resident is not holding a Proof of Identity & using the Head of the Family identity for enrolment, it is mandatory to provide Head of the family's details with his/her Aadhaar or EID number. Please refer illustration below for filling EID. Please bring the original Proof of Relationship (POR) document. (See list C below). For other cases, it is optional for the resident to fill up the relationship details.
Field 8: DOCUMENTS	Write the name of Documents for POI and POA. In case proof of Date of Birth is available, then write the name of Date of Birth document. If the resident is not holding a Proof of Identity & using the Head of Family based enrolment, then write the name of Proof of Relationship document. For Valid list of documents, please refer list of Documents below.
Field 9 INTRODUCER/HOF	Resident who does not have POI and POA may get enrolled through an Introducer/ Head of Family. PI contact nearest enrolment centre or your Registrar, for further details.

<p style="text-align: center;">LIST A. POI Documents</p> <p>POI (Proof of Identity) documents containing Name & Photo</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Passport 2. PAN Card 3. Ration/ PDS Photo Card 4. Voter ID 5. Driving License 6. Government Photo ID Cards/ Service photo identity card issued by PSU 7. NREGS Job Card 8. Photo ID issued by Recognized Educational Institution 9. Arms License 10. Photo Bank ATM Card 11. Photo Credit Card 12. Pensioner Photo Card 13. Freedom Fighter Photo Card 14. Kissan Photo Passbook 15. CGHS/ ECHS Photo Card 16. Address Card having Name and Photo issued by Department of Posts 17. Certificate of Identity having photo issued by Gazetted Officer or Tehsildar on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 18. Disability ID Card/ handicapped medical certificate issued by the respective State/ UT Governments/Administrations 19. Bhamashah Card/Jan-Aadhaar card issued by Govt. of Rajasthan 20. Certificate from Superintendent/ Warden/ Matron/ Head of Institution of recognized shelter homes or orphanages etc. on UIDAI standard certificate format for enrolment/update 21. Certificate of Identity having photo issued by MP or MLA or MLC or Municipal Councillor on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 22. Certificate of Identity having photo issued by Village Panchayat Head or Mukhya or its equivalent authority (for rural areas) on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 23. Gazette notification for name change 24. Marriage certificate with photograph 25. RSBY Card 26. SSLC book having candidates photograph 27. ST/ SC/ OBC certificate with photograph 28. School Leaving Certificate (SLC)/ School Transfer Certificate (TC), containing name and photograph 29. Extract of School Records issued by Head of School containing name and photograph 30. Bank Pass Book having name and photograph 31. Certificate of Identity containing name and photo issued by Recognized Educational Institution signed by Head of Institute on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update. 32. Certificate of identity containing Name, DOB and Photograph issued by Employees' Provident Fund Organisation (EPFO) on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Voter ID 6. Driving License 7. Government Photo ID cards/ service photo identity card issued by PSU 8. Electricity Bill (not older than 3 months) 9. Water Bill (not older than 3 months) 10. Telephone Landline Bill (not older than 3 months) 11. Property Tax Receipt (not older than 1 year) 12. Credit Card Statement (not older than 3 months) 13. Insurance Policy 14. Signed Letter having Photo from Bank on letterhead 15. Signed Letter having Photo issued by registered Company on letterhead 16. Signed Letter having Photo issued by Recognized Educational Institution on letterhead or Photo ID having address issued by Recognized Educational Institution 17. NREGS Job Card 18. Arms License 19. Pensioner Card 20. Freedom Fighter Card 21. Kissan Passbook 22. CGHS/ ECHS Card 23. Certificate of Address having photo issued by MP or MLA or MLC or Gazetted Officer or Tehsildar on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 24. Certificate of Address issued by Village Panchayat head or its equivalent authority (for rural areas) on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 25. Income Tax Assessment Order 26. Vehicle Registration Certificate 27. Registered Sale/ Lease/ Rent Agreement 28. Address Card having Photo issued by Department of Posts 29. Caste and Domicile Certificate having Photo issued by State Govt 30. Disability ID Card/ handicapped medical certificate issued by the respective State/ UT Governments/ Administrations 31. Gas Connection Bill (not older than 3 months) 32. Passport of Spouse 33. Passport of Parents (in case of Minor) 34. Allotment letter of accommodation issued by Central/ State Govt. (not more than 3 years old) 35. Marriage Certificate issued by the Government, containing address 36. Bhamashah Card/Jan-Aadhaar card issued by Govt. of Rajasthan 37. Certificate from Superintendent/ Warden/ Matron/ Head of Institution of recognized shelter homes or orphanages etc. on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 38. Certificate of Address having photo issued by Municipal Councillor on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 39. Identity Card issued by recognized educational institutions 40. SSLC book having photograph 41. School Identity card 42. School Leaving Certificate (SLC)/ School Transfer Certificate (TC), containing Name and Address 43. Extract of School Records containing Name, Address and Photograph issued by Head of School 44. Certificate of Identity containing Name, Address and Photo issued by Recognized Educational Institution signed by Head of Institute on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 45. Certificate of identity containing Name, DOB and Photograph issued by Employees' Provident Fund Organisation (EPFO) on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 	<p style="text-align: center;">LIST C. POR Documents</p> <p>POR (Proof of Relationship) documents containing Name of applicant and Name of HoF (Head of Family)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. PDS Card 2. MNREGA Job Card 3. CGHS/ State Government/ ECHS/ ESIC Medical card 4. Pension Card 5. Army Canteen Card 6. Passport 7. Birth Certificate issued by Registrar of Birth, Municipal Corporation and other notified local government bodies like Taluk, Tehsil etc. 8. Any other Central/ State government issued family entitlement document 9. Marriage Certificate issued by the government 10. Address card having name and photo issued by Department of Posts 11. Bhamashah Card/Jan-Aadhaar card issued by Govt. of Rajasthan 12. Discharge card/ slip issued by Government hospitals for birth of a child 13. Certificate of Identity having photo issued by MP or MLA or MLC or Municipal Councillor or Gazetted Officer on UIDAI standard certificate format for enrolment/update 14. Certificate of Identity having photo and relationship with HoF issued by Village Panchayat Head or Mukhya or its equivalent authority (for rural areas) on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update
<p style="text-align: center;">LIST B. POA Documents</p> <p>POA (Proof of Address) documents containing Name & Address</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Passport 2. Bank Statement/ Passbook 3. Post Office Account Statement/ Passbook 4. Ration Card 	<p style="text-align: center;">LIST D. DOB Documents</p> <p>DOB (Date of Birth) documents containing Name and DOB</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Birth Certificate 2. SSLC Book/ Certificate 3. Passport 4. Certificate of Date of Birth issued by Group A Gazetted Officer on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 5. A certificate (on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update) or ID Card having photo and Date of Birth (DOB) duly signed and issued by a Government authority 6. Photo ID card having Date of Birth, issued by Recognized Educational Institution 7. PAN Card 8. Marksheets issued by any Government Board or University 9. Government Photo ID Card/ Photo Identity Card issued by PSU containing DOB 10. Central/ State Pension Payment Order 11. Central Government Health Service Scheme Photo Card or Ex-Servicemen Contributory Health Scheme Photo card 12. School Leaving Certificate (SLC)/ School Transfer Certificate (TC), containing Name and Date of Birth 13. Extract of School Records issued by Head of School containing Name, Date of Birth and Photograph 14. Certificate of Identity containing Name, DOB and Photo issued by Recognized Educational Institution signed by Head of Institute on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 15. Certificate of identity containing Name, DOB and Photograph issued by Employees' Provident Fund Organisation (EPFO) on UIDAI standard certificate format for enrolment/ update 	

Illustration for filling up EID No.

Acknowledgement/ Consent for enrolment / पाकरी / नामांकन हेतु सहमति

Enrolment No/ नामांकन संख्या: 0008/12345/00020	***This is not the Aadhaar Number***	Date/ तिथि: 28/04/2011 15:50:16
OR EID No:	0 0 0 8 1 2 3 4 5 0 0 2 0 2 8 0 4 2 0 1 1 1 5 0 1 6	

Note: In instances where original documents are not available, copies attested / certified by a public notary/gazetted officer will be accepted.

ANNEXURE 2:
UDID REGISTRATION FORM
UDID రిజిస్ట్రేషన్ ఫారమ్

Unique Disability ID

Department of Empowerment of Persons with Disabilities,
Ministry of Social Justice and Empowerment, Government of India.

सत्यमेव जयते

PERSON WITH DISABILITY REGISTRATION FORM

1. Personal Details

Applicant Name :	_____	_____	_____	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;">Photograph Passport Size 2 x 3</div>
Father's Name :	_____			
Mother's Name :	_____			
Date of Birth :	_____	Age :	_____	
	(DD/MM/YYYY)			
Mobile No :	_____	E-mail ID :	_____	
Gender :	☐ Male ☐ Female ☐ Other			
Mark of Identification :	_____			
			Signature / Thumb / Other Print	
Category :	☐ General ☐ OBC* ☐ SC* ☐ ST* (*Attached cast certificate for OBC/SC/ST only)			
Blood Group :	☐ O+ ☐ O- ☐ A+ ☐ A- ☐ B+ ☐ B- ☐ AB+ ☐ AB-			
Marital Status :	☐ Married* ☐ Unmarried ☐ Widow ☐ Divorced ☐ Divorcee & Widower			
	*If you are married give Spouse Name : _____			
Name of Guardian/ Caretaker /Attendant / Related Person :	_____	His/Her Contact No. :	_____	
Relation with Person with Disability :	☐ Father ☐ Mother ☐ Wife ☐ Husband ☐ Uncle ☐ Aunty ☐ Sister ☐ Other			
Educational Details :	☐ Primary ☐ Middle/Higher Primary ☐ Senior Secondary ☐ Higher Secondary ☐ Diploma ☐ Graduate ☐ PG Diploma ☐ Post Graduate ☐ Doctorate			

2. Address Details

Correspondence Address :	_____		
	_____	Pincode :	_____
State/UTs :	_____	District :	_____
City/Sub District/Tehsil :	_____	Village/Block :	_____
Document for Address Proof :	☐ Driving Licence ☐ Ration Card ☐ Voter ID ☐ Other (Domicile Certificate)		

Permanent Address : _____

Pincode : _____
State/UTs : _____ District : _____
City/Sub District/Tehsil : _____ Village/Block : _____

3. Disability Details

Have disability Certificate : Yes* No (*If yes, please fill in the following details & attach disability certificate)

Sr./Reg. No. of Certificate : _____ Date of Issue : _____
(DD/MM/YYYY)

Disability Percentage (%) : _____ (For example: 30%, 40%, 50%, 60%)

Details of Issuing Authority : Chief Medical Office Medical Authority

Disability Type : Blindness Muscular Dystrophy Hearing Impairment Hemophilia
 Low Vision Parkinson's Disease Intellectual Disability Thalassemia
 Leprosy Cured Sickle Cell Disease Acid Attack Victim Locomotor Disability
 Cerebral Palsy Dwarfism Mental Illness Multiple Sclerosis
 Specific Learning Disabilities Speech and Language Disability Autism Spectrum Disorder Chronic Neurological Conditions
 Multiple Disabilities including Deaf Blindness

Disability By Birth : Yes* No Disability Since : _____
(in Year)

Pension Card Number : _____ Disability Scheme : _____

Hospital Treating Disability : _____

Disability Area : Chest Ears Head Left Eye Left Hand Left Leg Mouth
 Nose Shoulder Throat Right Eye Right Hand Right Leg Stomach

Disability Due to : Accident Congenital Hereditary

4. Employment Details

Employed : Yes No* Unemployed Since : _____

Occupation : Govt. Job Professional/Technical Agriculture Service & Shops
 Clerks Craft/Trade Workers Daily Wages Worker Plant/Factory
 Other Occupation _____

BPL/APL : N/A APL BPL Antodya

Personal Income (Annual) : Below 10,000 From 10,000 to 1,00,000 1,00,000 to 5,00,000 > 5,00,000

Father Income (Annual) : Below 10,000 From 10,000 to 1,00,000 1,00,000 to 5,00,000 > 5,00,000

Spouse Income (Annual) : Below 10,000 From 10,000 to 1,00,000 1,00,000 to 5,00,000 > 5,00,000

5. Identity Details

Attached Identity Proof : Driving Licence PAN Card Ration Card Voter ID Aadhar Card

Identity Proof Number : _____

Aadhaar Card Number : _____ TIN (NPR) : _____

Any Other State/UTs ID : _____ Other State/UTs ID Value : _____

I _____ , the applicant do hereby declare that what is stated above is true to the best of my own information and brief.

Date : _____ Applicant's Signature/Thumbprint : _____

ANNEXURE 3:

LIST OF ACCEPTABLE ADDRESS PROOF AND IDENTITY PROOF FOR UDID CARD

UDID కార్డ్ కోసం ఆమోదయోగ్యమైన చిరునామా
మరియు గుర్తింపు రుజువు జాబితా

List of acceptable address proof and identity proof for UDID Card

Address proof

1. Aadhaar Card
2. Address card with photo issued by Dept, Of Posts, Govt. of India
3. Arms License
4. Cast and Domicile Certificate with address and photo issued by State G Certificate of address having Photo issued by NIP/MLA/Group-A Gazetted
5. Certificate of address issued by Village Panchayat head or its equivalent
6. Certificate of address with photo from Govt recognized educational institution
7. CGHS/ECHS Card
8. Credit Card Statement (not older than last three months)
9. Current Passbook of Post Office/any Scheduled Bank
10. Driving License
11. Electricity Bill (not older than last three months)
12. Freedom Fighter Card with address
13. Income Tax Assessment Order
14. Kissan Passbook with address
15. Other (Domicile Certificate)
16. Passport
17. Pensioners Card with address
18. Photo Identity Card having address (of Central Govt /PSU or State Job
19. Ration Card
20. Registered Sale/Lease Agreement
21. Sri Lankan Refugees Identity Card
22. Telephone Bill of Fixed line (not older than three months)
23. Vehicle Registration Certificate
24. Voter ID
25. Water Bill (not older than 3 months)

Identity proof

1. Aadhaar Card
2. Address card with photo issued by Dept, Of Posts, Govt. of India
3. Arms License
4. Cast and Domicile Certificate with address and photo issued by State Govt
5. Certificate of address having Photo issued by NIP/MLA/Group-A Gazetted
6. Certificate of address issued by Village Panchayat head or its equivalent
7. Certificate of address with photo from Govt recognized educational institutions
8. CGHS/ECHS Card
9. Current Passbook of Post Office/any Scheduled Bank
10. Driving License
11. Freedom Fighter Card with address
12. Income Tax Assessment Order
13. Kissan Passbook with address
14. Passport
15. Pensioners Card having photo
16. Credit card having photo
17. Photo Identity Card (of Central Govt /PSU or State Job)
18. Photo Identity card issued by govt recognized educational institution
19. Ration card with photo
20. Smart card issued by CSD, Defence or Paramilitary
21. Sri Lankan Refugees Identity Card
22. Voter ID/Election Commission ID Card

ANNEXURE 4:
SAMPLE SADAREM CERTIFICATE

నమూనా SADAREM సర్టిఫికేట్

Government of Telangana

CERTIFICATE FOR PERSON WITH DISABILITY

(Issued under the authority vide G.O.Ms.No.31, WD CW & DW Dept.Dated 01.12.2009)

Medical Board: Badradri district medical camp, Badradri
ID No.of Person with Disability: [REDACTED]
Date of Issue: 11/07/2019

- This is certified that Shri [REDACTED], S/o [REDACTED] A, Male, age 32 years, resident of H.No.# [REDACTED], [REDACTED] Habitation, [REDACTED] Village, [REDACTED] Mandal, Badradri District, is suffering from Temporary disability of the following category:- Physical(Locomotor/Orthopaedic) Disability.
The disability is in relation to his : Right Upper Limb.
Sub-type of disability : Muscular Weakness.

Cause of Disability : Weakness of fore arm

- Re-assessment of this case is recommended after a period of 3 years.
- Percentage of disability in his case is 72% [Seventy Two percent].
- He meets the following physical requirements for discharge of his duties. KC-can perform work by kneeling and crouching,B-can perform work by bending,S-can perform work by sitting,ST-can perform work by standing,W-can perform work by walking,RW-can perform work by reading and writing.
- Identification Marks of Person with Disability:-
 - A MOLE ON THE NOSE.
 - b).

Signature/Thumb impression
of Person with Disability

Signature
Dr. Padya Suresh

Designation: CAS, M.S.(Ortho)
Regn.No : 61027

Signature
Dr. S.N. Mallikarjuna Rao
Designation: CAS, M.S.
(Ortho), Member
Regn.No : 48897

Signature
Dr. G. Ramesh
Designation] Superintendent,
DHQH, Chairman
Regn.No : 42344

Note: This is not valid for Medico-Legal cases.

**ANNEXURE 5:
LETTER OF UNDERTAKING FOR USING
OWN SCRIBE**

స్వంత లేఖరిని ఉపయోగించడానికి
బాధ్యత యొక్క లేఖ

LETTER OF UNDERTAKING FOR USING OWN SCRIBE

I _____, a student of _____ (name of the school),
S/o _____ bearing Roll No. _____ at _____ (name fo the centre) My qualification is _____.

I do hereby state that _____ (name of the scribe) will provide the service of scribe/reader for the undersigned for taking the aforesaid examination.

I do hereby undertake that his qualficaiton is _____. In case, subsequently it is found that his qualification is not as declared by the undersigned and is beyound my qualification, I shall forfeit my right and claims relating to this examination.

(Signature of the candidate with Disability)

Place:

Date:

ANNEXURE 6:

DISABILITY WISE LIST OF EXEMPTIONS AND OTHER EDUCATIONAL ENTITLEMENTS FOR CWSN UNDER CBSE

CBSE కింద CwSN కోసం వికలాంగుల వారీగా
మినహాయింపులు మరియు ఇతర విద్యా
అర్హతల జాబితా

TABULAR SUMMARY OF EXEMPTIONS**1. (A) PHYSICAL DISABILITY- LOCOMOTOR DISABILITY**

S.NO	DISABILITY CODE	Disability-wise Exemptions to Disabled students in Board's Examinations	Flexibility In choosing subjects	Relaxation of attendance (on request)	Exemption in studying second language	Examination through computers	Scribe and compensatory time in case of hand dysfunction	Examination room on ground floor	In the subjects where practical are involved, theory paper of the same marks can be provided as happens in case of visual impairment.	Permitting assistive devices during exam (with doctor's advice)	Options of skill based subjects	Waiving off registration fees for IX/X & XI/XII Examinations
	H	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 A (a)	HL	Leprosy cured persons	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	..
1 A (b)	HC	Cerebral palsy	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	..
1 A (c)	HD	Dwarfism	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	..	Yes	..
1 A (d)	HM	Muscular Dystrophy	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	..
1 A (e)	HA	Acid Attack Victims	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	..

*Definition of various disabilities may be seen from PWD ACT-2016

1 (B) PHYSICAL DISABILITY - VISUAL IMPAIRMENT

S.NO	DISABILITY CODE	Disability-wise Exemptions to Disabled students in Board's Examinations	Flexibility In choosing subjects	Relaxation of attendance (on request)	Exemption in studying second language	Examination through computers	Scribe and compensatory time	Examination room on ground floor	In the subjects where practical are involved, theory paper of the same marks can be provided as happens in case of visual impairment.	Permitting assistive devices during exam (with doctor's advice)	Options of skill based subjects	Waiving off registration fees for IX/X & XI/XII Examinations
	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 B (a)	BB	Blindness	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
1 B (b)	BL	Low Vision	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes (Magnifying glasses/ Portable Video magnifiers)	Yes	Yes

*Definition of various disabilities may be seen from PWD ACT-2016

1(C) PHYSICAL DISABILITY- HEARING IMPAIRMENT

S.NO	DISABILITY CODE	Disability-wise Exemptions to Disabled students in Board's Examinations	Flexibility in choosing subjects	Relaxation of attendance (on request)	Exemption in studying second language	Examination through computers	compensatory time	Examination room on ground floor	In the subjects where practical are involved, theory paper of the same marks can be provided as happens in case of visual impairment.	Permitting assistive devices during exam (with doctor's advice)	Options of skill based subjects	Waiving off registration fees for IX/X & XI/XII Examinations
	D	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 C (a)	DD	Deaf	Yes	Yes	Yes	--	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	--
1 C (b)	DH	Hard of hearing	Yes	Yes	Yes	--	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	--

*Definition of various disabilities may be seen from PWD ACT-2016

1 (D) PHYSICAL DISABILITY– SPEECH AND LANGUAGE DISABILITY

S.NO	DISABILITY CODE	Disability-wise Exemptions to Disabled students in Board's Examinations	Flexibility in choosing subjects	Relaxation of attendance (on request)	Exemption in studying second language	Examination through computers	Scribe/Reader and compensatory time	Examination room on ground floor	In the subjects where practical are involved, theory paper of the same marks can be provided as happens in case of visual impairment.	Permitting assistive devices during exam (with doctor's advice)	Options of skill based subjects	Waiving off registration fees for IX/X & XI/XII Examinations
	D	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 D (a)	DS	Speech and Language Disability	Yes	Yes	Yes	-	Yes	Yes	--	Yes	Yes	--

*Definition of various disabilities may be seen from PWD ACT-2016

2. INTELLECTUAL DISABILITY

S.NO	DISABILITY CODE	Disability-wise Exemptions to Disabled students in Board's Examinations	Flexibility in choosing subjects	Relaxation of attendance (on request)	Exemption in studying second language	Examination through computers	Reader / adult prompter*/Scribe and compensatory time	Examination room on ground floor	In the subjects where practical are involved, theory paper of the same marks can be provided as happens in	Permitting assistive devices during exam (with doctor's advice)	Options of skill based subjects	Waiving off registration fees for IX/X & XI/XII Examinations
	C	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2 (a)	CS	Specific Learning Disabilities -Dyslexia -Dysgraphia -Dyscalculia -Dysprasia -Developmental aphasia	Yes	Yes	Yes	-	Yes	Yes	--	--	Yes	--
2 (b)	CA	Autism spectrum disorder	Yes	Yes	Yes	-	*Yes	Yes	--	--	Yes	--

*Definition of various disabilities may be seen from PWD ACT-2016

3. MENTAL BEHAVIOUR

S.NO	DISABILITY CODE	Disability-wise Exemptions to Disabled students in Board's Examinations	Flexibility In choosing subjects	Relaxation of attendance if request is made	Exemption in studying second language	Examination through computers	Reader / adult prompter/Scribe and compensatory time	Examination room on ground floor	In the subjects where practical are involved, theory paper of the same marks can be provided as happens in case of visual impairment.	Permitting assistive devices during exam (with doctor's advice)	Options of skill based subjects	Waiving off registration fees for IX/X & XI/XII Examinations
	S	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3 (a)	SM	Mental Behaviour	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	...

*Definition of various disabilities may be seen from PWD ACT-2016

4. DISABILITY CAUSED DUE TO - CHRONIC NEUROLOGICAL CONDITIONS& BLOOD DISORDER

S.NO	DISABILITY CODE	Disability-wise Exemptions to Disabled students in Board's Examinations	Flexibility In choosing subjects	Relaxation of attendance if request is made	Exemption in studying second language	Examination through computers	Reader / adult prompter/Scribe and compensatory time	Examination room on ground floor	In the subjects where practical are involved, theory paper of the same marks can be provided as happens in case of visual impairment.	Permitting assistive devices during exam (with doctor's advice)	Options of skill based subjects	Waiving off registration fees for IX/X & XI/XII Examinations
	S	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4 (a)	SN	Chronic neurological condition i) Multiple Sclerosis ii) Parkinson's disease	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	---	Yes	Yes	---
4 (b)	SB	Blood disorder (i) Haemophilia (ii) Thalassemia (iii) Sickle cell disease	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	---	Yes	Yes	---

*Definition of various disabilities may be seen from PWD ACT-2016

5. MULTIPLE DISABILITIES

S.NO	DISABILITY CODE	Disability-wise Exemptions to Disabled students in Board's Examinations	Flexibility In choosing subjects	Relaxation of attendance if request is made	Exemption in studying second language	Examination through computers	Scribe and compensatory time	Examination room on ground floor	In the subjects where practical are involved, theory paper of the same marks can be provided as happens in case of visual impairment.	Permitting assistive devices during exam (with doctor's advice)	Options of skill based subjects	Waiving off registration fees for IX/X & XI/XII Examinations
	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5 (a)	SD	Multiple Disabilities	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	...

*Definition of various disabilities may be seen from PWD ACT-2016

ANNEXURE 7:
APPLICATION FOR CBSE CONCESSIONS

CBSE రాయితీ కొరసం దరఖాస్తు

Principal

(Write School Name & Address here)

Sub: Availing exemption as provided for Disabled students under the Right to Persons with Disabilities Act 2016.

Sir/Madam,

My ward with following credentials is student of your school:-

1. Name:
2. Admission No.
3. Class: Section:
4. Nature of Disability:

It is requested that following exemption(s) may be granted to my ward:-

- a.
- b.

The details of Scribe opted by me is as under:-

Date:

(Signature of Parent)

Name:

Email ID:

Contact No:

Address:

Enclosure:

Medical Certificate

ANNEXURE 8:

APPLICATION FORM FOR NATIONAL OVERSEAS SCHOLARSHIPS/PASSAGE GRANT FOR STUDENTS WITH DISABILITIES

వైకల్యాలున్న విద్యార్థుల కోసం నేషనల్ ఓవర్సీస్
స్కాలర్షిప్/పాసేజ్ మంజూరు కోసం
దరఖాస్తు ఫారమ్

DEPARTMENT OF EMPOWERMENT OF PERSONS WITH DISABILITIES

**APPLICATION FORM FOR
NATIONAL OVERSEAS SCHOLARSHIPS/PASSAGE GRANT FOR
STUDENTS WITH DISABILITIES,
FOR THE SELECTION YEAR-**

(To be filled in Hindi or in English only in Block letters)

Application No. (For office use only)	
--	--

- I) APPLICATION FOR (I) OVERSEAS SCHOLARSHIP
(Tick whichever is applicable) (II) PASSAGE GRANT

II) Name of the Country to be visited for study _____

III) Name of Course proposed to be pursued _____

Recent Passport size Photograph to be Pasted here

1. Name (Shri/Smt./Km.)

First Name	Middle Name	Last Name / (Surname)

(According to Secondary/Matriculation Certificate)

2. Gender

Male	Female	Transgender

3. Father's/ Husband's Name:

Mother's Name:

Name of Guardian

11. Contact Phone No.
 i) Mobile No. _____
 II) Telephone with STD Code _____
12. E-mail ID _____
13. Voter ID Card No. _____
(Self-attested photocopy may be attached)
14. Aadhaar Card No.(Mandatory) _____
(Self-attested photocopy may be attached)
15. Bank Account No.(Linked with Aadhaar No.) _____
 Name of Bank _____ IFSC Code _____
16. Passport No.(If available) _____
(Self-attested photocopy may be attached)
17. Permanent Account No. (PAN) _____
(Self-attested photocopy of PAN card may be attached)
18. Nearest Railway Station _____
19. Nearest Airport _____
20. Annual income of Parents/Guardians for the previous year: Rs. _____
(Income certificate in the prescribed pro-forma may be attached)
21. Particulars of academic/professional examinations passed (*From Matriculation or equivalent*):

Name of the Board/University /Institution	Exam Passed Certificate/Degree Awarded	Year of Examination	Subjects	% age of Marks obtained	Class/ Division

(Self-attested copy of all certificate/ marksheets may be attached)

22. Details of published Research papers/books, if any:
(Please attach a separate sheet for necessary action)

23. (a) Employment particulars, if any:

Office/ Organisation	Date of joining	Date of Leaving	Designation	Nature of work	Monthly Salary including all allowances
1	2	3	4	5	6

- (b) Other work experience, if any.
(use separate sheet if necessary)

23. Next of kin in India to be notified in case of emergency:

Name	Address	Relationship	Contact No.

24. Have any of your relatives been awarded this scholarship?

If yes,

Yes

No

Name	Relationship	Year of Award

25. Degree/Programme for which scholarship is applied.

26. Details of proposed study abroad; if applicable, (details of proposed research in not more than 500 words should be attached, in triplicate)

Subject	Sub-subject	Research Topic

(use separate sheet if necessary)

27. If you have already obtained admission in a duly accredited University/Institution abroad specify:-

Institution along with the accreditation details	Course	Date of joining/Expected date of joining	Conditions, if any, of admission offer (with copies of relevant correspondence)

28. If you have applied for admission and seeking assurance for scholarship, specify:

Institution abroad along with the accreditation details	Course	Date of joining/Expected date of joining	Conditions, if any, of admission offer (with copies of relevant correspondence)

29. Prospects in India after study abroad.

30. If applied for any scholarships in the last 2 years. State the titles/results.

FOR PASSAGE GRANT (To be filled in if you apply for passage grant only)

S.No	Particulars	Details
1.	Details of foreign scholarship	
2.	Name of awarding authority	
3.	Whether it is a merit scholarship based on selection	
4.	If the scholarship is not adequate, details of arrangements made for meeting living and other expenses abroad.	
5.	Institutions where the course is to be provided, and details of course of study for which scholarship is awarded	
6.	Date of joining the course	

7.	Duration of study abroad	
8.	Likely date of completion	
9.	Likely date of return to India	
10.	Amount of assistance sought from Govt. for economy class air passage to the country of study	

Declaration

I hereby declare that the above entries are true to the best of my knowledge and belief, and furnishing of false information by me will attract such action as detailed in the Regulations of the Scheme.

(Signature of candidate)

Name of the candidate:

Place:.....

Dated: .

Income Certificate Form
(to be attached in original with application)

1. Name of the applicant:- _____

2. PAN No. of applicant:- _____

3.

Sl. NO	Name	Relationship	PAN NO.
a)		Father	
b)		Mother	
c)		Guardian	
d)		Spouse (If any)	

I certify to the best of my knowledge that the average monthly income in the preceding year ending 31st March, _____ from all sources (i) of the employed applicant Shri/Smt./Km..... of village Tehsil, District, was Rs..... per month (ii) of his/her father/Mother/Spouse/guardian* Shri/Smt./Km.* was Rs..... per month. I further certify that Shri/Smt./Km.*..... (applicant) is a citizen of India.

(Signature of competent authority)**

Designation**/Address

Seal of Office

Date/Place

NOTE:

2. So long as either of the parents is alive, the total income of the living parents, or if supported by guardian (s), the total income of the guardian (s) has to be specified in case of unemployed candidate.

3. In case the applicant is self-supporting or is himself/herself the head of the family, the total income of the applicant and of his/her spouse has to be specified.

* Score out that which is not applicable.

** The income certificate may be issued by the state competent authority of Revenue Department e.g. SDM, Tehsildar, Revenue Officer, etc.

4. A self-attested copy of the Income-Tax return of the concerned year in respect of the parents/Guardian/the applicant must be attached.

List of documents to be attached

1. Duly completed pro-forma in duplicate
2. Certificate of Proof of Date of Birth (Birth Certificate or Certificate of Passing X standard)
3. Disability Certificate
4. Voter I.D.
5. Aadhaar Card
6. Proof of residence, if the address mentioned in the application is different from the address mentioned in the Voter ID/Aadhaar Card.
7. Copy of PAN Card of the applicant.
8. Copy of Bank Account linked with Aadhaar No.
9. Copy of PAN Card of Father/Mother/Guardian/Spouse
10. Copy of Certificates and marksheets in support of Educational qualifications.
11. Income Tax Certificate in prescribed pro-forma
12. Income Tax Return of the candidate/parents/guardians whose income is considered to determine the income-ceiling
13. Details of the proposed study (in not more than 500 words)
14. Copy of admission papers from the accredited University/Institutions
15. Copies of offer of admission by the university/prospectus etc.
16. Self attested certificate to the effect that you are not availing any other scholarship for the same Course of study.

For Passage Grant

Instead of Sl. No. 14-16 above

13. Details of foreign scholarship
14. Copy of the letter from awarding authority
15. Details for arrangement for living/medical insurance/etc. for the duration of stay
16. Any other additional information

ANNEXURE 9:
NIRAMAYA APPLICATION FORM

నిరామయ దరఖాస్తు ఫారమ్

Niramaya Application Form for Enrolment of PwD

Enrolment form

1. Name of referring RO

2. The National Trust Registration number of RO

3. Name of PwD

4. Address of PwD

House No.

Street Name

Landmark

District and State

Pin code

5. Contact No. (Mobile)

6. Father's/ Husband's Name

7. Date of Birth

Date Month Year

8. Gender

Male Female

9. Marital status

Single Married Other

10. Name of Legal Guardian and relationship with PwD

11. Mobile No. of Legal Guardian

12. Disability

Autism

Cerebral Palsy

Mental Retardation

Multiple Disabilities

13. Income	BPL ☐ Upto Rs. 15,000 p.m. ☐ Above Rs. 15,000 p.m. ☐
14. Details of Nominee	Name <hr/> Age <hr/> Relationship with PwD <hr/> Email ID <hr/> Contact number <hr/>
15. Bank details of the PwD	Name of the Account Holder <hr/> Bank account no. <hr/> Bank Name <hr/> Branch (City & State) <hr/> IFSC code <hr/>
16. Renewal Fee payment details	If online payment is done: <hr/> Reference number (URN number)/ Transaction ID <hr/> Date of transaction <hr/> If payment is done through - NEFT/ RTGS or submitted in the National Trust Account <hr/> Transaction ID <hr/> Date <hr/> Amount (in INR) <hr/>
17. Attachments	i. Disability Certificate <hr/> ii. BPL card (for BPL) <hr/> iii. Address proof <hr/> iv. Income certificate <hr/>

v. Proof of payment of enrolment fee

vi. Passport size photograph

Signature

Name

Place

Date

ANNEXURE 10:

ABOUT ADIP SCHEME AND TYPES OF AIDS AND APPLIANCES ISSUED

ADIP పథకం మరియు జారీ చేయబడిన సహాయాలు
మరియు ఉపకరణాల రకాలు

ADIP Scheme

(SCHEME OF ASSISTANCE TO DISABLED PERSONS FOR PURCHASE/FITTING OF AIDS/APPLIANCES)

ADIP Scheme is one of the major initiative of the Ministry of Social Justice & Empowerment, Govt. of India. This scheme is implemented to assist the needy disabled person in procuring durable, sophisticated and scientifically manufactured, modern, standard aids and appliances to promote physical, social, psychological rehabilitation of Persons with Disabilities by reducing the effects of disabilities and at the same time enhance their economic potential. Assistive devices are given to PwDs with an aim to improve their independent functioning, and to arrest the extent of disability and occurrence of secondary disability. The aids and appliances supplied under the Scheme must have due certification.

ELIGIBILITY OF THE BENEFICIARIES

A person with disabilities fulfilling following conditions would be eligible for assistance under ADIP Scheme:

- i. An Indian citizen of any age.
- ii. Holds a 40% Disability Certificate.
- iii. Has monthly income from all sources not exceeding Rs. 20,000/- per month.
- iv. In case of dependents, the income of parents/guardians should not exceed Rs. 20,000/- per month.
- v. Who have not received assistance during the last 3 years for the same purpose from any source. However, for children below 12years of age, this limit would be one year.

Note:- Income certificate of beneficiaries staying in orphanages and half-way homes etc. will be accepted on certification of District Collector or Head of the organization concerned.

Total Income	Amount of Assistance
(i) Up to Rs. 15,000/- per month	(i) Full cost of aid/appliance
(ii) Rs.15,001/- to Rs. 20,000/- per Month	(ii) 50% of the cost of aid/appliance

Beneficiaries fulfilling the above criteria can register at NIEPMD, Chennai, to avail the benefits of the scheme.

DOCUMENTS REQUIRED FOR REGISTRATION

- Disability Certificate
- 2 Nos. Passport Size Photographs of the Client
- Income Certificate (Photo copy)
Income Certificate from Revenue Agencies or BPL Card or MGNREGA Card or Disability Pension Card or Certificate from M.P/MLA/ Councilor/ Gram Pradhan and failing which Notarized Affidavit.
- Identity proof of beneficiaries (Photo copy of any one)
 - a) Passport
 - b) Driving license
 - c) Property card
 - d) Passbook of a nationalized bank with photo ID
 - e) PAN Card
 - f) Freedom fighter's identity card
 - g) Employee government ID card
 - h) Ration card with photo ID
 - i) Weapon's license
 - j) Pensioner's card
 - k) Employment card issued by employment guarantee scheme (EGS) authorities
 - l) Photo ID card issued by Ministry of Labour for employment insurance scheme (EIS)
 - m) Photo identity card issued by competent authority for schedule caste/ tribes and others backward castes.
 - n) Photo identity card issued by competent authority for handicapped persons
 - o) Post office saving pass book with photo ID
 - p) Aadhar card
 - q) Voter ID

TYPES OF AIDS & APPLIANCES ISSUED AT NIEPMD UNDER ADIP SCHEME

Category: ORTHOPEDIC DISABILITY (Pre-Fabricated)

S. No.	Aids & Appliances
1.	Tricycle
2.	Wheel Chair (Adult)
3.	Wheel Chair (Child)
4.	Walking Stick
5.	Walker (Foldable)
6.	Walker (Non-Foldable)
7.	Rollator
8.	Standing Frame
9.	Quadripod
10.	Tetrapod
11.	Auxiliary Crutches
12.	Elbow Crutches
13.	CP Chair
14.	Corner Chair

Category: ORTHOPEdic DISABILITY (Fabricated)

S. No.	Orthotic Appliances
1.	AFO with Pair Surgical Shoe (Small , Medium & Large)
2.	KAFO with Pair Surgical Shoe (Small , Medium & Large)
3.	HKAFO with Pair Surgical Shoe (Small , Medium & Large)
4.	AFO PP made (Small , Medium & Large)
5.	KAFO –Aluminum Made (Small , Medium & Large)
6.	Knee Cage-Conventional (Small , Medium & Large)
7.	Long Pan Hand S/ Functional Hand Splint-Aluminum Made (Small , Medium & Large)
8.	Short Cock-up / Opponents Hand Splint – Aluminum Made (Small , Medium & Large)
9.	Knee Cap (Small , Medium & Large)
10.	Pull Over Knee Cap (Small , Medium & Large)
11.	LSO Conventional Type
12.	LS Belt
13.	Baby Carrying Corset
14.	Mermaid Splint
15.	Hip Abduction Orthotics-Child,& Adult
16.	Knee Posterior Splint Aluminum Made (Small , Medium & Large)
17.	Spinal Jacket-PP –Made (Small , Medium & Large)
18.	Elbow Gaiters (Small , Medium & Large)
19.	Knee Gaiters (Small, Medium& Large)
20.	Surgical Shoe Open Type (Small , Medium & Large)
21.	Surgical Shoe Closed Type (Small , Medium & Large)
22.	CTEV Sandal
23.	CTEV Molded Shoe
24.	MCR Sandal
25.	T. Strap (Medical/ Lateral)

Category: ORTHOPEdic DISABILITY (Fabricated)

S. No.	Prosthesis Appliances
1.	Trans Femoral Endoskeletal (A/K) Prosthesis
2.	Trans Tibial Endoskeletal (B/K) Prosthesis
3.	Trans Humeral (A/E) Prosthesis with Cosmetic Glove
4.	Trans Radial (B/E) Prosthesis With Cosmetic Glove

Category: VISUAL DISABILITY

To receive the aids & appliances pertaining to visual disability a Bonafide Certificate is to be annexed, along with the others documents to ensure the beneficiaries current academic status.

Kit. NO.	Target Population and Appliances
1.	For Primary School Children From 1st to 5th Class (Interline Braille Slate with two stylus, Taylor frame with arithmetic types (250 grams) with packing box, Abacus (Inclusive Design), Drawing Board with 20 sheets, Two Braille scales (6'' and 12'') (Inclusive Design), Puzzles (Inclusive Design), Peg Board (Inclusive Design), Tactile book of drawings of major monuments, shapes of tall trees, types of houses, bridges, dam etc., One adapted board game with Dice, Auditory balls (2 in nos.), Scrabble board (Inclusive Design), Small white folding cane (Four folds with packing), Cubarithem, Talking wrist watch, Kit bag/specially designed school bag for assistive devices)
2.	For Upper Primary School Children From Class6th to 8th (Inter point Braille Slate with two stylus (large), Interline Braille Slate, Taylor frames large with Arithmetic Types (250 grams) with packing box, Taylor frames large with Algebra Types (250 grams) with packing box, Tactile Geometry Kit with 20 raising sheets, Drawing Board with 20 raising sheets, Tactile Draught Board (Inclusive Design), Tactile Chess Board (Inclusive Design), One accessible board game, Tactile diagram set for Science teaching, Pocket Frame, Audio labeler (Inclusive Design), Signature guide with rupee checker and wallet, Braille wrist watch, White folding cane, Measuring kit (Inch tape, needle threader, small Braille scale, liquid indicator, measuring cup), Audio Ball 2 no, Talking Table Clock, Packing box.
3.	For Senior Secondary School Children For 9th and 10th Class (Interline Braille Slate with two stylus, Small white folding cane (Five folds with packing), Talking calculator, Tablet computer, Rupee checker with wallet, Packing box.
4. (A)	For Higher Secondary And Above School Children For Class 11th and 12th - Blind Children (DAISY Player with one speaker, Smart cane.)
4. (B)	For Higher Secondary And Above School Children For Class 11th and 12th - Low Vision Children (Mouse Cam Video Magnifier, Need based optical and non optical devices as prescribed by the rehabilitation expert.)
5. (A)	For College Students - Blind Students (Smart phone with screen reading software, Pocket size blue tooth keyboard for smart phone or tablet.)
5. (B)	For College Students -Low Vision Students (Smart phone with magnifier App for low vision, Need based optical and non optical devices as prescribed by the rehabilitation expert.)
6.	ADL Kit For Adults (Rupee checker plastic with signature guide and rupee checker flexible with wallet, Smart Cane, Talking body thermometer, Talking wrist watch, Liquid level indicator, Pill dispenser, Talking table clock with four alarms and stop watch, Audio labeler, Talking calculator, Measuring kit (inch tape, needle threader, small Braille scale, liquid indicator, measuring cup), Packing Box.)

Category: HEARING DISABILITY

S. No.	Aids & Appliances
Analogue Behind the Ear Hearing Aid *	
1.	Mild Class Hearing Aid **
2.	Moderate Class Hearing Aid **
3.	Strong class Hearing Aid **
4.	Extra Strong Class Hearing Aid **
Digital Behind the Ear Hearing Head *	
1.	Type II **
2.	Type III **
Trimmer Digital Behind the Ear Hearing Head *	
1.	Type II **
2.	Type III **

* Based upon Technology

** Based upon Power

Category: MENTAL DISABILITY

S. No.	Aids & Appliances
1.	Teaching Learning Material Kit (0 – 3 Years)
2.	Teaching Learning Material Kit (4 – 6 Years)
3.	Teaching Learning Material Kit (7 – 10 Years)
4.	Teaching Learning Material Kit (10+ Years)

CONTACT DETAILS

Section for ADIP Scheme

National Institute for Empowerment of persons with Multiple Disabilities (NIEPMD)
East Coast Road, Muttukadu, Kovalam Post, Chennai, Tamil Nadu, Pin Code – 603 112.
Tele – Fax +91-44-27472389, Telephone : 044 – 27472104, 27472113 Extension No: 333

ANNEXURE 11:
FITMENT OF COCHLEAR IMPLANT
APPLICATION FORM

కాక్లియర్ ఇంప్లాంట్ దరఖాస్తు ఫారమ్

ALI YAVAR JUNG NATIONAL INSTITUTE FOR THE HEARING HANDICAPPED
K.C. Marg, Bandra Reclamation, Bandra (w), Mumbai-400050.
(Department of Empowerment of Persons with Disabilities,
Ministry of Social Justice and Empowerment, Government of India, New Delhi)

FITMENT OF COCHLEAR IMPLANT UNDER REVISED ADIP SCHEME (2015-16)

APPLICATION FORM

The forms can be filled online and submit with all details. Alternatively a hard copy of the blank form can be taken, fill up and send with all required supporting documents to – Director, Ali Yavar Jung National Institute for the Hearing Handicapped, K.C. Marg, Bandra Reclamation, Bandra (w), Mumbai-400050 superscribing ‘Application for ADIP Cochlear Implant Service’. Application with incomplete information will not be considered.

DETAILS OF THE CHILD

Name :

Date of Birth :

Age :

Gender : Male Female Transgender

Degree of Hearing Loss : Mild Moderate Moderately Severe Severe Profound

Type of Hearing Loss : Conductive Mixed Sensorineural

PARENT'S INFORMATION <i>(Fill care giver's details if applicable & indicate in remark)</i>			
		Father's Details	Mother's Details
Name	:		
Age	:		
Religion	:		
Category	:	☐ General ☐ OBC ☐ SC ☐ ST ☐ NT	☐ General ☐ OBC ☐ SC ☐ ST ☐ NT
Educational Qualification	:		
Profession	:		

Permanent Address	:		
Address for Communication (With pin code) :	:		
Residence number	:		
Mobile number	:		
Annual income (Rs.)	:	<i>Monthly/Annual</i>	<i>Monthly/Annual</i>
AADHAAR Card No.	:		
Remark :			

FAMILY DETAILS

Family Set Up : Joint Nuclear

No. of siblings :

Brothers : Sisters :

Any person with disability in the family? YES/NO If yes, give details :

Any person in the family with cochlear implant? YES/NO If yes, give details :

DETAILS ABOUT HEARING AND SPEECH STATUS OF THE CHILD

Has your child's hearing testing been done? : Yes No

Is your child using hearing aids? : Yes No

If yes, give following details :

Which ear? : Right Left Both

Name of the hearing aid: Since when :

For how many hours each day? :

Does your child have a cochlear implant? : Yes No

Is your child's speech-language assessment done? : Yes No

Is your child attending speech therapy? : Yes No

If yes, give following details :

Name of the Center : Since when :

How many times per week? :

Is your child's psychological assessment done? Yes No

Has your child been seen by any other medical specialist (e.g. ENT, Neurologist, Pediatrician, etc.)? Yes No

Has your child been investigated radiologically for cochlear implantation (CT/MRI)? Yes No

Is your child attending Early Intervention/Preschool/School? Yes No

If yes, give following details :

Name of the School : Class :

Type Of School : Since when :

How many hours per week?

Does your child have problem other than hearing loss (e.g. mental retardation, autism, cerebral palsy, visual impairment, hyperactivity, etc.)?

Yes No

Mandatory documents to be attached along with the Application :

(All diagnostic reports must be from an authorized/registered professional only)

1. Birth Certificate of the child.
2. Caste Certificate of the Father.
3. Income certificate of family including both parents /care givers.
4. Hearing evaluation reports (Audiogram/ABR/IA/OAE/Other).
5. Speech & Language Evaluation Report.
6. Psychological Evaluation Report.
7. Medical evaluation report (ENT/Neurologist/Pediatrician/Registered Medical Professional)
8. Radiological evaluation (Printed report of CT/MRI)
9. Reports of other evaluations

I have read the ADIP Scheme and abide by ADIP scheme, Guidelines of CI and Corrigendum.

Signature of Parent/Guardian

Place :

Name :

Date :

ANNEXURE 12:
ABOUT DIVYANJAN SWALAMBAN
YOJANA

దివ్యాంజన్ స్వావలంబన్ యోజన గురించి

“DIVYANGJAN SWAVALAMBAN YOJANA”

1.0 Purpose :

To provide concessional credit for the benefit of the persons with disabilities (Disability as defined in PwD Act, 2016 or its amendments) for:

- Starting any activity contributing directly or indirectly in the income generation or helping PwD in their overall process of empowerment.
- Pursuing higher education after class 12th (UG, PG, Professional courses and other courses approved by UGC/AICTE/ICAR/Government etc)
- Pursuing vocational or skill development (ITI, Diploma any other course leading to enhancement of employment or self employment)
- Purchase and/or fitment of any assistive device(s)/customization/retrofitting or conversion of available machine, equipment, vehicle to disabled friendly mode

2.0 Objective :

The main objective of the Scheme is to assist the needy disabled persons by providing concessional loan for economic and overall empowerment.

3.0 Eligibility criteria :

- a) Any Indian citizen with 40% or more disability (Disability as defined in PwD Act, 2016 or its amendments).
- b) Age above 18 years. However, in case of persons with mental retardation, the eligible age would be above 14 years. The age criteria would not be required for educational loans. Age certificate issued by competent authority authorized by the State Government or as mentioned in the 10th certificate or any other certificate issued by the government would be the required document.

4. Rate of Interest for lending :

The financial assistance extended by NHFDC shall carry simple interest at the following rates per annum, wherever specific rates are not provided in the concerned loan schemes:-

S. No	Loan amount (Rs.in lakhs)	Rate Interest (%)	Implementing Agency margin (%)	Rate of Interest to PwDs (%)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) (3+4)
i)	less than 0.50	2	3	5
ii)	Above 0.50 - 5.0	3	3	6
iii)	Above 5.0 - 15.0	3	4	7
iv)	Above 15.0- 30.0	4	4	8
v)	Above 30.0- 50.0	4.5	4.5	9

Rebate : A rebate of 1% in interest will be allowed to women with disabilities/persons with disabilities other than OH in self employment loans of upto Rs.50,000/- . The rebate will be borne by NHFDC.

5. Amount of Loan :

The upper limit to extend concessional credit through various NHFDC schemes would be Rs.50.0 lakhs per beneficiary/unit. The actual loan amount within the upper limit of Rs.50.0 lakhs shall be determined by implementing agencies based on the needs of the activity/project being funded as well as repaying capacity of the borrower within the maximum repayment period.

6. Type of loan :

The nature of the loan could be term loan /working capital loan/ promoter contribution towards the loans being sanctioned by other financial institutions.

7. Repayment of Loan :

SCAs would be at liberty to decide activity wise/ case-wise repayment schedule within overall limit of 10 years from the date of disbursement of loan.

8. Prepayment

The borrower can repay the loan any time after commencement of repayment without having to pay any prepayment charges.

9. Security

9.0 Implementing Agencies should strive to seek requisite security as per their respective policies and may also try to cover any portion of the loan not covered with ample security/collateral security through Central Government Guarantee schemes. In order to further securitize the loan, implementing agencies may also consider co-opting family member, as defined in Companies Act, as the co-applicant in the loan.

9.1 The implementing agencies should ensure adequate insurance coverage of the assets and beneficiaries. The cost of insurance coverage of the beneficiaries should be borne under various insurance schemes implemented by Central and State Government & Insurance companies for weaker sections. The insurance

cost of assets should be part of the project cost and should be funded as such.

10. Procedure for Obtaining Loan & other terms & conditions :

Application in the prescribed format is to be submitted to the implementing agency for sanction of loan as per procedure & general terms & conditions as laid down, from time to time, by National Handicapped Finance and Development Corporation.

11. Implementing Agencies :

The loan schemes of NHFDC shall be implemented through any of the following channels :

- i. The State channelizing agencies nominated by the respective State Governments. For Delhi, the channelizing agency is: Delhi SC/ST/OBC, Minorities, Handicapped Financial & Dev. Corpn. Ltd., Ambedkar Bhavan, Institutional Area, Sector-XVI, Rohini (New Delhi); Email: dsfdcplanning@gmail.com; Tel No.011-27570627, 27572630
- ii. The banks and other financial institutions with which NHFDC has signed an agreement: The National Handicapped Finance and Development Corporation extends loan to the persons with disability through Punjab National Bank, Andhra Bank, IDBI Bank and also through Regional Rural Banks in the State of Haryana, Gujarat, Uttar Pradesh and Uttaranchal.
- iii. NBFC-MFIs and other institutions (Govt./Non Govt.) with which NHFDC have signed an agreement/issued specific letter of sanction.

12. Rights of NHFDC :

In case of any dispute, decision of the CMD, NHFDC will be final & binding

13. Other Terms and Conditions :

Other terms & conditions for the Scheme will be as per the guidelines issued by NHFDC for credit based funding schemes.

ANNEXURE 13:
FORM NO. 10-IA

ಫಾರಮ್ ಸಂಖ್ಯೆ: 10-1A

FORM NO. 10-IA

[See sub-rule (2) of rule 11A]

Certificate of the medical authority for certifying 'person with disability', 'severe disability', 'autism', 'cerebral palsy' and 'multiple disability' for purposes of section 80DD and section 80U

Certificate No. _____

Date : _____

This is to certify that Shri/Smt./Ms _____ son/daughter of Shri _____, age years _____ male/female* residing at _____, Registration No. _____ is a person with disability/severe disability* suffering from autism/cerebral palsy/multiple disability*.

2. This condition is progressive/non-progressive/likely to improve/not likely to improve*.

3. Reassessment is recommended/not recommended after a period of months/years*.

Sd/-

(Neurologist/Pediatric Neurologist/Civil Surgeon/
Chief Medical Officer*)

Name :

Address of Institution/Government hospital :

Qualification/designation of specialist :

SEAL

Signature/Thumb impression* of the patient

Note : *Strike out whichever is not applicable.

ANNEXURE 14:
VOTER ID APPLICATION FORM

ఓటరు ID దరఖాస్తు ఫారమ్

ELECTION COMMISSION OF INDIA

Form-6

Application Form for New Voters

(See Rules 13(1) and (26) of the Registration of Electors Rules, 1960)

FORM No. _____

(To be filled by office)

To,

The Electoral Registration Officer,

No. & Name of Assembly Constituency

No.

Name _____

Or No. & Name of Parliamentary Constituency@

No.

Name _____

(@ only for Union Territories not having Legislative Assembly)

I submit application for inclusion of my name in the electoral roll for the above constituency.

(1)(a) Name (In Official Language of State)

First Name followed by Middle Name

Surname (if any)

SPACE FOR PASTING ONE RECENT UNSIGNED PASSPORT SIZE COLOR PHOTOGRAPH (4.5 CM X 3.5 CM) SHOWING FRONTAL VIEW OF FULL FACE WITH WHITE BACKGROUND

(1)(b) Name (In English in BLOCK LETTERS)

First Name followed by Middle Name

Surname (if any)

Disclaimer: If name not filled in English, it will be transliterated by software.

*(2)(a) Name and Surname (in official language of State) of any one of the relatives:-

Father Or Mother Or Husband Or Wife Or

Legal Guardian in case of orphan/Guru in case of Third Gender

*(2)(b) Name and Surname (In English in BLOCK LETTERS) of the relative mentioned above

(3) Mobile No. of Self (if available)

(or)

Of relative mentioned at Item No. 2

(4) Email ID of Self (If available)

(or)

Of relative mentioned at Item No. 2

(5) Aadhaar Details:- (Please tick the appropriate box)

(a) Aadhaar Number or

(b) I am not able to furnish my Aadhaar Number because I don't have Aadhaar Number.

(6) Gender

Male

Female

Third Gender

(7) (a) Date of Birth

(b) Self attested copy of document supporting age proof attached (anyone of the following)

(i) Document for Proof of Date of Birth ^:- (Any one of these)

1. Birth certificate issued by Competent Local Body/Municipal Authority/Registrar of Births & Deaths

2. Aadhaar Card

3. PAN Card

4. Driving License

5. Certificates of Class X or Class XII issued by CBSE/ICSE/ State

6. Indian Passport

Education Boards, if it contains Date of Birth

(ii) Any Other Document for Proof of Date of Birth:- (If none of the above documents is available) (Pl. Specify)

(8) (a) Present Ordinary Residence (Full Address)	House/Building/Apartment No.	Street/Area/Locality/ Mohalla/Road
	Town/Village	Post Office
	PIN Code	Tehsil/Taluqa/Mandal
	District	State/UT

(b) Self-attested copy of address proof either in the name of applicant or any one of parents/spouse/adult child, if already enrolled as elector at the same address (*Attach anyone of them*)

(i) Document for proof of residence :- (Any one of these)

1. ☐	Water/Electricity/Gas connection Bill for that address (atleast 1 year)	2. ☐	Aadhaar Card
3. ☐	Current passbook of Nationalized/Scheduled Bank/Post Office	4. ☐	Indian Passport
5. ☐	Revenue Department's Land Owning records including KisanBahi		
6. ☐	Registered Rent Lease Deed (In case of tenant)	7. ☐	Registered Sale Deed (In case of ownhouse)

(ii) Any Other document for Proof of residence :-

(If none of the above documents is available) (*Pl. Specify*)# _____

(9) Category of disability, if any(Optional) Locomotive Visual Deaf & Dumb
If any other (Give description) _____

Percentage of disability: %, Certificate attached (*Tick the appropriate box*) Yes No

(10) The details of my family member already included in the electoral roll at current address with whom I currently reside are as under:

Name of family member: _____ Relationship with applicant _____

His/her EPIC no.: _____

DECLARATION

I HEREBY DECLARE that to the best of my knowledge and belief-

(i) I am a citizen of India and place of my birth is:- Village/Town _____

District _____ State/UT _____

(ii) I am ordinarily a resident at the address mentioned at Sr. No. 8(a) in Form 6 since _____ (*mention month and year*)

(iii) I am applying for inclusion in Electoral Roll for the first time and my name is not included in any Assembly Constituency/ Parliamentary Constituency.

(iv) I don't possess any of the documents mentioned for proof of Date of Birth/Age. Therefore, I have enclosed _____ (*Name of the document*) in support of age proof (*Strike off, if not applicable*).

(v) I am aware that making the above statement or declaration in relation to this application which is false and which I know or believe to be false or do not believe to be true, is punishable under Section 31 of Representation of the People Act, 1950 (43 of 1950) with imprisonment for a term which may extend to one year or with fine or with both.

Date: _____

Place: _____ Signature of Applicant/Left Hand Thumb Impression

Accessibility Instructions:-In the light of provisions of Rights of Persons with Disabilities Act 2016 and Rights of Persons with Disabilities Rules, 2017, in case of persons with intellectual disability, autism, cerebral palsy and multiple disabilities etc., signature or left hand thumb impression of person with disability, or signature or left hand thumb impression of his/her legal guardian will be required.

Note-

* In case of a married female applicant, name of Husband may preferably be mentioned.

^ Submission of self-attested copy of mentioned documents will ensure speedy delivery of services.

In case none of the mentioned documents is available, field verification is must. As for example, category like homeless Indian citizens who are otherwise eligible to become electors but do not possess any documentary proof of ordinary residence, Electoral Registration Officer shall designate an officer for field verification.

✕ Acknowledgement/Receipt for application ✕

Acknowledgment Number _____ Date _____

Received the application in Form 6 of Shri/Smt./Ms. _____

[Applicant can refer the Acknowledgement No. to check the status of application.]

Name/Signature of ERO/AERO/BLO

ANNEXURE 15:
LEGAL GUARDIANSHIP FORM

ಲೀಗಲ್ ಗಾರ್ಡಿಯನ್ ಷಿಪ್ ಫಾರಂ

The National Trust for the Welfare of
Persons with Autism, Cerebral Palsy,
Mental Retardation and Multiple
Disabilities.

...to take India's development journey to newer heights we seek your support, blessings and active participation"

जयशंकर प्रसाद

THE NATIONAL TRUST Empowering Abilities, Creating Trust Home About Us Contact Us Download Login

1

Personal
Details

2

Attachments
Details

3

Proposed Guardian's
Details

4

Applicant
Details

Personal Details

Personal Details of Person with Disability

Name of Person with Disability (PwD) * :

Date of Birth * :

Age :

Gender * : Male Female

Marital Status * : Single Married

Father's Name * :

Mother's Name * :

Address * :

State * :

District * :

Pincode * :

PWD Aadhaar Card No. :

Next

PWD DOCUMENT DETAILS

Attach Proof of Residence of PWD* : No file selected.

Select Disability Type* :

percentage* : %

Issuing Authority of Disability Certificate* :

The Disability Certificate should be from any recognized Government Hospital.

ISSUING AUTHORITY NAME	DESIGNATION	ADDRESS	CONTACT NUMBER
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Attach Disability Certificate* : No file selected.

PERSON WITH DISABILITY ASSETS DETAILS

PwD does not have Movable Property (Select this option in case of No movable property)

Details of Movable property on which PwD has share* :

Attach proof* : No file selected.

Details of Immovable property on which the PwD has share as per format* :

PwD does not have Immovable Property (Select this option in case of No Immovable property)

Survey No.	Village/Town	Measurement of the immovable property	Other Information
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Proposed Guardian's Detail

Proposed Guardian * Individual or Both Guardian Organisation

In case the proposed guardian is a parent, then the name of the other parent must also be included.

Individual or Both Guardian's Detail

Guardian's Name * :

Name of other parent :

Address * :

State * :

District- * :

Pin code * :

UID No :

Aadhaar Card No. :

Relationship of PwD with Proposed Guardian * : Parent Relative Registered Organization Any Other

Email ID * :

Contact Details * :

If Any Other Email, please specify :

Combined photo of proposed guardians with PwD (jpg.png) * : No file selected.

Consent of the person proposed to be appointed Guardian. * : Yes No

Attach proof of consent * : No file selected.

Consent of the existing Guardian, if any * : Yes No

Attach proof of residence of proposed Guardian. * : No file selected.

Undertaking by the applicant that the proposed Guardian is:*

- A citizen of India
- Is not of unsound mind or is currently undergoing treatment for mental illness.
- Does not have a history of criminal conviction.
- Is not a destitute and dependent on others for his own living (proof of income source to be attached)
- Has not been declared insolvent or bankrupt.

Save & Next

Applicant Details

Name of Applicant * :

Address* :

State * :

District * :

Pincode* :

UID No. :

Aadhaar Card No. :

Relationship of PwD with Applicant.* : Parent Relative(relative means related by blood,adoption,marriage) Registered Organization Any Other

Tick the obligations for which Guardianship is to be given* : Maintenance and Residential Care Management of immovable property Management of movable property Any other?

First Witness Name* :

Address* :

Contact No* :

Aadhaar Card No. :

Second Witness Name* :

Address* :

Contact No.* :

UID No :

Aadhaar Card No. :

Guardianship Application is normally required to be filed jointly by either both the Parents or all the siblings as the case may be. Please confirm whether this application is joint or not.* : Single Application Joint Application

We confirm that all the facts given above by me/us are true and correct to the best of my/ our knowledge and as stipulated under the National Trust Act and its Rules and Regulations

Captcha :

Submit

Please fill all * Marked mandatory fields

తెలంగాణలో, నయా దిశ, మేధోపరమైన మరియు అభివృద్ధి వైకల్యాలు (PwIDDలు) ఉన్నవారికి సహాయం చేసే సమాహం, టెక్ మహీంద్రా గ్రూప్ యొక్క స్వచ్ఛంద శాఖ అయిన టెక్ మహీంద్రా ఫౌండేషన్‌తో చేతులు కలిపింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వికలాంగులు మరియు వారి కుటుంబాలు ఎదుర్కొంటున్న విభిన్న ఇబ్బందులు మరియు అవసరాలను పరిష్కరించడం వారి లక్ష్యం.

నయా దిశ మేధోపరమైన, వికాస వైకల్యాలు ఉన్న సభ్యులతో కూడిన కుటుంబాలకు సహాయక వాతావరణాన్ని సృష్టించింది. టెక్ మహీంద్రా ఫౌండేషన్ అట్టడుగు వర్గాలకు మద్దతు ఇవ్వడం, ప్రతిభను మరియు జీవనోపాధిని ప్రోత్సహించడంలో బలమైన రికార్డును కలిగి ఉంది. కలిసి అడ్డంకులు తొలగించబడిన సంభావ్యతను ప్రోత్సహించే మరియు కలలు అపరిమితంగా ఉండే భవిష్యత్తు కోసం మేము లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాము.

